

**Περιγράμματα μαθημάτων Προπτυχιακού
Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Ιστορίας
και Αρχαιολογίας | Χειμερινό εξάμηνο
ακαδημαϊκού έτους 2026-27**

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Αρχαία Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?areaid=core_course-course&q=%CE%91%CE%99%CE%A3-404		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένεται ότι θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- τη διαμόρφωση μιας κοινής βάσης αναφοράς σχετικά με το ιστορικό πλαίσιο που καλύπτει η αρχαία ιστορία και με τις ιδιαιτερότητές του (έκταση, τρόπους μέτρησης χρόνου, διαθέσιμες πηγές, τρόπους εντοπισμού και επεξεργασίας των πηγών),
- την εξοικείωση με τις ιστορικές περιόδους που εμπίπτουν στην αρχαιότητα: από τη γέννηση των πόλεων μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα,
- την ανίχνευση ψηγμάτων της αρχαιότητας στις σύγχρονες ιστορικές πραγματικότητες,
- τη μύηση στον γεωγραφικό χώρο στον οποίο αναπτύχθηκαν οι αρχαίοι πολιτισμοί της Μεσογείου,
- την κατανόηση των κατηγοριών των διαθέσιμων αρχαίων τεκμηρίων, των λεγόμενων βοηθητικών επιστημών της αρχαίας ιστορίας και του τρόπου αξιοποίησής τους για τη συναγωγή ιστορικής γνώσης,
- την εξοικείωση με τις ευρύτερες θεματικές που απασχολούν σήμερα την αρχαία ιστορία,
- την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, τον προβληματισμό πάνω στον τρόπο που αυτές αξιοποιήθηκαν από τη σύγχρονη έρευνα και την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία,
- την απόκτηση γνώσεων και την εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των αρχαίων κρατών μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα,
- την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς ενθαρρύνονται να αξιολογήσουν και να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της εισαγωγικής αυτής παράδοσης αποτελεί η παρουσίαση της διαδικασίας μέσα από την οποία ο ιστορικός εντοπίζει, αξιολογεί και επεξεργάζεται τα αποτυπώματα των αρχαίων πολιτισμών της Μεσογείου από τη γέννηση των αρχαίων πόλεων-κρατών μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα, προκειμένου να διαμορφώσει μια λογικά οργανωμένη και τεκμηριωμένη ιστορική σύνθεση. Ειδικότερα, το μάθημα αποσκοπεί να επισημάνει τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η μελέτη της αρχαιότητας ως προς τους τόπους, τους χρόνους και το αντίκτυπο της δράσης συγκεκριμένων γεγονότων, προσώπων και θεσμών. Επιχειρείται μια σύντομη επισκόπηση των

βασικών ιστορικών σταθμών αυτής της διαδρομής, αναλύονται τεκμήρια που καλύπτουν όλο το φάσμα των αρχαίων πηγών, παρουσιάζονται σύντομα οι βοηθητικές ιστορικές επιστήμες (επιγραφική, νομισματική, παπυρολογία, ιστορική τοπογραφία) και δειγματοληπτικά συζητώνται οι διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις κατά τη μελέτη και συγγραφή της ιστορίας στην αρχαιότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Μελέτη και ανάλυση αρχαίων πηγών Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 67 ώρες 16 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας/χρήσης πηγών (σύντομης απάντησης), μία ιστορική ερώτηση (ανάπτυξη δοκιμίου) και μία ανάλυση αρχαίας πηγής. Οι ερωτήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν περισσότερα υποερωτήματα, και δυνατότητες επιλογής. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και για τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Η γλώσσα της αξιολόγησης είναι η ελληνική. Οι φοιτητές/τριες ERASMUS+ καταθέτουν δύο γραπτές εργασίες επιλεγμένες από έναν κατάλογο γενικών θεμάτων, αφού συμβουλευτούν σχετική (αγγλόφωνη) βιβλιογραφία.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

Λε Γκοφ-Πιερ Νορά, Ζ., 1988. *Το έργο της ιστορίας*, 3 τόμοι, μτφρ. Κλ. Μητσοτάκη, Αθήνα
 Λιάκος, Α., 2010. *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία*, Αθήνα
 Μπάροου, Τ., 2007. *Μια ιστορία των ιστοριών*, μτφρ. Α. Γολέμη, Αθήνα
 Πίκουλας, Γ., 2012. *Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Αρχαιογνωσία*, Αθήνα
 Beard, M., 2025. *SPQR. Ιστορία της αρχαίας Ρώμης*, Αθήνα

- *Schuller, W., 2006. *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας από την Κρητομυκηναϊκή εποχή ως το τέλος των κλασικών χρόνων*, Αθήνα
- ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ ΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
- Ghinatti, 1998. *Profilo di epigrafia greca*, Rubettino
- Guarducci, M., 1969. *Epigrafia greca*, τόμ. I-IV, Roma
- Guarducci, M., 2009. *Ελληνική επιγραφική*, Αθήνα
- Οικονομάκη, Ν. & Τζιφόπουλος, Γ. 2015. *Σημειώσεις ελληνικής επιγραφικής*, Θεσσαλονίκη
- Rougemont, G., 2005. *Nouveau choix d' inscriptions grecques*, Paris
- Woodhead, A.G., 1981. *The study of Greek inscriptions*, 2η έκδ., Cambridge
- ΑΡΧΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
- Boardman, J., Griffin, J. & Murray, O. (επιμ.), 1986. *The Oxford history of the classical world*, Cambridge
- Davies, J. K., 2014. *Η δημοκρατία και η κλασική Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη
- * Hall, J., 2007. *A history of the archaic Greek world, 1200-479 BC*, Malden, Mass.
- *Hall, J., 2013. *Αρχαία Ελληνική Ιστορία, Η αρχαϊκή περίοδος (1200-479 π.Χ.)*, μτφ. Ι. Ξυδόπουλος, Θεσσαλονίκη
- *Hornblower, S., 2023. *The Greek World, 479-323 BC*, London
- Mossé, C. – Schnapp-Gourbeillon, A., 2005. *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας (2000 – 31 π.Χ.)*, Αθήνα
- *Murray, O., 1993. *Early Greece* [second edition], Cambridge, MA
- Orrieux, C. – Schmitt Pantel, P., 2018. *Αρχαία ελληνική ιστορία*, μετ. Α. Σταθάκη, Αθήνα
- Osborne, R. (επιμ.), 2000. *Classical Greece, 500-323*, Oxford
- *Osborne, R., 2000. *Η γένεση της Ελλάδας, 1200-479 π.Χ.*, Αθήνα
- *Osborne, R., 2011. *Αρχαία Ελληνική Ιστορία*, Θεσσαλονίκη
- Pomeroy, S.B., Burstein, S., Donlan, W., Tolbert Roberts, J., Tandy, D.W., Tsounala, G. (επιμ.) 2023. *Συνοπτική ιστορία της αρχαίας Ελλάδας, Πολιτική, Κοινωνία και Πολιτισμός* [4η Έκδοση], Αθήνα
- * Powell, A., 1988. *Athens and Sparta: constructing Greek political and social history from 478 BC*, London / New York
- *Rhodes, P.J., 2006. *A history of the Classical Greek world*, Oxford
- Roller, D. W., 2023. *Αρχαία Γεωγραφία. Η ανακάλυψη του κόσμου στην κλασική Ελλάδα και τη Ρώμη*, Θεσσαλονίκη
- The Cambridge Ancient History (CAH)², vol. III, 1982. *The expansion of the Greek world; eighth to sixth centuries BC*, Cambridge
- vol. IV: *Persia, Greece and the western Mediterranean, c. 525-479 BC*, Cambridge, 1988
 - vol. V: *The fifth century BC*, Cambridge, 1992
 - vol. VI: *The fourth century BC*, Cambridge, 1994
- ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
- Bugh, G., 2006. *The Cambridge Companion to the Hellenistic World*, Cambridge
- Ersine, A. (επιμ.), 2003. *A Companion to the Hellenistic World*, London
- Gehrke, H.-J., 2001. *Ιστορία του Ελληνιστικού Κόσμου*, Αθήνα
- Lénêque, P., 2003. *Ο ελληνιστικός κόσμος*, Αθήνα
- Shipley, G., 2000. *The Greek World After Alexander*, London – New York
- The Cambridge Ancient History, τόμ. VII.1, *The Hellenistic World*, Cambridge, 1991
- Walbank, F., 1991. *Ο Ελληνιστικός κόσμος*, Θεσσαλονίκη
- *Χανιώτης, Άγ., 2023. *Η εποχή των κατακτήσεων*, Ηράκλειο
- ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΗ
- Alföldi, G., 2002. *Ιστορία της Ρωμαϊκής Κοινωνίας*, Αθήνα.
- Beard, M., 2017. *SPQR. Ιστορία της αρχαίας Ρώμης*, Αθήνα
- Cameron, A., 2000. *Η Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία*, Αθήνα, κεφ. III, σελ. 60-84.
- Champion, C. (επιμ.), 2008. *Roman Imperialism, Readings and Sources* [sixth edition], London
- Galinsky, K. (επιμ.), 2007. *The Cambridge Companion to the Age of Augustus*, Cambridge
- Garnsey, P. – Saller, P., 1995. *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Οικονομία, Κοινωνία και Πολιτισμός*, Ηράκλειο

Goodman, M., 1997. *The Roman World, 44 BC – AD 180*, London
 *Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y., 2005. *A History of Rome* [third edition], London
 MacKay, C., 2007. *Αρχαία Ρώμη. Στρατιωτική και Πολιτική Ιστορία*, Αθήνα, σελ. 243-478
 Μπουραζέλης, Κ., 2017. *Οι τρόφιμοι της λύκαινας: Συνοπτική ιστορία των Ρωμαίων και της πολιτείας τους από την ίδρυση της Ρώμης έως και την εποχή του Διοκλητιανού (753 π.Χ. – 305 μ.Χ.)*, Αθήνα
 Potter, D.S. (επιμ.), 2005. *The Roman Empire at Bay, AD 180-395*, London
 Potter, D.S. (επιμ.), 2006. *A Companion to the Roman Empire*, London
 *Χανιώτης, Άγ., 2023. *Η εποχή των κατακτήσεων*, Ηράκλειο

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 354	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι αθέατες πλευρές της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας,
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα πάνω σε θέματα κοινωνικής ιστορίας κατά την αρχαϊκή, κλασική, ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τις διάφορες πτυχές της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην ορθή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με ποικίλα κοινωνικά φαινόμενα και πρακτικές του αρχαίου ελληνικού κόσμου με έμφαση στην κλασική και ελληνιστική περίοδο, όπως για παράδειγμα οι σχέσεις των δύο φύλων, οι κοινωνικές δομές, η εγγραμματοσύνη, η σεξουαλικότητα, οι αγώνες και ο αθλητισμός, οι λατρείες και οι θρησκευτικές πρακτικές. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε θέματα που απασχολούν έντονα την επιστημονική συζήτηση των τελευταίων δεκαετιών, όπως για παράδειγμα η θέση της γυναίκας και των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων (π.χ. δούλων), καθώς και η θεματική των συναισθημάτων στην αρχαιότητα. Με αυτόν τον τρόπο, οι φοιτητές θα μπορέσουν να εξοικειωθούν με πτυχές της αρχαίας ιστορίας πέρα από γεγονότα

πολιτικής, πολιτειακής και στρατιωτικής φύσεως, τα οποία αποτελούν συνήθως αντικείμενο μελέτης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Andrews, A., *Αρχαία Ελληνική Κοινωνία* (μετάφραση Α. Παναγόπουλος), Αθήνα, 1983.

Chaniotis, A., *Unveiling Emotions*, Stuttgart 2012-2021, 3 τόμοι.

Flaceliere, R., *Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των αρχαίων Ελλήνων*, Αθήνα, 2007.

- Hodkinson, S., *Ιδιοκτησία και πλούτος στη Σπάρτη της κλασικής εποχής* (μετάφραση Ι. Κράλλη), Αθήνα, 2004.
- Humbert, M., *Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της αρχαιότητας*, Αθήνα, 2012.
- Lévy, E., *Σπάρτη: Κοινωνική και πολιτική ιστορία έως τη ρωμαϊκή κατάκτηση* (μετάφραση Α. Στεφανής), Αθήνα, 2003.
- Μεϊδάνη, Κ., *Αρχαϊκή Ελλάδα και πόλεμος*, Αθήνα, 2010.
- Mossé, Cl., *Οι τύραννοι στην αρχαία Ελλάδα* (μετάφραση Α. Καλογεροπούλου), Αθήνα, 1989.
- Mossé, Cl., *Πολιτική και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα* (μετάφραση Κ. Μπούρας), Αθήνα, 2003.
- Μπιργάλιας, Ν., *Η αρχαϊκή Σπάρτη, Πολιτική και κοινωνία*, στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τ. 2, Αθήνα, 2006, 448-549.
- Sanders, E. - Johncock, M. (επιμ.), *Emotion and Persuasion in Classical Antiquity*, Stuttgart, 2016.
- Spatharas, D., *Emotions, Persuasion, and Public Discourse in Classical Athens*, Boston, 2019.
- Vlassopoulos, K., “Slavery and Citizenship in Classical Athens: Beyond a Legalistic Approach”, στο Geary, D. - Vlassopoulos, K. (επιμ.), *Slavery, Citizenship and the State in Classical Antiquity and the Modern Americas. European Review of History* 16, 2009, 347-363.
- Vlassopoulos, K., *Politics: Antiquity and its Legacy*, New York, 2010.
- Vlassopoulos, K., “Sparta and Rome in Early Modern Political Thought: A Comparative Approach”, στο Hodkinson, S. - MacGregor Morris, I. (επιμ.), *Sparta in Modern Thought: Politics, History and Culture*, Classical Press of Wales, Swansea, 2012, 43-69.
- Vlassopoulos, K., *Historicising Ancient Slavery*, Edinburgh, 2021.
- Χανιώτης, Α., *Η εποχή των κατακτήσεων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ. – 138 μ.Χ.*, Ηράκλειο, 2021.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΒΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι πρώτοι Παλαιολόγοι (1259-1354)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: -η εξοικείωση με το περίγραμμα των βασικών γεγονότων και το γενικότερο ιστορικό πλαίσιο του 13ου και 14ου αιώνα, στο Βυζάντιο, την ευρύτερη περιοχή του (Βαλκάνια, Ανατολική Μεσόγειο), και ευρύτερα το χώρο της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. -η εξοικείωση με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών

-η συζήτηση γύρω από ευρύτερα ιστοριογραφικά ζητήματα, όπως η έννοια της κρίσης και της παρακμής, οι κοινωνικοί ανταγωνισμοί και συγκρούσεις, κλπ. -η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολης το 1261, μετά από μισό αιώνα «λατινικής» κυριαρχίας, αποτέλεσε το κομβικό σημείο της προσπάθειας για την ανασύσταση ενός αξιόλογου εδαφικά κράτους, το οποίο θα αναπαρήγε το παλιό Βυζαντινό αυτοκρατορικό πρότυπο. Η προσπάθεια αυτή αποτυγχάνει οριστικά στα μέσα του 14ου αιώνα με τη διάλυση της αυτοκρατορίας, η οποία θα επιβιώσει για μια ακόμη εκατονταετία ως πόλη-κράτος. Η μελέτη της ενδιάμεσης περιόδου, ωστόσο, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς μας παρουσιάζει την προσπάθεια του Βυζαντίου να προσαρμοστεί σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον, την ένταξή του στο «μεσογειακό» οικονομικό δίκτυο, την ανάπτυξη νέων κοινωνικών δυνάμεων, και, παράλληλα, μια πρωτόγνωρη και εντυπωσιακή πολιτιστική άνθηση, τη λεγόμενη «παλαιολόγεια αναγέννηση». Θεματικές ενότητες των παραδόσεων: -Εισαγωγικά. Οι πηγές για την περίοδο. -Πριν το 1261. Ο ευρασιατικός χώρος τον 13ο αιώνα. -13ος αιώνας: ο αγώνας για την επιβίωση και ανασύσταση της αυτοκρατορίας. -Η υστεροβυζαντινή κοινωνία. Αστική και αγροτική οικονομία. -Η αριστοκρατία και οι πιέσεις στο πολιτικό σύστημα. Τα αίτια των εμφύλιων πολέμων. -Η πνευματική κίνηση την εποχή των Παλαιολόγων. -Η κατάρρευση της αυτοκρατορίας. Η κοινωνία προσαρμόζεται στη νέα πραγματικότητα.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Διαλέξεις	27 ώρες
	Συζητήσεις στην τάξη	12 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Ένα σκέλος με σύντομες ερωτήσεις ταυτίσεων, και ένα σκέλος με μια δοκιμαστικού χαρακτήρα ερώτηση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Τέσσερις υποχρεωτικές γραπτές ασκήσεις αντιστοιχούν στο 20 % του τελικού βαθμού.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία <u>Γενικά έργα, επισκοπήσεις των γεγονότων και της οικονομίας:</u> -Α. Λαΐου και C. Morrisson (γεν. επιμ.), Ο Βυζαντινός Κόσμος, τ. Γ': Η ελληνική αυτοκρατορία και οι γείτονές της (13ος-15ος αιώνας), Αθήνα, Πόλις, 2024 -Ιστορία του Ελληνικού Έθνους τ. Θ', Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1979, σελ. 116-183, 214-243 -D. M. Nicol, Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου 1261-1453, Αθήνα, Παπαδήμας, 2005 2 -D. M. Nicol, Το τέλος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, Αθήνα, Καρδαμίτσας, 1997 -Α.Ε. Λαΐου και Σ. Μορισόν, Η βυζαντινή οικονομία, Αθήνα, Παπαδήμας, 2011 (η ενότητα Ε', σελ. 235-320) <u>Αστική κοινωνία και οικονομία:</u> -Κ.-Ρ. Matschke, « Η οικονομία των πόλεων κατά την υστεροβυζαντινή εποχή (13ος-15ος αιώνας)» στο ΟΙΒ, τ. Β', Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2006, σελ. 141-192 -Κ.-Ρ. Matschke, « Ανταλλαγές, εμπόριο, αγορές και χρήμα (13ος-15ος αιώνας)» στο ΟΙΒ, τ. Β', Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2006, σελ. 561-612 <u>Αγροτική κοινωνία και οικονομία:</u> -Α. Λαΐου- Θωμαδάκη, Η αγροτική κοινωνία στην ύστερη βυζαντινή εποχή, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1987 -Α. Ε. Λαΐου, «Η αγροτική οικονομία (13ος-15ος αιώνας)», στο ΟΙΒ, τ. Α', Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2006, σελ. 495-574 -Ν. Οικονομίδης, « Ο ρόλος του βυζαντινού κράτους στην οικονομία», στο ΟΙΒ, τ.Γ', Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2006 (το υποκεφάλαιο: «το προνόμιο ως σύστημα: η πρόνοια», σελ. 232-240) <u>Πολιτισμός:</u> -Ι. Ženčenko, « Τα γράμματα και οι τέχνες την εποχή των Παλαιολόγων», στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης: Ιστορία του Βυζαντίου (επιμ. C.Mango), Αθήνα, Νεφέλη, 2006, σελ. 380-391 -St. Runciman, Η τελευταία Βυζαντινή Αναγέννηση, Αθήνα, Δόμος, 1991
--

-Α. Λαΐου, «Στο Βυζάντιο των Παλαιολόγων: οικονομικά και πολιτισμικά φαινόμενα», στο Ευφρόσυνο: αφιέρωμα στο Μανώλη Χατζηδάκη, τ.Α΄, Αθήνα, 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ622	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	β' μισό του 6ου-α' μισό του 7ου αι.: μια μεταβατική περίοδος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών,
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,

η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστεί η περίοδος της βυζαντινής ιστορίας, η οποία μεσολαβεί ανάμεσα στις emblematicές βασιλείες του Ιουστινιανού Α΄ (527-565) και του Ηρακλείου (610-641). Παρόλο που πρόκειται για μια πολύ ενδιαφέρουσα περίοδο, συχνά δεν τυγχάνει της προσοχής που της αξίζει. Αυτό πιθανώς οφείλεται στην εντύπωση παρακμής που δημιουργεί η ταχεία ανατροπή πολλών επιτευγμάτων, πραγματικών ή φαινομενικών, της μακράς βασιλείας του Ιουστινιανού Α΄. Δεν πρέπει, ωστόσο, να παραβλέπουμε ότι οι διάδοχοί του κλήθηκαν να διαχειριστούν, υπό αντίξοες συνθήκες, τη λαμπρή αλλά συγχρόνως βαριά κληρονομιά που άφησε ο διάσημος αυτοκράτορας: ένα κράτος με σημαντικά διευρυμένα σύνορα, αλλά με άλλα εσωτερικά προβλήματα, καθώς και αυξημένες στρατιωτικές ανάγκες εξαιτίας της μεγάλης εδαφικής του επέκτασης. Οι επιλογές που αναγκάστηκαν να κάνουν, όπως η επικέντρωση των πολεμικών προσπαθειών τους στα ανατολικό μέτωπο, όπου η αυτοκρατορία εneπλάκη σε έναν ατέρμονο πόλεμο με το Περσικό βασίλειο των Σασσανιδών, με τη συνακόλουθη παραμέληση των κινδύνων στα Βαλκάνια καθώς και στις προσφάτως ανακτηθείσες επαρχίες της Δύσης, θα έχουν μακροπρόθεσμες συνέπειες για το μέλλον.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση πηγών	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση. Γραπτές εργασίες στα Αγγλικά (για φοιτητές ERASMUS)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγές

Ευάγριος Σχολαστικός

J. BIDEZ – L. PARMENTIER (έκδ.), *The Ecclesiastical History of Evagrius with the Scholia*, Λονδίνο 1898.

Αγγλική μετάφραση: M. WHITBY, *The Ecclesiastical History of Evagrius Scholasticus*, Γλασκώβη 2000 [*Translated Texts for Historians* 33]

Θεοφάνης

C. DE BOOR (έκδ.), *Theophanis Chronographia*, τ. 1, Λειψία 1883.

Αγγλική μετάφραση: C. MANGO κ.ά., *The Chronicle of Theophanes Confessor: Byzantine and Near Eastern History, AD 284-813*, Νέα Υόρκη 1997.

Θεοφύλακτος Σιμοκάττης

C. DE BOOR (έκδ.), *Theophylacti Simocattae Historiae*, Λειψία 1887.

Αγγλική μετάφραση: M. and M. WHITBY, *The History of Theophylact Simocatta. An English Translation with Introduction and Notes*, Νέα Υόρκη – Midsomer Norton 1997³.

Ελληνική μετάφραση: Δ. ΤΣΟΥΚΛΙΔΟΥ (μτφρ.) – Δ. ΤΣΟΥΓΚΑΡΑΚΗΣ (εισαγ. – σχ.), *Θεοφύλακτος Σιμοκάττης, Ιστορία*, Αθήνα 2005.

Ιωάννης Εφέσου

Αγγλική μετάφραση: R. PAYNE SMITH, *The Third Part of the Ecclesiastical History of John Bishop of Ephesus, now first translated from the Original Syriac*, Οξφόρδη 1860.

Ιωάννης Νικίου

H. ZOTENBERG (έκδ.), *Chronique de Jean, évêque de Nikiou. Texte éthiopien*, Παρίσι 1883.

Κόριππος

AV. CAMERON (έκδ.), *Flavius Cresconius Corippus, In laudem Iustini Augusti minoris Libri IV*, Μπρίστολ 1976.

Μένανδρος Προτίκτωρ

R. C. BLOCKLEY (έκδ.), *The History of Menander the Guardsman*, Trowbridge 1985.

Παύλος Διάκονος

Αγγλική μετάφραση: W. DUDLEY FOULKE, – ED. PETERS (έκδ.), *Paul the Deacon, History of the Lombards* Φυλαδέλφεια 2003².

Γαλλική μετάφραση: FR. BOUGARD, *Paul Diacre, Histoire des Lombards*, Turnhout 1994.

Σεβεός

Γαλλική μετάφραση: FR. MACLER, *Histoire d'Héraclius par l'énêque Sebeos*, Παρίσι 1904.
Αγγλική μετάφραση: R.W. THOMSON κ.ά. (έκδ.), *The Armenian History attributed to Sebeos. Part I. Translation and Notes*, Trowbridge 1999 [Translated Texts for Historians 31].

Σύγχρονη Βιβλιογραφία

AR. CHRISTENSEN, *L'Iran sous les Sassanides*, Κοπεγχάγη 1944.
FL. CURTA, *The Making of the Slavs. History and Archaeology of the Lower Danube Region, c. 500-700*, Κέιμπριτζ 2004.
G. GREATREX – S. N.C. LIEU (έκδ.), *The Roman Eastern Frontier and the Persian Wars, Part II : AD 363-630. A Narrative Sourcebook*, Λονδίνο – Νέα Υόρκη 2005.
C. MORRISON (έκδ.), *Ο Βυζαντινός κόσμος, τ. 1: Η ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία (330-641)*, μτφρ. Α. Καραστάθη, Αθήνα 2008.
W. POHL, *The Avars. A Steppe Empire in Central Europe, 567-822*, Ithaca – Λονδίνο 2018.
M. WHITBY, *The Emperor Maurice and His Historian: Theophylact Simocatta on Persian and Balkan Warfare*, Οξφόρδη 1988.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 378	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή ιστοριογραφία Α' (4 ^{ος} – 10 ^{ος} αι.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (Οι φοιτητές ERASMUS μπορούν να κάνουν την προφορική παρουσίαση και να παραδώσουν τη γραπτή εργασία στα ΑΓΓΛΙΚΑ)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικειώσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικειώσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής ιστοριογραφίας κατά την υπό εξέταση περίοδο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις μεθόδους προσέγγισης αυτού του είδους των πηγών και η παρακολούθηση των παρουσιάσεων θα τους προσφέρει ένα ευρύ πανόραμα της βυζαντινής ιστορίας κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i> <i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά</i>	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (γενική) • Α. ΚΑΡΠΟΖΗΛΟΣ, <i>Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι</i>, τόμ. Α΄-Β΄, Αθήνα 1997-2002. • Η. HUNGER, <i>Βυζαντινή Λογοτεχνία. Η λόγια κοσμική γραμματεία των Βυζαντινών</i>, τόμ. Β΄: <i>Ιστοριογραφία, Φιλολογία, Ποίηση</i>, μτφρ. Τ. Κόλιας, Κ. Συνέλλη, Γ. Χ. Μακρής, Ι. Βάσσης, Αθήνα 2009.
--	--

- A. KAZHDAN *et al.*, *A History: A. KAZHDAN et al., A History of Byzantine Literature (650-850)*, Athènes 1999 [The National Hellenic Research Foundation. Institute for Byzantine Research. Research Series 2].
- G. MARASCO (έκδ.), *Greek and Roman Historiography in Late Antiquity: Fourth to Sixth Century A.D.*, Leiden – Βοστώνη 2003.
- W. TREADGOLD, *The Early Byzantine Historians*, Basingstoke – Νέα Υόρκη 2007.
- IDEM, *The Middle Byzantine Historians*, Basingstoke – Νέα Υόρκη 2013:

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ553	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή κοινωνία και οικονομία, 6ος - 12ος αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

• *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Γνωρίζουν το χρονολογικό και θεσμικό πλαίσιο της βυζαντινής ιστορίας από τον 6ο έως τον 12ο αιώνα, καθώς και τις βασικές κατηγορίες των πρωτογενών πηγών.
- Κατανοούν τους μηχανισμούς λειτουργίας της αγροτικής και αστικής οικονομίας, τη φορολογική πολιτική, τις νομισματικές εξελίξεις και την κοινωνική ιεραρχία.
- Αξιολογούν κριτικά τις διαφορετικές ιστοριογραφικές σχολές και τα ερμηνευτικά μοντέλα για τη βυζαντινή κοινωνία.
- Αξιοποιούν αποτελεσματικά τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τις ψηφιακές ακαδημαϊκές πλατφόρμες για τη διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού, την υποβολή γραπτών δοκιμίων και την ενσωμάτωση της ακαδημαϊκής επανατροφοδότησης στη μαθησιακή τους πορεία.
- Συνθέτουν πρωτογενές υλικό και δευτερογενή βιβλιογραφία για τη διαμόρφωση επιστημονικά θεμελιωμένων επιχειρημάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέλιξη της βυζαντινής κοινωνίας και οικονομίας από τα τέλη της Ύστερης Αρχαιότητας έως την εποχή των Κομνηνών (6ος-12ος αιώνες). Στόχος του είναι οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με το ιστορικό πλαίσιο της περιόδου, να αποκτήσουν σφαιρική αντίληψη των κοινωνικών και οικονομικών δομών και να κατανοήσουν τους παράγοντες και τους μηχανισμούς πίσω από βασικές μεταβολές που γνώρισε ο βυζαντινός κόσμος. Παράλληλα, επιδιώκεται η ανάπτυξη κριτικής κατανόησης των ιστοριογραφικών προσεγγίσεων και των διαφορετικών ερμηνευτικών σχημάτων που έχουν προταθεί για ζητήματα όπως η εξέλιξη των πόλεων, η οργάνωση της αγροτικής παραγωγής, η κοινωνική διαστρωμάτωση, οι έμφυλες σχέσεις και τα εμπορικά προνόμια. Για να επιτευχθεί αυτό, το μάθημα θα βασιστεί σε ένα διεπιστημονικό σώμα γνώσεων, φέρνοντας τους φοιτητές/τριες σε επαφή με πρωτογενείς πηγές και τη σύγχρονη ιστορική έρευνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
--	---------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση Παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης προαιρετικών, στοχευμένων μικρών εργασιών που μπορούν να προσαυξήσουν τον τελικό βαθμό κατά 1,5 βαθμό (μέγιστο).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Cameron, <i>Οι Βυζαντινοί</i>, Αθήνα 2009 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>The Byzantines</i>, Λονδίνο 2006] J.-Cl. Cheynet, (επιμ.), <i>Ο Βυζαντινός Κόσμος</i>, τ. Β': <i>Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (641-1204)</i>, Αθήνα 2011 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>Le Monde Byzantin II. L'Empire byzantin (641-1204)</i>, Παρίσι 2006] J. Haldon, <i>The Palgrave Atlas of Byzantine History</i>, Νέα Υόρκη 2005 J. Haldon (επιμ.), <i>The Social History of Byzantium</i>, Chichester 2009 J. Herrin, <i>Τι είναι το Βυζάντιο</i>, Αθήνα 2020 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>Byzantium. The Surprising Life of a Medieval Empire</i>, Λονδίνο 2007] C. Mango (επιμ.), <i>Ιστορία του Βυζαντίου</i>, Αθήνα 2006 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>The Oxford History of Byzantium</i>, Οξφόρδη 2002] C. Morrisson (επιμ.), <i>Ο Βυζαντινός Κόσμος</i>, τ. Α': <i>Η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (330-641)</i>, Αθήνα 2007 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>Le Monde Byzantin I. L'Empire romain d'orient (330-641)</i>, Παρίσι 2004] A. Λαΐου και C. Morrisson, <i>Η Βυζαντινή Οικονομία</i>, Αθήνα 2011 [τίτλος πρωτοτύπου: <i>The Byzantine Economy</i>, Κέιμπριτζ 2007]

Δ. Σταθακόπουλος, *Μικρή ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, Αθήνα 2017 [τίτλος πρωτοτύπου: *A Short History of the Byzantine Empire*, Λονδίνο 2014· Αναθ. Έκδ: Λονδίνο 2023]

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 309	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πηγές της οικονομικής ιστορίας του Βυζαντίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Αναγνώριση και ταξινόμηση των κύριων κατηγοριών πρωτογενών πηγών της βυζαντινής οικονομικής ιστορίας

- Χρήση των βασικών ακαδημαϊκών εκδόσεων, μεταφράσεων, συλλογών πηγών και ψηφιακών βάσεων για τις πηγές της βυζαντινής οικονομικής ιστορίας - Κριτική αξιολόγηση τους πλαισίου δημιουργίας, της αξιοπιστίας, των δυνατοτήτων και των περιορισμών κάθε κατηγορίας πηγών - Συνδυασμός ετερογενών δεδομένων (γραπτές πηγές, υλικά ευρήματα και ψηφιακά/χωρικά εργαλεία) για την απάντηση σύνθετων ιστορικών ερωτημάτων. - Ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: - Συγγράφουν και να παρουσιάζουν προφορικά επιστημονικές εργασίες, τεκμηριώνοντας τα επιχειρήματά τους πάνω σε πρωτογενείς πηγές και τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές κατηγορίες πηγών που χρησιμοποιούνται στη μελέτη της οικονομικής ιστορίας του Βυζαντίου, καθώς και η κατανόηση των μεθόδων με τις οποίες οι ιστορικοί αντλούν, αξιολογούν και συνθέτουν πληροφορίες για την ερμηνεία οικονομικών φαινομένων και διαδικασιών.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γενικά Συνθετικά Έργα & Οικονομική Ιστορία

A. Λαΐου (επιμ.), *Οικονομική Ιστορία του Βυζαντίου*, 3 τόμοι, Αθήνα 2006

A. Harvey, *Οικονομική ανάπτυξη στο Βυζάντιο, 900-1200*, Αθήνα 1997

A. Λαΐου-Θωμαδάκη, *Η αγροτική κοινωνία στην Ύστερη Βυζαντινή Εποχή*, Αθήνα 1987

A. Λαΐου & C. Morrisson, *Η Βυζαντινή Οικονομία*, Αθήνα 2011

C. Morrisson, «Εγκατάσταση πληθυσμού, οικονομία και κοινωνία στη βυζαντινή Ανατολή», στο: C. Morrisson (επιμ.), *Ο Βυζαντινός Κόσμος*, τ. Α': *Η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (330-641)*, Αθήνα 2011, 279-306

C. Morrisson, «Νόμισμα, δημόσια οικονομία και ανταλλαγές», στο: J.-Cl. Cheynet (επιμ.), *Ο Βυζαντινός Κόσμος*, τ. Β': *Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (641-1204)*, Αθήνα 2011, 421-450

Οι συμβολές των J. Lefort (κεφάλαιο 4 και 5), A. Λαΐου (κεφάλαιο 6), M. Balard (κεφάλαιο 7) και C. Morrisson (κεφάλαιο 11), στο: A. Λαΐου & C. Morrisson, *Ο Βυζαντινός Κόσμος*, τ. Γ': *Η ελληνική αυτοκρατορία και οι γείτονές της (13^{ος}-15^{ος} αιώνες)*

M. Hendy, *Studies in the Byzantine Monetary Economy, c. 300–1450*, Cambridge 1985

Hommes et richesses dans l'Empire byzantin, 2 τόμοι, Paris 1989-1991

C. Morrisson (επιμ.), *Trade and Markets in Byzantium*, Washington, DC 2012

Ειδικότερη δευτερογενής βιβλιογραφία σχετική με τις πηγές

Επιλεγμένα κεφάλαια από το *Oxford Handbook of Byzantine Studies*, επιμ. E. Jeffreys, J. Haldon και R. Cormack, Oxford 2008 (ενδεικτικά: J. Haldon, «Primary source», J. Crow, «Archaeology», A. Müller, «Imperial chrysobulls», E. Georganteli, «Numismatics» κτλ)

Επιλεγμένα κεφάλαια από το *Byzantium in the Iconoclast Era (ca 680–850): The Sources*, επιμ. L. Brubaker & J. Haldon, Aldershot 2001 (ενδεικτικά: «Coins and Numismatics», «Sigillography», «Epigraphy», «Archaeology», «Historiography and Chronography», κτλ.)

Σ. Τρωιάνος, *Οι πηγές του βυζαντινού δικαίου*, τρίτη έκδοση συμπληρωμένη, Αθήνα 2011

P. Grierson, *Βυζαντινή νομισματική*, Αθήνα 2007

N. Oikonomides, *A Collection of Dated Byzantine Seals*, Washington, DC 1986

Δ. Τσουγκαράκης, *Εισαγωγή στη βυζαντινή σφραγιδογραφία*, Αθήνα 1999

Μ. Νυσταζοπούλου-Πλεκίδου, *Βυζαντινή διπλωματική. Τα έγγραφα των δημόσιων λειτουργιών*, Θεσσαλονίκη 2015

Ι. Καραγιαννόπουλος, *Βυζαντινή διπλωματική. Α'. Τα αυτοκρατορικά έγγραφα*, Θεσσαλονίκη 2016

L. Neville, *Guide to Byzantine Historical Writing*, Cambridge 2018

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ – ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΜΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧ-001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Μεσαιωνική Ιστορία: οδηγίες χρήσης για το Μεσαίωνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6809		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: • η εξοικείωσή τους με τις βασικές καμπές της ιστορίας της μεσαιωνικής Δύσης. • η εξοικείωσή τους με τις μεθόδους μελέτης και έρευνας της μεσαιωνικής ιστορίας καθώς και με κάποια σημαντικά εγχειρίδια αυτού του επιστημονικού πεδίου.

- η εξοικείωση τους με κάποιες βασικές έννοιες της μεσαιωνικής ιστορίας, καθώς και με τους κύριους πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς του Μεσαίωνα.
- η εξοικείωση με την ανάγνωση και τη χρήση μεσαιωνικών πρωτογενών πηγών.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσφέρει ένα γενικό περίγραμμα της δυτικής μεσαιωνικής ιστορίας και στοχεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές με κάποιες από τις θεμελιώδεις έννοιες και μερικούς βασικούς ιστοριογραφικούς προβληματισμούς αυτής της περιόδου. Το μάθημα εστιάζει ιδιαίτερα στην εξέταση των κύριων θρησκευτικών, πολιτικών και πολιτισμικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα κατά τη μακρά περίοδο του Μεσαίωνα, όπως π.χ. τον εκχριστιανισμό της Ευρώπης, τις σχέσεις κράτους και εκκλησίας και τη μετάλλαξη των πολιτειακών δομών της Δυτικής Ευρώπης. Παράλληλα, μέσω της εξέτασης πρωτογενών πηγών στην τάξη και την συζήτησή τους θα προσπαθήσει να εξοικειώσει τους φοιτητές με την κοσμοθεωρία των μεσαιωνικών ανθρώπων, που φυσικά διέφερε πολύ από τη δική μας.

Αν και ο μεσαίωνας υπήρξε μια πάρα πολύ μακρά περίοδος που διαμόρφωσε ποικιλοτρόπως τον κόσμο στον οποίον ζούμε, παραμένει μια εποχή που είναι ελάχιστα γνωστή στο ευρύ κοινό και για την οποία υπάρχουν πολλές παρανοήσεις. Μέσω αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα δουν ότι η μεσαιωνική ιστορία είναι ένα εξαιρετικά γοητευτικό γνωστικό πεδίο και ότι ο μεσαίωνας είναι μια εποχή που μας επηρεάζει με πολλούς τρόπους μέχρι και σήμερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																				
Διαλέξεις	39 ώρες																				
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																				
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																				
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση.																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

David Nicholas, <i>Η Εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου: κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη, 312-1500</i> (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999), σελ. 32-53, 89-104. R.H.C. Davis, <i>Ιστορία της Μεσαιωνικής Ευρώπης, από τον Μέγα Κωνσταντίνο στον Άγιο Λουδοβίκο</i> (Αθήνα: Κριτική, 2011), σελ. 53-93 S. Berstein και P. Milza, <i>Ιστορία της Ευρώπης 1. Από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη, 5ος-8ος αιώνες</i> (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997), σελ. 31-48. P. Μπενβενίστε, <i>Από τους βαρβάρους στους μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής δύσης</i> (Αθήνα, 2007), σελ. 39-71. P. Brown, <i>Ο κόσμος της ύστερης αρχαιότητας</i> (1998) J. Smith, <i>Η Ευρώπη μετά τη Ρώμη. Μια νέα πολιτισμική ιστορία 500-1000</i> (Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008), σελ. 331-348. B. Ward-Perkins, <i>Η πτώση της Ρώμης και του τέλος του πολιτισμού</i> (Αθήνα: Θύραθεν, 2007). C. Wickam, <i>Η μεσαιωνική Ευρώπη</i> (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2018), σελ. 28-54.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 320	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μεσαιωνική Μεσόγειος μέσα από τα λιμάνια της (11^{ος}-16^{ος} αι.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ - και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6843		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των αστικών κοινωνιών, του θαλάσσιου εμπορίου και των διαπολιτισμικών ανταλλαγών στη μεσαιωνική Μεσόγειο.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, αλλά και με τις προεκτάσεις βασικών ζητημάτων που θα αναλυθούν στο σεμινάριο στη σύγχρονη εποχή.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα

εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην κριτική επεξεργασία των πληροφοριών που καλούνται να χειριστούν.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα λιμάνια της μεσαιωνικής Μεσογείου αποτέλεσαν πυλώνες εμπορίου, πολιτικής αλληλεπίδρασης και πολιτιστικών ανταλλαγών, διασφαλίζοντας την επικοινωνία σε όλο το μήκος των ακτών της αλλά και με την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Η Βενετία, η Γένοβα, η Βαρκελώνη, η Μασσαλία, η Κωνσταντινούπολη ήταν κόμβοι θαλάσσιων και χερσαίων διαδρομών, για τη διακίνηση πολύτιμων και ζωτικών προϊόντων, όπως τα μπαχαρικά και το μετάξι, αλλά και τα σιτηρά και το κρασί. Μικρότερα αγκυροβόλια εξασφάλιζαν την αέναη κίνηση του παράκτιου εμπορίου. Παράλληλα με το εμπόριο, τα αστικά κέντρα των μεσογειακών ακτών λειτούργησαν ως πόλοι πολιτικών ανταγωνισμών στο πλαίσιο πολιτικών σχηματισμών που συχνά είχαν μεγάλης κλίμακας έκταση και φιλοδοξίες, αλλά και γέφυρες επικοινωνίας σε μια περιοχή ιδιαίτερα πολυπολιτισμική. Επιλέγοντας παραδειγματικές περιπτώσεις μικρότερων ή μεγαλύτερων λιμανιών, το σεμινάριο έχει ως στόχο την εξοικείωση με τα κύρια χαρακτηριστικά της γεωγραφικής περιοχής της Μεσογείου στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο αλλά και με τις νεότερες τάσεις της μεσογειακής και παγκόσμιας ιστοριογραφίας
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	60 ώρες

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	60 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Δύο μικρές προφορικές παρουσιάσεις στη διάρκεια του εξαμήνου (40%), προφορική παρουσίαση ενός θέματος (20%) και υποβολή γραπτής εργασίας επί του ιδίου στο τέλος του εξαμήνου (40%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Lane, Frederick, <i>Venice: A Maritime Republic</i> (Baltimore, 1973). Και σε ελληνική μετάφραση <i>A Companion to Venetian History</i>, ed. E. Dursteler (Leiden, 2014) Διαλέτη, Ανδρονίκη, Πλακωτός, Γεώργιος, Πούπου, Άννα, <i>Ιστορία της Βενετίας και της Βενετικής Αυτοκρατορίας, 11^{ος}-18^{ος} αι.</i> (Αθήνα, 2016) https://repository.kallipos.gr/handle/11419/1854 <i>A Companion to Medieval Genoa</i>, ed. Carrie E. Benes (Leiden, 2018) Epstein, S.A., <i>Genoa and the Genoese, 958-1528</i> (2001) Abulafia, David, <i>The Western Mediterranean Kingdoms, 1200-1500: The Struggle for Dominion</i> (London, 1997) <i>Italy in the Central Middle Ages, 1000-1300</i>, ed. David Abulafia (Oxford, 2004) <i>Italy in the Age of the Renaissance, 1300-1500</i> (Oxford, 2004) Kelleher, Marie A., <i>A hungry city: a year in the life of medieval Barcelona</i> (Ithaca, NY, 2024) Smail, Daniel, <i>Imaginary Cartographies: Possession and identity in Late Medieval Marseille</i> (1999) Smail, Daniel, <i>Magdalena Coline: A Life Beyond Mediterranean Slavery</i> (2025) <i>The Cambridge World History of Slavery 2, AD 500-AD 1420</i> (2021) Lopez, Robert Sabatino, <i>The Commercial Revolution of the Middle Ages 950-1350</i> (Cambridge, 1971) Wickham, Chris, <i>The Donkey and the Boat. Reinterpreting the Mediterranean Economy, 950-1180</i> (Oxford, 2023) Villanti, Nicolo, "Freight Rates and the Commercial-Nautical Revolution from the perspective of a minor Mediterranean port-city", <i>Anales de la Universidad de Alicante, Historia Medieval</i> 27 (2026), 155-72.
--

Gluzman, Renard, *Venetian Shipping from the Days of Glory to Decline, 1453-1571* (Leiden, 2021)

Gluzman, Renard, Gratsea, Aristeia, Pagratis, Gerassimos, “Geospatial analysis of maritime traffic in Venetian Corfu, Crete, and Cyprus: insularity and connectivity”, *Mediterranean Historical Review* 40 (2025), 45-64

Travelling in the Eastern Mediterranean, c. 1300-1500: Politics, Agency, and the Production of Space, ed. Eleni Tounta, Nikolaos Chrissis (Turnhout, 2026)

The Routledge Handbook of Maritime Trade Around Europe 1300-1600, ed. Wim Blockmans, Mikhail Krom, Justyna Wubs-Mrozewicz (Abingdon, New York, 2017)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Speculum

Past and Present

Journal of Medieval History

Mediterranean Historical Review

ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ (ΙΝΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧΑ171	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο ,
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η εκβιομηχάνιση στις ΗΠΑ, 19 ^{ος} -20 ^{ός} αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η παράδοση αυτή εξετάζει την μετάβαση της οικονομίας των ΗΠΑ από την πρώτη στη δεύτερη βιομηχανική επανάσταση κατά τη διάρκεια του δεύτερου μισού του 19^{ου} αιώνα και μέχρι τη μεγάλη κρίση του 1929. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται αναλυτικά οι τεχνολογικές, κοινωνικές και πολιτισμικές εξελίξεις που κατέστησαν δυνατή αυτή την μετάβαση και έφεραν τις ΗΠΑ στο προσκήνιο των πρωτοπόρων βιομηχανικών κρατών, ιδιαίτερα σε τομείς όπου κυριάρχησαν σ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα στην παγκόσμια αγορά. Η παράδοση περιγράφει επίσης τις βαθιές αλλαγές στην εργασία, στις μεταφορές, στην ύπαιθρο και στις πόλεις, στην κατανάλωση, την

ψυχαγωγία κ.α. που συνόδευσαν αυτήν την πορεία των ΗΠΑ προς την δεύτερη βιομηχανική επανάσταση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στα πρώτα μαθήματα θα προσδιοριστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες αναπτύχθηκαν οι πρώτοι εκμηχανισμένοι τομείς της οικονομίας των ΗΠΑ στα τέλη του 18^{ου} και στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, όπως η νηματουργία, η βιομηχανία σιδήρου και η εφαρμογή του ατμού στις χερσαίες και θαλάσσιες συγκοινωνίες. Στη συνέχεια θα εξεταστεί η εισαγωγή πρωτοπόρων για την εποχή εφευρέσεων σε τομείς που οι ΗΠΑ θα διατηρήσουν προβάδισμα στη μαζική παραγωγή και θα κυριαρχήσουν στις παγκόσμιες αγορές, όπως ο τομέας της ραπτομηχανής και των αγροτικών εργαλείων. Η ανάπτυξη του κλάδου των εργαλειομηχανών, η χρήση όλο και πιο εκλεπτυσμένων διαδικασιών επεξεργασίας των μετάλλων και οι νέες γραμμές παραγωγής με άξονα την αυτοματοποίηση, την καθετοποίηση και την εξοικονόμηση εργασίας, συνετέλεσαν στην ραγδαία ανάπτυξη των κλάδων εκείνων στους οποίους οι ΗΠΑ θα αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις παγκόσμιες αγορές. Οι πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές που κατέστησαν δυνατή την αξιοποίηση των νέων δυνατοτήτων της παραγωγικής βάσης των ΗΠΑ σε επίπεδο της εθνικής αγοράς και των αναδυόμενων παγκόσμιων αγορών αναδεικνύουν το εύρος των μεταβολών που έλαβαν χώρα στις κοινωνικές δομές και στο πολιτικό σύστημα των ΗΠΑ ώστε να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της νέας βιομηχανικής εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύνοψης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Οι φοιτητές θα κληθούν να απαντήσουν σε 3 από 4 θέματα που θα τους δοθούν, λαμβάνοντας υπόψη την ύλη που έχει αναρτηθεί στο e-learn και όσα έχουν επισημανθεί κατά τη διάρκεια των προφορικών διαλέξεων.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Anderson, Scott W., *Auburn, New York: The entrepreneurs' frontier*, Σίρακιουζ, Νέα Υόρκη, 2015.
- Ardrey, R. L., *American agricultural implements. A review of invention and development in the agricultural implement industry of the United States*, Σικάγο 1894.
- Benson, Alvin K., (επιμ.) *Inventors and inventions*, τόμ. 1, Πασαντίνα, Καλιφόρνια και Χάκενσακ, Νέα Υερσέη, 2010.
- Beauchamp, Christopher «Who invented the telephone? Lawyers, patents and the judgement of history», *Technology and Culture*, τόμ. 51, τχ. 4, Οκτώβριος 2010, σ. 854-878.
- Bishop, J. Leander, *A history of American manufacture from 1608 to 1860*, τόμ. 2, Φιλαδέλφεια-Λονδίνο 1868.
- Bright, Arthur A. Jr., *The electric-lamp industry: Technological change and economic development from 1800 to 1947*, Νέα Υόρκη 1949.
- Burlingame, Roger, *Engines of democracy. Inventions and society in mature America*, Νέα Υόρκη-Λονδίνο 1940.
- Cardwell, Donald, *Ιστορία της τεχνολογίας*, επιστημονική επιμέλεια-εισαγωγή Τέλης Τύμπας, μετάφρ. Δημήτρης Κατσέρης, Αθήνα 2004.

- Carey, Charles W. Jr., *American inventors, entrepreneurs, and business visionaries*, Νέα Υόρκη 2002.
- Carlson, W. Bernard, *Tesla. Inventor of the electrical age*, Πρίνστον και Οξφόρδη 2013.
- Clark, Christopher, *The roots of rural Capitalism: Western Massachusetts, 1780-1860*, Ίθακα και Λονδίνο 1990.
- Cooper, Grace Rogers, *The sewing machine. Its invention and development*, Ουάσινγκτον 1968.
- Cortada, James W., *Before the computer. IBM, NCR, Burroughs, and Remington Rand and the industry they created, 1865-1956*, Πρίνστον 1993.
- .
- Du Boff, Richard B., «The introduction of electric power in American manufacturing», *The Economic History Review*, New Series, τόμ. 20, τχ. 3, Δεκέμβριος 1967, σ. 509-518.
- Forbath, William E., «The shaping of the American labor movement», *Harvard Law Review*, τόμ. 102, τχ. 6, Απρίλιος 1989, σ. 1109-1256.
- Friedman, William F., *Introduction to cryptography-IV. A detailed account of the cryptography in the Civil War*, Ref Id: A62851 [approved for release by NSA on 04-15-2014 pursuant to E.O. 13526].
- Gooday, Graeme, *Domesticating electricity: Technology, uncertainty and gender, 1880-1914*, Λονδίνο 2008.
- Gooday, Graeme και Moore, Abigail Harrison, «Networks of power? Rethinking class, gender and entrepreneurship in English electrification, 1880-1924», *Journal of Energy History*, τχ. 6, Special Issue, 20/06/2021, σ. 1-23.
- Harris, Overton «A corporation as a citizen in connection with the jurisdiction of the United States Courts», *Virginia Law Review*, τόμ. 1, τχ. 7, Απρίλιος 1914, σ. 507-519
- Hounshell, David, *From the American System to Mass Production 1800-1932. The Development of Manufacturing Technology in the United States*, Βαλτιμόρη και Λονδίνο 1985.
- Hutchinson, William T., *Cyrus Hall McCormick: Seed-Time, 1809-1856*, Νέα Υόρκη-Λονδίνο 1930.
- Cyrus Hall McCormick: Harvest, 1856-1884*, Νέα Υόρκη-Λονδίνο 1935
- Jack, Andrew B., «The Channels of Distribution for an Innovation: The Sewing-Machine Industry in America, 1860-1865», *Explorations in Entrepreneurial History*, Φεβρουάριος 1957, σ. 113-141.
- Khan, B. Zorina, «Property rights and patent litigation in early nineteenth-century America», *The Journal of Economic History*, τόμ. 55, τχ. 1, Μάρτιος 1995, σ. 58-97.
- Kittler, Friedrich A., *Gramophone, film, typewriter*, translated, with an introduction by Geoffrey Winthrop-Young and Michael Wutz, Στάνφορντ-Καλιφόρνια 1999.
- Lamoreaux, Naomi R., Sokoloff, Kenneth L., και Sutthiphisal, Dhanoos, «Patent Alchemy: The market for technology in US History», *The Business History*, τόμ. 87, τχ. 1, Άνοιξη 2013, Special Issue: Markets for innovation, σ. 3-38.

- Lampe, Ryan, and Moser, Petra, «Patent pools and innovation in substitute technologies—evidence from the 19th-century sewing machine industry», *The RAND Journal of Economics*, τόμ. 44, τχ. 4, Χειμώνας 2013, σ. (Winter 2013), σ. 757-778.
- Lampe, Ryan, and Moser, Petra, «Do Patent Pools Encourage Innovation? Evidence from the Nineteenth-Century Sewing Machine Industry», *The Journal of Economic History*, τόμ. 70, τχ. 4, Δεκέμβριος 2010, σ. 898-920.
- MacLeod, Christine, «Reluctant entrepreneurs: patents and state patronage in new technosciences, circa 1870-1930», *Isis*, τόμ. 103, τχ. 2, Ιούνιος 2012, 328-339.
- Mossoff, Adam, «The rise and fall of the first American patent thicket: The sewing machine war of the 1850s», *Arizona Law Review*, τόμ. 53, τχ. 165, 2011, σ. 165-211.
- Mumford, Lewis, *Technics and civilization*, Λονδίνο 1934¹⁹⁵⁵.
- Nye, David E., *Electrifying America. Social meanings of a new technology, 1880-1940*, Κάιμπριτζ Μασαχουσέτης 1990.
- Ott, Daniel, «"The reaper is the North...": The genesis of a lie», *Journal of the Illinois State Historical Society (1998-)*, τόμ. 105, τχ. 4, Χειμώνας 2012, σ. 333-355.
Producing a past: Cyrus McCormick's reaper from heritage to history, dissertation submitted to the faculty of the graduate school in candidacy for the degree of doctor of philosophy, Loyola University Chicago, Σικάγο-Ιλινόι, Μάιος 2015.
- Passer, Harold C., «Development of large-scale organization: Electrical manufacturing around 1900», *The Journal of Economic History*, τόμ. 12, τχ. 4, Φθινόπωρο 1952, σ. 378-395.
- Raines, Rebecca Robbins, *Getting the message through. A branch history of the U. S. Army Signal Corp*, Ουάσινγκτον 1996.
- Reich, Leonard S., «Lighting the path to profit: GE's control of the Electric Lamp Industry, 1892-1941», *The Business History Review*, τόμ. 66, τχ. 2, Καλοκαίρι 1992, σ. 305-334.
- Rosenberg, Nathan, «Technological Change in the Machine Tool Industry, 1840-1910», *The Journal of Economic History*, τόμ. 23, τχ. 4, Δεκέμβριος 1963, 414-443.
- Rosenberg, Chaim M., *The International Harvester Company. A history of the founding families and their machines*, Τζέφερσον, Β. Καρολίνα, 2019.
- Rutledge, Thomas E., «A corporation has no soul—The Business entity laws *A brief account of the finances and paper money of the Revolutionary War*, Φιλαδέλφεια 1874.
- The Papers of Thomas A. Edison. Electrifying New York and abroad*, επιμ. Israel, Paul B., Carlat, Louis, Collins, Theresa M., Rimer, Alexandra R., Weeks, Daniel J., τόμ. 6, April 1881-March 1883, Βαλτιμόρη 2007.
- Thomson, Ross, (επιμ.), *Learning and technological change*, Λονδίνο 1993.
- Trescott, Martha Moore, «The bicycle, a technical precursor of the automobile», *Business and Economic History*, Papers presented at the twenty-second

annual meeting of the business history conference (1976), 1976, τόμ. 5, σ. 51-75.
 Wise, George, *Willis R. Whitney, General Electric, and the origins of U.S. Industrial Research*, Νέα Υόρκη 1985.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η πτώχευση του 1893		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ,		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr .		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Η απόκτηση γνώσεων για ελληνική κοινωνία και οικονομία του δεύτερου μισού του 19^{ου} αιώνα και την οικονομική πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων το τελευταίο τρίτο του 19^{ου} αιώνα
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την πτώχευση του 1893, τη δημοσιονομική πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων και τα μεγέθη της ελληνικής οικονομίας το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών
- μαθαίνουν να γράφουν ένα επιστημονικό κείμενο, βασικά σημεία του οποίου είχαν τη δυνατότητα να συζητήσουν κατά τη διάρκεια της παρουσιάσής του θέματός τους στην τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πολιτική κρίση της περιόδου 1892-93 -η αποπομπή της κυβέρνησης Δηλιγιάννη, η διαφωνία Γεωργίου-Τρικούπη για τους όρους του εξωτερικού δανεισμού και οι κυβερνήσεις μειοψηφίας που διορίστηκαν- υποδηλώνουν τις απέλπιδες προσπάθειες όσων επένδυσαν στις τρικουπικές διαβεβαιώσεις για αποφυγή της πτώχευσης, να παράσχουν εναλλακτικές λύσεις που θα εγγυούνταν έναν λιγότερο επιζήμιο γι' αυτούς συμβιβασμό. Η πτώχευση του 1893 ερμηνεύτηκε από μερίδα της κοινής γνώμης ως χρεοκοπία της απόπειρας εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας υπό το μανδύα ενός κοινοβουλευτικού συστήματος. Δύο μάλιστα από τις κυριότερες αλλαγές της δεκαετίας του 1880, το πέρασμα από ένα «βουλευτοκεντρικό» σ' ένα «πρωθυπουργοκεντρικό» πολιτικό σύστημα και η δημιουργία συγκεντρωτικών κομμάτων, που θα υπεράσπιζαν την «τιμή» της χώρας και την αθέτηση πληρωμή του δημοσίου χρέους, συνεισέφεραν τελικά στην περαιτέρω απαξίωση των κοινοβουλευτικών θεσμών. Η πτώχευση του ελληνικού δημοσίου θεωρήθηκε πιο αποδεκτή από ένα διακανονισμό που θα διακύβευε την ανεξαρτησία και

αξιοπρέπεια της χώρας. Οι έλληνες πολιτικοί ενδίδουν, τελικά, στις απαιτήσεις των ξένων πιστωτών μόνο μετά την ήττα του 1897 και τις πιέσεις για εκκένωση της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας από τα τουρκικά στρατεύματα. Τα ελληνικά κόμματα αναλαμβάνουν από κοινού την ευθύνη επιβολής του ελέγχου των ελληνικών οικονομικών, παραδίδοντας, μάλιστα, στη διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας τον άχαρο, αλλά στρατηγικό ρόλο της διαπραγμάτευσης των όρων του συμβιβασμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Α. Μ., *Ιστορία των εθνικών δανείων*, Αθήνα 1986¹⁹⁰⁴ (αναστατική έκδοση)
- ΑΓΡΙΑΝΤΩΝΗ, Χ., *Οι απαρχές της εκβιομηχάνισης στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα 1986.
- ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ, Ι., *Ιστορία της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος (1842-1902)*, Αθήνα 1988 (1902).
- ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, Κ., « Η ανορθωτική προσπάθεια του Χ. Τρικούπη. Τα δύο κόμματα», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμ. ΙΔ., Αθήνα 1977, σ. 22-39.
- Το αγροτικό ζήτημα στην Ελλάδα. Το πρόβλημα της κοινωνικής ενσωμάτωσης της γεωργίας*, Αθήνα 1975.
- ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΣ, Ν. Π., *Περί μεταλλικού νομίμου χρήματος ιδία δε περι διμμεταλλισμού*, Αθήνα 1882.
- ΔΕΡΤΙΑΔΗΣ, Γ., *Το ζήτημα των τραπεζών (1871-1873). Οικονομική και πολιτική διαμάχη στην Ελλάδα του ΙΘ. αιώνα.*, πρόλογος Κ.Θ. Δημαρά, Αθήνα 1980.
- Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση, 1880-1909*, Αθήνα 1985.
- Ατελέσφοροι ή τελεσφόροι; Φόροι και εξουσία στο νεοελληνικό κράτος*, Αθήνα 1993.
- Το δημόσιον χρέος της Ελλάδος και απόψεις περί του διακανονισμού του*, Αθήνα 1960.
- ΔΡΑΓΟΥΜΗ, ΣΤ., *Οι ξένοι δανειστές, η χώρα και το νόμισμα. Πολιτική μελέτη*, Αθήνα 1901.
- DAVIDSON, Β., *Ιστορία της Αφρικής*, Αθήνα 1981.
- ΔΕΜΑΘΑΣ, Ζ., ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ, Θ., ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Θ., *Νομισματικές κρίσεις και η κρατική διαχείρισή τους στην Ελλάδα, 1880-1930*, Αθήνα 1991.
- ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ, Σ., *Πίστη και εκχρηματισμός της οικονομίας. Προεξοφλητικός δανεισμός και Εθνική Τράπεζα (1860-1900)*, Αθήνα 1981.
- Κακριδής, Ανδρέας, «Η πτώχευση του 1893 και ο Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος», *Νεοελληνικά Ιστορικά*, 5 (2018), σ. 195-240.
- ΚΑΤΣΕΛΙΔΗΣ, Γ., *Το νόμισμα*, Αθήνα 1902.
- ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ, Ι., «Νομισματική ιστορία του ελληνικού κράτους, 19^{ος} αιώνας», (βιβλιοκριτικό άρθρο), περ. *Μνήμων*, τόμ.17 (1995), σ.181-206.
- Νόμισμα και πολιτική στην Ελλάδα, 1830-1910*, Αθήνα 1991.
- ΚΟΥΓΕΑΣ, Ν.Δ., *Η τιμή του συναλλάγματος και η νομισματική πολιτική στην Ελλάδα (1843-1879)*, Αθήνα 1992.
- Κωστής, Κώστας και Πετμεζάς, Σωκράτης (επιμ.), *Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας κατά τον 19^ο αιώνα (1830-1914)*, Αθήνα 2006.
- Λαζαρέτου, Σοφία, *Από την πτώχευση στην Ύφεση. Ο διεθνής οικονομικός έλεγχος στην Ελλάδα*, Αθήνα 2013.
- ΛΥΡΙΤΖΗΣ, Χ., *Το τέλος των «τζακιών». Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα*, Αθήνα 1991.
- Μποχώτης, Αθανάσιος, *Αντικοινοβουλευτισμός, συντηρητισμός και ανολοκλήρωτος φασισμός στην Ελλάδα, 1864-1911: Έρευνες για σύγχρονες πολιτικές ιδεολογίες*, Αθήνα 2003.
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Ν., «Εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις 1905-1909», *Ιστορία του ελληνικού έθνους*, τόμ. ΙΔ, Αθήνα 1977, σ.179-186.
- ΠΕΤΡΑΚΗ, Π., με τη συνεργασία του ΠΑΝΩΡΙΟΥ Χ, *Τα σημεία καμπής στη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας (1840-1913)*, Αθήνα 1992.
- Πετράκης, Παναγιώτης, *Δημόσιος δανεισμός και η εξέλιξη βασικών τραπεζικών μεγεθών (1844-1869)*, Αθήνα 1994.

- — (2009), ‘Bonds and Brands: Foundations of Sovereign Debt Markets, 1820–1830’, *Journal of Economic History*, 69(3), 646–84, September.
- — (2012a), ‘The Peaceful Conspiracy: Bond Markets and International Relations during the Pax Britannica’, *International Organization*, 66(April), 211–41.
- — (2012b), ‘Bondholders versus Bond-sellers? Investment Banks and Conditionality Lending in the London Market for Foreign Government Debt, 1815–1913’, *European Review of Economic History*, 16(4), 356–83.
- Gaillard, N., and Panizza, U. (2010), ‘Conflicts of Interest, Reputation, and the Interwar Debt Crisis: Banksters or Bad Luck?’, CEPR Discussion Papers 7705.
- Lipson, C. (1985), *Standing Guard: Protecting Foreign Capital in the Nineteenth and Twentieth Centuries*, Berkeley, CA, University of California Press.
- Marichal, C. (1989), *A Century of Debt Crises in Latin America: From Independence to Great Depression, 1820–1930*, Princeton, NJ, Princeton University Press.
- Mauro, P., Sussman, N., and Yafeh, Y. (2006), *Emerging Markets and Financial Globalization*, Oxford, Oxford University Press.
- 300.
- Mitchener, Kris James and Weidenmier, Marc “Empire, Public Goods, and the Roosevelt Corollary”, *The Journal of Economic History*, vol. 65, no. 3, Sept. 2005, pp. 658–692.
- Panizza, U., Sturznegger, F., and Zettelmeyer, J. (2009), ‘The Economics and Law of Sovereign Debt and Default’, *Journal of Economic Literature*, 47(3), 1–47.
- Platt, D. C. M. (1960), ‘British Bondholders in Nineteenth Century Latin America—Injury and Remedy’, *Inter-American Economic Affairs*, 14, 3–43.
- Portes R. (2000), ‘The Role of Institutions for Collective Action’, in C. Adams, R. Litan, and M. Pomerleano (eds), *Managing Financial and Corporate Distress: Lessons from Asia*, Washington, DC, Brookings Institution, 47–73.
- Suter, Christian and Stamm, Hanspeter, “Coping with Global Debt Crises Debt Settlements, 1820 to 1986”, *Comparative Studies in Society and History*, vol. 34, no. 4 (Oct., 1992), pp. 645–678.
- Tunçer, Ali Coşkun, “How did Creditors Enforce Sovereign Debt Contracts? International Financial Control during the Classical Gold Standard Era”, Work in progress, *LSE, Economic History Thesis Workshop*, p. 1–18.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX117	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Κρήτη από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στο ελληνικό κράτος: κοινωνία, οικονομία, πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του ιδιαίτερου πλαισίου που διαμορφώνεται στην Κρήτη κατά την περίοδο της *οθωμανικής κυριαρχίας* (17ος-19ος αιώνα) και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της σε συνάρτηση με το ευρύτερο πλαίσιο κατά τον μακρύ 19ο αιώνα και τις αρχές του 20ού
- η διερεύνηση των ιδιομορφιών που συνεπάγονταν οι ιδιομορφίες του νησιού, όπως η γεωμορφολογία, η δομή του τοπικού πληθυσμού (μουσουλμανική και χριστιανική κοινότητα), η αγροτική παραγωγή και η οικονομία, η αντίθεση πόλεων και υπαίθρου, παραλίων και ενδοχώρας κ.α.
- η μελέτη των βραχυπρόθεσμων και κυρίως μακροπρόθεσμων μεταβολών που επέφεραν οι διάφορες κινητοποιήσεις και αντιπαραθέσεις σε βασικές δομές όπως η διοίκηση, ο πληθυσμός, η παραγωγή, το εμπόριο, η μορφή της ιδιοκτησίας κ.α., ξεκινώντας από την επανάσταση του 1821 και φτάνοντας μέχρι τη σύσταση της Κρητικής Πολιτείας το 1898
- η εξέταση των βασικών τάσεων σε σχέση με την ένταξη ή μη της Κρήτης στο ελληνικό κράτος, του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η προσάρτηση της Κρήτης, τα βασικά χαρακτηριστικά της όλης διαδικασίας, η διάρκεια, οι αντιδράσεις και οι συμβιβασμοί κ.α.
- η συνολική επαναδιαπραγμάτευση των κυρίαρχων αντιλήψεων περί της προδιαγεγραμμένης πορείας ένταξης της Κρήτης στο ελληνικό κράτος και της αντιμετώπισης των διαφόρων αντιπαραθέσεων ως τομών
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν

διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	
<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	
<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ένταξη της Κρήτης στο ελληνικό κράτος υπήρξε το αποτέλεσμα μιας μακράς πορείας διαδοχικών αντιπαραθέσεων και διεκδικήσεων που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του 19ου αιώνα. Δεν επρόκειτο για μια ενιαία περίοδο, αλλά για επιμέρους υποπεριόδους, με κοινά χαρακτηριστικά αλλά και σημαντικές διαφοροποιήσεις στο επίπεδο της σχέσης των δύο θρησκευτικών κοινοτήτων, της εσωτερικής διοικητικής και πολιτικής οργάνωσης, της διαμόρφωσης του εμπορίου, της παραγωγής και της οικονομίας αλλά και της εξωτερικής ένοπλης και μη παρέμβασης. Ξεκινώντας από την επανάσταση του 1821, κάθε νέα κινητοποίηση συνέβαλε στη μεταβολή του πλαισίου, ευνοώντας -στις περισσότερες περιπτώσεις- τη χριστιανική κοινότητα, χωρίς όμως η θέση και ο ρόλος της να εδραιώνεται πολιτικά. Αυτό θα συμβεί για πρώτη φορά κατά την περίοδο εφαρμογής της Σύμβασης της Χαλέπας το 1878, οπότε και πλέον τα γεγονότα πυκνώνουν, οδηγώντας στη δημιουργία της Κρητικής Πολιτείας το 1898 και την προσάρτηση της Κρήτης στο ελληνικό κράτος το 1913. Ακόμα όμως και αυτό το τελευταίο στάδιο δεν αποτέλεσε μια άμεση απλή μετάβαση, αλλά μια μακροχρόνια διαδικασία προσαρμογής και διαπραγματεύσεως που διήρκεσε τουλάχιστον μέχρι και τα μέσα του ελληνικού Μεσοπολέμου (1923-1940).

Κύρια επιδίωξη του μαθήματος αποτελεί η διερεύνηση, μέσα από τις διαθέσιμες πηγές και τη βιβλιογραφία, των μεταβολών που οδήγησαν στην ένταξη της Κρήτης στο ελληνικό κράτος, τόσο στο μακρύ χρόνο όσο και κατά την περίοδο 1878-1913, όταν πλέον τα γεγονότα πυκνώνουν σε σημαντικό βαθμό. Έμφαση θα δοθεί στις ειδικότερες μεταβολές στο πεδίο της κοινωνικής δομής, των χαρακτηριστικών της οικονομίας και της πολιτικής τόσο στο εσωτερικό όσο και στην εξωτερική παρέμβαση, παράγοντες που σταδιακά συνέβαλαν στη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων, δίνοντας έμφαση στην ελάχιστη μελετημένη μέχρι σήμερα διαδικασία προσάρτησης της Κρήτης στο ελληνικό κράτος. Βασικό μεθοδολογικό στοιχείο αποτελεί η κριτική προσέγγιση του κυρίαρχου ιστοριογραφικού αφηγήματος περί της προδιαγεγραμμένης πορείας προς την Ένωση και των αντίστοιχων γεγονότων ως ιστορικών τομών. Αντίθετα, θα επιχειρηθεί, μέσω τόσο της αξιοποίησης των πηγών όσο και της σύγχρονης βιβλιογραφίας, η ανάδειξη των εναλλακτικών, των επιμέρους σχεδιασμών και των λόγων για τους οποίους απέτυχαν, των παραμέτρων που συνέβαλαν στο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, όπως και των ειδικότερων στοιχείων που αναδεικνύουν τη στενή σύνδεση και συνέχεια ανάμεσα στις επιμέρους περιόδους.

Χρονολογικός προγραμματισμός / Οργάνωση μαθήματος

- 1η Εβδομάδα:** Γενική παρουσίαση και συζήτηση επί του αντικειμένου του μαθήματος (βασικοί όροι, χρονολογικό πλαίσιο, κομβικά γεγονότα, θεματικές ενότητες, βιβλιογραφία). Η εδραίωση της οθωμανικής εξουσίας στην Κρήτη κατά τον 18ο αιώνα και η διαμόρφωση της τοπικής εξουσίας και των εσωτερικών οικονομικών δομών. Οι ιδιαιτερότητες της Κρήτης σε σχέση με τη θέση του νησιού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, τον πληθυσμό και την οικονομική δραστηριότητα
- 2η Εβδομάδα:** Η Επανάσταση του 1821 και η αιγυπτιακή διοίκηση (1830-1840): οι μεταβολές που επέφεραν στο επίπεδο του πληθυσμού και της οικονομίας διαμορφώνοντας το νέο πλαίσιο και τη βάση για τα γεγονότα που ακολούθησαν-Η εμφάνιση του Εθνικισμού και η σύνδεση των δύο κοινοτήτων με τα εθνικά κέντρα,
- 3η Εβδομάδα:** Συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα: Οι εξεγέρσεις του 1840 και του 1858, η ισχυροποίηση και επαναδιαπραγμάτευση του ρόλου της χριστιανικής κοινότητας.
- 4η Εβδομάδα:** Η επανάσταση του 1866 και η εισαγωγή του Οργανικού Νόμου. Εξέταση της διαδικασίας εισαγωγής του νέου διοικητικού συστήματος και αντιπαράθεση με αντίστοιχα παραδείγματα εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,
- 5η Εβδομάδα:** Η Σύμβαση της Χαλέπας και το τέλος της Οθωμανικής Κρήτης. Οι δομικές μεταβολές στο διοικητικό σύστημα, οι προσπάθειες για εδραίωση της κυριαρχίας της χριστιανικής κοινότητας, η εμφάνιση των εσωτερικών πολιτικών και άλλων αντιπαραθέσεων και η κατάρρευση του 1889,
- 6η Εβδομάδα:** Η ενδιάμεση περίοδος (1889-1895), η *Μεταπολιτευτική Επανάσταση* και οι συγκρούσεις που ακολούθησαν, οι προσπάθειες για την εισαγωγή ενός νέου Οργανικού Νόμου, η εξωτερική παρέμβαση και τα γεγονότα που οδήγησαν στη δημιουργία της Κρητικής Πολιτείας το 1898. Οι βασικές τάσεις και συζητήσεις σε σχέση με το ζήτημα της Ένωσης,
- 7η Εβδομάδα:** Η Κρητική Πολιτεία (1898-1913): Οι ιδιαιτερότητες του νέου πλαισίου. Προσπάθειες για την οικοδόμηση ενός νέου κράτους, τα προβλήματα, οι αδυναμίες και οι κυρίαρχες τάσεις,
- 8η Εβδομάδα:** Πολιτικά ζητήματα και αντιπαραθέσεις στο πλαίσιο της Κρητικής Πολιτείας. Οι πολιτικές αντιθέσεις, οι κύριες τάσεις και η λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Το κίνημα του Θερίσου και το νέο πλαίσιο που διαμορφώνεται ξεκινώντας από το 1908 και έπειτα,
- 9η Εβδομάδα:** Το ζήτημα της Ένωσης μέσα στον χρόνο: οι επιμέρους τάσεις και ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνονται στα τέλη του 19ου αιώνα και την περίοδο της Κρητικής Πολιτείας,
- 10η Εβδομάδα:** Το ευρύτερο πλαίσιο, τα γεγονότα και οι όροι ένταξης της Κρήτης στο ελληνικό κράτος κατά την περίοδο 1912-1913: Αντιδράσεις, αιτήματα, συζητήσεις και αντιπαραθέσεις,
- 11η Εβδομάδα:** Το νομικό πλαίσιο της προσάρτησης: η διοικητική, οικονομική και πολιτική οργάνωση. Επιμέρους όψεις της μακροχρόνιας διαδικασίας και το ζήτημα του χρόνου ολοκλήρωσής της,
- 12η Εβδομάδα:** Η Κρήτη μετά την Ένωση: οι νέες συνθήκες στο νησί μετά το 1913, η περίοδος των Γενικών Διοικήσεων και το τέλος της μουσουλμανικής παρουσίας (1924)
- 13η Εβδομάδα:** Γενική συζήτηση/ανακεφαλαίωση-συμπεράσματα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Anastasopoulos Antonis (επιμ.), <i>The Eastern Mediterranean under Ottoman rule: Crete 1645-1840</i>, Πρακτικά συμποσίου Ρέθυμνο, 13-15 Ιανουαρίου 2006, ΠΕΚ, Ρέθυμνο 2013. Barchard, David, «Veli Pasha and Consul Ongley: An Anglo-Ottoman diplomatic relationship that got too Close», στο: S. Kuneralp (επιμ.), <i>A bridge between cultures: studies on Ottoman and republican Turkey in memory of Ali İhsan Bağış</i>, The Isis Press, Κωνσταντινούπολη 2006, σελ. 69-121. Bowring, John, <i>Report on Egypt and Candia</i>, Λονδίνο 1840. Cass, Lewis, <i>An historical, geographical and statistical account of the Island of Candia or ancient Crete</i>, Ρίτσμοντ 1839 Perakis, Manos, «Structural transformation under radical political changes on the island of Crete 1877-1913», στο: <i>International Journal of Maritime History</i>, XXV, No.1 (June 2013), σ. 127-148. Şenışik Pinar, <i>The transformation of Ottoman Crete. Revolt, politics and identity in the late nineteenth century</i>, I.B. Tauris, Νέα Υόρκη 2011. Yakup, Öztürk, «The first Cretan rebellion against the Ottoman Authority: Narratives and sources», στο <i>The Journal of Ottoman Studies</i>, τομ. LIII (2019), σ. 195-229. Bonneval, Phillippe de - Dumas, Mathieu, Αναγνώριση της νήσου Κρήτης, μια ανέκδοτη μουσική έκθεση του 1783, Γεώργιος Νικολάου-Πεπονάκης Μανώλης (μτφρ.), Ρέθυμνο 2000. Destelle Émile-Honoré, <i>Ημερολόγιο 1897</i>, Τζεδάκη Εμμανουέλα (μτφρ.), Σωρού Μαρία (επιμ.), EKIM Ηράκλειο 2018. Destelle Émile-Honoré, <i>Ημερολόγιο 1898</i>, Τζεδάκη Εμμανουέλα (μτφρ.), Σωρού Μαρία (επιμ.), EKIM Ηράκλειο 2019. Green Molly, <i>Κρήτη, ένας κοινός κόσμος: χριστιανοί και μουσουλμάνοι στη Μεσόγειο των πρώιμων νεότερων χρόνων</i>, Γκαρά, Ελένη, Θέμις Γκέκου (μτφρ.), Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2005. Rochfort, Scott, <i>Περιηγήσεις στην Κρήτη</i>, Λίζα Εκκεκάκη (μτφρ.), Ρέθυμνο 1995. Sieber, Franz, <i>Ταξιδεύοντας στην νήσο Κρήτη το 1817</i>, Δ. Μούστρης (μτφρ.), Ιστορητής, Αθήνα 1994.

Howe Samuel, *Ημερολόγιο από τον αγώνα 1825-1829*, Δημητρακόπουλος, Οδυσσέας (μτφρ.), Βιβλιοπωλείο Νότη Καραβία. Αθήνα 1971

Pashley, Robert, *Ταξίδια στην Κρήτη*, Δάφνη Γόντικα (μτφρ.), τόμ.1-2. ΤΕΔΚ Κρήτης, Ηράκλειο 1994.

Αναστασόπουλος Αντώνης, *Η Κρήτη στο οθωμανικό πλαίσιο*, στο: Κρητολογικά Γράμματα, τ.χ.17, 2001, σ. 97-109.

Ανδριώτης Νίκος (επιμ.), *Όψεις της επανάστασης του 1821 στην Κρήτη*, ΒΔΒΗ, Ηράκλειο 2021.

Ανδριώτης Νίκος, *Πληθυσμοί και οικισμοί της ανατολικής Κρήτης (16ος-19ος αιώνες)*, ΒΔΒΗ, Ηράκλειο 2006.

Ανδριώτης Νίκος, «Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στην Κρήτη 1821-1924: ένας αιώνας συνεχούς αναμέτρησης εντός και εκτός του πεδίου της μάχης», στο: *Μνήμων*, τχ. 26, (2004), σ. 181-190

Αωννύμου, *La Vérité sur les Evénements à Candie*, Παρίσι 1858.

Βουρλιώτης Α. Μανώλης, Δρακάκης Γ. Μανόλης, Πατρουδάκη Γιάννα (επιμ.), *Κρήτη 1821-1830, Αναγνώσεις μιας ατελέσφορης επανάστασης*, Χανιά 2021

Βουτιερίδου Ηλία, *Ημερολόγιον του τάγματος των Επιλέκτων Κρητών (1897)*, Δήμος Αρχανών, Ένωση Φιλολόγων Νομού Ηράκλειου, Ηράκλειο 1997.

Βυβιλάκης Εμμανουήλ, *Νέα Ιστορία της Κρήτης*, Σωρού Μαρία (επιμ.), ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2021.

Δρακάκης Εμμανουήλ, «Τουρκοκρήτες και χριστιανοί: οι σχέσεις των δύο κοινοτήτων μέσα από τα δικαιοπρακτικά έγγραφα (1898-1900)», στο: Θεοχάρης, Δετοράκης-Αλεξής, Καλοκαιρινός (επιμ.), *Η τελευταία φάση του Κρητικού Ζητήματος*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2001, σ. 147-158.

Δρακάκης Μανώλης, «Η πορεία προς τον αστικό εκσυγχρονισμό της Κρήτης: έμποροι και βιομήχανοι στα χρόνια της Κρητικής Πολιτείας (1900-1913)», στο: Μιχάλης Τρούλης, (επιμ.), *90 χρόνια από την ένωση της Κρήτης με την ελεύθερη Ελλάδα*, Πρακτικά Συμποσίου, Ρέθυμνο Δεκέμβριος 2003, ΙΛΕΡ, Ρέθυμνο 2007, σ. 341-373.

Δρακάκης Μανώλης Γ., *Ξυπόλητοι και Καραθανάδες, παιδεία και πολιτική στο Ηράκλειο του ύστερου 19ου αιώνα (1878-1898)*, Ηράκλειο 2015.

Ζαχαριουδάκης Κωνσταντίνος, *Δημοτικές εκλογές στην πόλη του Ηρακλείου 1898-1925*, διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2015.

Ζέη, Ελευθερία, «Η «ένωση» της Κρήτης με την Ελλάδα: παλαιότερες και σύγχρονες ιστοριογραφικές αναζητήσεις», στο: Σωκράτης Πετμεζάς-Λένα Τζεδάκη-Αποστολάκη (επιμ.), *Κυριαρχίες και συνειδήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (1880-1920)*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2014, σ. 19-32.

Ζενάπ, Ρασέντ, *Η Κρήτη υπό την Αιγυπτιακήν εξουσίαν 1830-1840*, Ευγένιος Μιχαηλίδης (μτφρ.), Ηράκλειο 2002.

Ζινευράκη-Λεκανίδου Μαρίνη, Εκ του αρχείου Ιωσήφ Λεκανίδου, αλληλογραφία της απελευθερωτικής επαναστάσεως της Κρήτης 1895-1898, τυπ. Κ. Μαριδάκη, Χανιά 1954.

Καλλιατάκη-Μερτικοπούλου Κάλλια, *Ελληνικός αλυτρωτισμός και Οθωμανικές μεταρρυθμίσεις, η περίπτωση της Κρήτης 1868-1877*, Αθήνα 1988.

Καραθανάση-Μανουσάκη Αγγελική, «Ο ρόλος της Ελισάβετ Β. Κονταξάκη στις πολιτικές εξελίξεις στην Κρήτη κατά την τριετία 1856-1858», στο: *Εν Χανίοις*, τχ.11 (2017), σ. 85-110.

Καραπάνου Άννα (επιμ.), *Το άγνωστο «μέτωπο» των Βαλκανικών πολέμων, η διοικητική ενσωμάτωση των Νέων Χωρών*, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα 2012.

Καστρινάκης Πέτρος, *Ένα οθωμανικό λιμάνι το 19ο αιώνα: η περίπτωση των Χανίων*, διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2023.

Κοκκινάκης Γιάννης, «Αγροτική πίστη, κοινωνική ένταση και εξωτερική μετανάστευση στη Δυτική Κρήτη στις αρχές του 20ου αιώνα», στο: *Κρητική Εστία*, Περίοδος Δ', τόμ. 9ος, (2002) σ. 123-155.

Κοκκινάκης Γιάννης, «Πολιτικές και κοινωνικές όψεις της μουσουλμανικής παρουσίας στην Αυτόνομη Κρήτη, 1898-1913», στο: *Αντικείμενα*, τχ.1, Δεκέμβριος 2001, σ. 33-40.

Κοκκινάκης Ιωάννης, «Νόμισμα και κοινωνία στην Κρήτη (1899-1906)», στο: *Τα Ιστορικά*, τόμ. 13, τχ. 30, Ιούνιος 1999, σ. 83-124.

Κουκουνάς Δημοσθένης (επιμ.), *Πρίγκιπός Γεωργίου της Ελλάδος, Υπάτου Αρμοστή στην Κρήτη, Η αυτόνομη Κρητική Πολιτεία. Αναμνήσεις εκ Κρήτης 1898-1906*, Historia, Αθήνα 2020.

Κρεμμυδάς Βασίλης, «Χαρακτηριστικές όψεις του εξωτερικού εμπορείου της Κρήτης», στο: Ο Ερανιστής, Έτος ΙΗ', τόμος 16ος, Αθήνα 1980.

Κριάρης Κ. Παναγιώτης, *Ιστορία της Κρήτης από αρχαιοτάτων μέχρι των καθ' ημάς χρόνων*, τυπ. Α. Δ. Φρατζεσκάκη, Αθήνα 1931.

Κριτοβουλίδης, Καλλίνικος Κυριάκος, *Απομνημονεύματα του περί αυτονομίας της Ελλάδος πολέμου των Κρητών*, Ζέη, Ελευθερία (επιμ.), Ίδρυμα Βουλής των Ελλήνων, Αθήνα 2021.

Κροκίδας Παναγιώτης, *Καινοτομίες και εκσυγχρονισμός στην Κρήτη κατά την περίοδο της εξουσίας του Μεχμέτ Αλί, 1830-1840*, διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2019.

Κυπριωτάκης Δημήτρης, *Δίκτυα, δημόσια έργα και υποδομές στην Ανατολική Κρήτη από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι και το Μεσοπόλεμο*, διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2023.

Μαμαλάκης Π. Ιωάννης, *Η Κρητική Επανάσταση του 1866-1869*, Χανιά 1983.

Μανουσάκης Γιώργης, Βαρουχάκη Βάλια (επιμ.), *Θέρισσον 1905*, Πρακτικά Συνεδρίου Βουλή των Ελλήνων, Χανιά 3-5 Μαρτίου 2005, Χανιά 2009.

Μουρέλλος Ι. Δ., *Ιστορία της Κρήτης*, τυπ. Ελευθέρας Σκέψεως, Ηράκλειο 1931.

Ξυριτάκης Δημήτριος, *Η Συνταγματική ιστορία της Κρήτης*, Ηράκλειο 2007.

Παπαδοπετράκης Γρηγόριος, *Ιστορία των Σφακίων ήτοι μέρος της Κρητικής Ιστορίας*, τυπογραφείο Βλαστού Βαρβαρρήγου, Αθήνα 1888.

Παπιομύτογλου Γιάννης, *Η Ρωσική παρουσία στο Ρέθυμνο, 1897-1909*, ΙΛΕΡ, Ρέθυμνο 2011.

Πεπονάκης Γ. Μανόλης, *Εξισλαμισμοί και επαναχριστιανισμοί στην Κρήτη (1645-1899)*, Νέα Χριστιανική Κρήτη, Ρέθυμνο 1997.

Πεπονάκης Μανόλης, «Η τουρκοκρητική μετανάστευση του 1897-1899», στο: Θεοχάρης, Δετοράκης-Αλέξης, Καλοκαιρινός (επιμ.), *Η τελευταία φάση του Κρητικού Ζητήματος*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2001, σ. 127-146.

Περάκης Μάνος, «Εθνοθρησκευτικές και κοινωνικές μεταβολές στην Κρήτη μετά την επανάσταση του 1821» στο: *Μνήμων*, τχ.31, (2010), σ. 71-84.

Περάκης Μάνος, «Επιστροφή στην οθωμανική κυριαρχία και από-οθωμανοποίηση των Χριστιανών στην Κρήτη (1889-1895)», στο: Σωκράτης Πετμεζάς-Λένα Τζεδάκη-Αποστολάκη (επιμ.) *Κυριαρχίες και συνειδήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (1880-1920)*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2014, σ. 101-130.

Περάκης Μάνος, «Το εξωτερικό εμπόριο της Κρήτης κατά την περίοδο της Αυτονομίας (1898-1912)», στο: Θεοχάρης, Δετοράκης-Αλέξης, Καλοκαιρινός (επιμ.), *Η τελευταία φάση του Κρητικού Ζητήματος*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2001, σ. 279-350.

Περάκης Μάνος, Κρήτη: *Το νησί των προσαρμογών. Οικονομία και κοινωνία τον 19ο αιώνα (1830-1913)*, Ασίνη, Αθήνα 2017.

Περάκης Μάνος, *Το τέλος της Οθωμανικής Κρήτης. Οι όροι κατάρρευσης του καθεστώτος της Χαλέπας, 1878-89*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2008.

Πετμεζάς Σωκράτης - Τζεδάκη-Αποστολάκη Λένα (επιμ.), *Κυριαρχίες και συνειδήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (1880-1920)*, ΕΚΙΜ, Ηράκλειο 2014

Πρεβελάκης Ελευθέριος, *Η Μεταπολιτευτική επανάσταση στην Κρήτη (1895-1896)*, Λούκος Χρήστος (επιμ.), Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2014.

Σβολόπουλος Δ. Κωνσταντίνος, *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η πολιτική κρίσις εις την αυτόνομον Κρήτην 1901-1906*, ΕΙΜΕΒ, Ίκαρος, χ.τ. 2005.

Σκαλτσούνης, Ιωάννης, *Απομνημονεύματα αναφερόμενα εις την Αναγέννησιν της Κρήτης*, Χανιά 1900.

Σπυρόπουλος Γιάννης, «Βεντέτες «υπέρ πίστεως και πατρίδος»; Ενδοχριστιανική βία και πολιτική στα Σφακιά τις παραμονές του 1821», στο: Δημήτρης, Δημητρόπουλος, Χρήστος Λούκος,

Παναγιώτης Μιχαηλάρης, *Όψεις της Επανάστασης του 1821*, Πρακτικά συνεδρίου, Ε.Μ.Ν.Ε., Αθήνα 2018.

Σπυρόπουλος Γιάννης, *Κοινωνική, διοικητική, οικονομική και πολιτική διάσταση του οθωμανικού στρατού: οι γενίτσαροι της Κρήτης 1750-1826*, ανέκδοτη διδακτορική διατριβή, Ρέθυμνο 2014.

Σταυράκης Νικόλαος, *Στατιστική του πληθυσμού της Κρήτης*, Αθήνα 1890.

Σταυριανίδης, Νικόλαος, *Μεταφράσεις τουρκικών ιστορικών εγγράφων αφορώντων εις την ιστορίαν της Κρήτης*, τομ. Α΄ έως Ε΄, Έγγραφα της περιόδου των ετών 1657-1765 (Εγίρας 1067-1179), Ηράκλειο 1975.

Σταυρινίδης Νικόλαος, *Ο καπετάν Μιχάλης Κόρακας και οι συμπολεμιστές του*, τόμ. 1-3, Ηράκλειο 1971.

Σταυρινού Μιράντα, *Η αγγλική πολιτική και το Κρητικό Ζήτημα 1831-1841*, Δόμος, Αθήνα 1986.

Συλλογικό, *Κρητικός κώδις περιέχων τα από του έτους 1868 μέχρι σήμερον χορηγηθέντα εις την Κρήτην προνόμια*, Τόμος Α΄, έκδοση 2η, Τυπογραφείο της Γενικής Διοικήσεως Κρήτης, Χανιά 1893.

Τριανταφυλλίδου-Baladie Γιολάντα, *Το εμπόριο και η οικονομία της Κρήτης 1669-1795*, ΒΔΒΗ, Ηράκλειο 1988.

Τρούλης Μιχάλης (επιμ.), *90 χρόνια από την ένωση της Κρήτης με την ελεύθερη Ελλάδα*, Πρακτικά Συμποσίου, Ρέθυμνο Δεκέμβριος 2003, ΙΛΕΡ, Ρέθυμνο 2007

Τσιριντάνης Αλεξ. Νικόλαος, *Η πολιτική και διπλωματική ιστορία της εν Κρήτη Εθν. Επαναστάσεως 1866-1868*, τομ. 1 έως 4, Αθήνα 1950.

Τωμαδάκης, Νικόλαος, Παπαδάκη, Α. Ανθούλα, *Κρητικά ιστορικά έγγραφα 1821-1830*, Βιβλιοθήκη Ιστορικού Αρχείου Κρήτης, Αθήνα 1974.

Χαλκιαδάκης Εμμανουήλ, *Κρήτη 1898-1913. Από την «αυτονομία» στην ένωση με την Ελλάδα*, Περιφέρεια Κρήτης, Ηράκλειο 2013.

Ψιλάκης Βασίλειος, *Ιστορία της Κρήτης από της απώτατης αρχαιότητος μέχρι των καθ' ημάς χρόνων*, τόμ. 1-3, Νέα Έρευνα, Χανιά 1909.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧ 306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα εκσυγχρονισμού στις πόλεις της Ελληνικής περιφέρειας κατά το Μεσοπόλεμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		

Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του εκσυγχρονισμού των πόλεων της ελληνικής περιφέρειας ως μιας σύνθετης ιστορικής διαδικασίας στο πλαίσιο των σύγχρονων κατευθύνσεων της ιστορίας των πόλεων, οι οποίες αντιμετωπίζουν τον εκσυγχρονισμό όχι ως μια γραμμική διαδικασία αλλά ως το αποτέλεσμα διοικητικών, οικονομικών, πολιτικών και τεχνολογικών παραγόντων. Στο πλαίσιο αυτό και μέσα από τη συγκριτική προσέγγιση διαφορετικών αστικών κέντρων, οι φοιτητές εξοικειώνονται με σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις της αστικής ιστορίας, της ιστορίας της τεχνολογίας, των δημόσιων υποδομών και του εκσυγχρονισμού του ελληνικού κράτους κατά τον Μεσοπόλεμο
- η κατανόηση του ευρύτερου πλαισίου του Μεσοπολέμου και των ιδιαίτερα σύνθετων και περίπλοκων γεγονότων σε σχέση με την επίδρασή τους στον ελληνικό χώρο, την οικονομία, την πολιτική κ.α.
- η αναζήτηση της προέλευσης του αιτήματος για τη μεταβολή και τον εκσυγχρονισμό των πόλεων σε σχέση με το ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο και τα ειδικότερα γεγονότα, όπως λ.χ. η άφιξη των προσφύγων, τη σημασία των νέων αναγκών, τον ρόλο της πολεοδομίας, των δημοσίων έργων και ευρύτερα των μεταβολών του αστικού χώρου.
- η μελέτη της σημασίας των νέων τεχνολογιών, όπως ο ηλεκτρισμός, σε σχέση με την κάλυψη βασικών αναγκών όπως η ύδρευση, ο φωτισμός, η λειτουργία του εμπορίου και της βιομηχανίας κ.α.
- η σύγκριση μεταξύ διαφορετικών παραδειγμάτων σε διαφορετικές περιοχές του ελληνικού χώρου λ.χ. Νέα και Παλαιά Ελλάδα, νησιωτικές-ηπειρωτικές περιοχές κ.α.
- η αξιοποίηση των διαθέσιμων πρωτογενών πηγών και η αναζήτηση νέου αρχειακού υλικού (πολεοδομικά σχέδια, τεχνικές εκθέσεις, δημοτικά αρχεία, στατιστικά στοιχεία, εφημερίδες κ.α.)

- η εξοικείωση με τον τρόπο διαχείρισης και επεξεργασίας τόσο των πηγών όσο και της βιβλιογραφίας, τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα της έρευνας ανάλογα την περίπτωση και το αντικείμενο μελέτης
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο ελληνικός Μεσοπόλεμος αποτέλεσε περίοδο έντονων μετασχηματισμών του αστικού χώρου, καθώς η οικονομική ανάπτυξη, η τεχνολογική πρόοδος, η άφιξη των προσφύγων μετά το 1922 και η διεύρυνση των κρατικών παρεμβάσεων δημιούργησαν νέες ανάγκες αλλά και νέες προοπτικές για την ανάπτυξη των ελληνικών πόλεων. Η αύξηση του πληθυσμού, η επέκταση του οικιστικού ιστού, η αναδιοργάνωση των δημοτικών υπηρεσιών και η ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών υγιεινής, των μεταφορών και των δημόσιων υποδομών ανέδειξαν τον αστικό εκσυγχρονισμό σε μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις της εποχής. Παράλληλα, η σταδιακή εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως ο ηλεκτρισμός, το αυτοκίνητο, τα σύγχρονα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και η ανάπτυξη των λιμενικών και οδικών υποδομών μετασχημάτισαν ουσιαστικά τόσο τη λειτουργία των πόλεων όσο και την καθημερινή ζωή των κατοίκων τους.

Αν και οι σχετικές εξελίξεις έχουν συνδεθεί κυρίως με τα μεγάλα αστικά κέντρα, αντίστοιχες διαδικασίες εντοπίζονται και στις πόλεις της ελληνικής περιφέρειας, όπου ο εκσυγχρονισμός έλαβε διαφορετικές μορφές και ακολούθησε διαφορετικούς ρυθμούς. Οι τοπικές οικονομικές ιδιαιτερότητες, η γεωγραφική θέση κάθε πόλης, ο πληθυσμός αλλά και εξωτερικοί παράγοντες, όπως ο βαθμός παρέμβασης του κεντρικού κράτους, διαμόρφωσαν διαφορετικές στρατηγικές ανάπτυξης και οδήγησαν σε ποικίλες μορφές αστικού μετασχηματισμού. Ως αποτέλεσμα, οι πόλεις της περιφέρειας δεν λειτούργησαν ως απλοί αποδέκτες των εξελίξεων που συντελούνταν στην Αθήνα και τον Πειραιά, αλλά ως δυναμικά πεδία διαμόρφωσης τοπικών πολιτικών, τεχνικών και

κοινωνικών πρωτοβουλιών, οι οποίες αντανakλούσαν τις ιδιαίτερες ανάγκες και επιδιώξεις κάθε περιοχής.

Το μάθημα εξετάζει τις παραπάνω διαδικασίες μέσα από τη μελέτη συγκεκριμένων πόλεων, όπως η Ερμούπολη, η Πάτρα, ο Βόλος, η Κέρκυρα, τα Χανιά και το Ηράκλειο, αναδεικνύοντας τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης αλλά και τα κοινά χαρακτηριστικά της ελληνικής εμπειρίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση του αστικού χώρου, στην εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων, στην ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών, στη διαχείριση της προσφυγικής εγκατάστασης και στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως ο ηλεκτρισμός, η αυτοκίνηση, τα σύγχρονα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και οι νέες μορφές δημοτικών υπηρεσιών. Παράλληλα, διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι διαδικασίες αυτές επηρεάστηκαν από τις τοπικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, τις δυνατότητες των δημοτικών αρχών, τις παρεμβάσεις του κεντρικού κράτους και τον ρόλο των μηχανικών, των επιχειρηματικών κύκλων και των τοπικών ελίτ. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις συγκρούσεις, στις διαπραγματεύσεις και στις διαφορετικές αντιλήψεις γύρω από τον εκσυγχρονισμό, αναδεικνύοντας ότι η ανάπτυξη των ελληνικών πόλεων δεν υπήρξε μια ομοιόμορφη διαδικασία, αλλά το αποτέλεσμα συνεχών συμβιβασμών μεταξύ οικονομικών δυνατοτήτων, τεχνικών περιορισμών, κοινωνικών αναγκών και πολιτικών επιλογών.

Χρονολογικός προγραμματισμός / Οργάνωση μαθήματος

1η Εβδομάδα: Γενική παρουσίαση και συζήτηση επί του αντικειμένου του μαθήματος (βασικοί όροι, χρονολογικό πλαίσιο, κομβικά γεγονότα, θεματικές ενότητες, βιβλιογραφία). Ευρύτερη συζήτηση για το ζήτημα των πόλεων, τον Ελληνικό Μεσοπόλεμο και το ζήτημα του αστικού εκσυγχρονισμού.

2η Εβδομάδα: Το ζήτημα των Ελληνικών πόλεων στις αρχές του 20ου αιώνα και μέχρι τις αρχές του Μεσοπολέμου: μορφή, έκταση, βασικά χαρακτηριστικά και προοπτικές.

3η Εβδομάδα: Ο Ελληνικός Μεσοπόλεμος, οι πολεμικές συγκρούσεις και η Μικρασιατική Καταστροφή: κύρια γεγονότα, η επίδραση σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό επίπεδο και ο τρόπος με τον οποίο όλα τα παραπάνω επηρεάζουν το πεδίο των πόλεων.

4η Εβδομάδα: Ο πολεοδομικός σχεδιασμός: οι νέες ανάγκες, οι προτάσεις και ο τρόπος ανάπτυξης και εφαρμογής των σχεδίων.

5η Εβδομάδα: Η παράμετρος της τεχνολογίας, η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών όπως λ.χ. ο ηλεκτρισμός, το αυτοκίνητο κ.α. και ο τρόπος με τον οποίο επιδρούν στη διαμόρφωση της πόλης

6η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

7η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

8η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

9η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

10η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

11η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

12η Εβδομάδα: Παρουσίαση εργασιών από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες

13η Εβδομάδα: Γενική συζήτηση/ανακεφαλαίωση-συμπεράσματα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Lefebvre, Henri, Μαρξισμός και πόλη, Οδυσσεάς, Αθήνα 1975. Lefebvre, Henri, Το δικαίωμα στην πόλη: Χώρος και Πολιτική, Τουρνικιώτης, Παναγιώτης-Λωράν-Κλώντ (μτφρ.), Παπαζήσης, Αθήνα 1977. Mazower, Mark, Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, Μαρκέτος, Σπύρος (μτφρ.), ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2015. Varon-Vassard, Odette (επιμ.), Νεοελληνική πόλη: Οθωμανικές κληρονομίες και Ελληνικό κράτος, Πρακτικά του διεθνούς συμποσίου ιστορίας, Αθήνα 26-28 Σεπτεμβρίου 1984 / Ερμούπολη 29-30 Σεπτεμβρίου 1984, ΕΜΝΕ, Αθήνα 1985. Ανδριώτης, Νίκος, Ηράκλειο: Μια πόλη, πολλές ιστορίες, ΒΔΒΗ, Ηράκλειο 2023. Άννα, Μαχαιρά, «Η Θεσσαλονίκη του Μεσοπολέμου», στο: Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα, τόμ. Β1: Ο Μεσοπόλεμος 1922-1940, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002, σελ. 59-105, σελ. 106-131. Βατσάκη Α. (επιμ.), Ελευθέριος Βενιζέλος και Ελληνική πόλη, Πολεοδομικές Πολιτικές και κοινωνικοπολιτικές ανακατατάξεις, Πρακτικά Συνεδρίου, ΕΜΠ, Αθήνα 2005. Έφη Αβδελά-Ραϋμόνδος Αλβανός-Δημήτρης Κουσουρή-Μενέλαος Χαραλαμπίδης (επιμ.), Η Ελλάδα στο Μεσοπόλεμο, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2017, Καλογήρου, Νίκος, Η πανεπιστημιούπολη του ΑΠΘ ως πεδίο αρχιτεκτονικού και αστικού εκσυγχρονισμού, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2017. Καραδήμου- Γερόλυμπου, Αλέκα, «Πόλεις και πολεοδομία», στο: Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα, τόμ. Α1: Οι απαρχές 1900-1922, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2001, σελ. 223-253.

Καραδήμου- Γερόλυμπου, Αλέκα, «Πόλεις και ύπαιθρος», στο: Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα*, τόμ. Β1: *Ο Μεσοπόλεμος 1922-1940*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002, σελ. 59-105.

Καραδήμου-Γερόλυμπου Αλέκα – Καλογήρου, Νίκος – Χατζημιχάλης, Κωστής, *Βορειοελλαδικοί οικισμοί πριν και μετά την απελευθέρωση: Μετασχηματισμοί του αστικού και περιφερειακού χώρου*, Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1988.

Καραδήμου-Γερόλυμπου, Αλέκα, *Μεταξύ Ανατολής και Δύσης, Θεσσαλονίκη και Βορειοελλαδικές πόλεις στο τέλος του 19ου αιώνα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.

Καραδήμου-Γερόλυμπου, Αλέκα, *Σέρρες 1900-1940: Χώρος και ιστορία*, Τμήμα εκδόσεων και βιβλιοθήκης ΤΕΙ Σερρών, Σέρρες 2008.

Καυκούλα, Κ. (επιμ.), *Πολοδομική θεωρία και πράξη στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1999.

Κλάδου-Μπλέτσα Αιμιλία, *Τα Χανιά έξω από τα τείχη*, ΤΕΕ-Τμήμα Δυτικής Κρήτης, Ηράκλειο 1988,

Κουδουμάς, Νικόλαος *Αστικός χώρος και εθνική ενοποίηση: Το ζήτημα της ονοματοθεσίας των οδών και των πλατειών του Ηρακλείου στο α' μισό του 20ού αιώνα*, διπλωματική εργασία, Ρέθυμνο 2023.

Λάζαρης Κ., Βασίλης, *Πολιτική ιστορία της Πάτρας*, Αχαϊκές εκδόσεις, Αθήνα 1986.

Λούκος, Χρήστος, «Μικρές και μεγάλες πόλεις», στο: Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα*, τόμ. Β1: *Ο Μεσοπόλεμος 1922-1940*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002, σελ. 59-105, σελ. 133-155.

Λούκος, Χρήστος, *Η Ερμούπολη της Σύρου 1821-1950: Από το Λίβερπουλ της Ανατολικής Μεσογείου στην βαμβακούπολη των Κυκλάδων*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2022.

Μαλούτας, Θωμάς (επιμ.), *Βόλος: Αναζήτηση της κοινωνικής ταυτότητας*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1995,

Μαυρογορδάτος, Γιώργος- Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), *Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 1988,

Μούλια Α., Χρήστου, *Το λιμάνι της σταφίδας. Πάτρα 1828-1900: εμπόριο, βιομηχανία, τράπεζες, ασφάλειες*, *Περί τεχνών*, Πάτρα 2000,

Μονιούδη - Γαβαλά, Δώρα, *Πολοδομία στο ελληνικό Κράτος, 1833-1890*, Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, Αργίτιο 2012.

Οικονόμου, Δημήτρης-Πετράκος, Γιώργος, *Η ανάπτυξη των Ελληνικών πόλεων: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις αστικής ανάλυσης και πολιτικής*, Gutenberg, Αθήνα 2004

Στεφανοπούλου, Μαρία (επιμ.), *Ο ξεριζωμός και η άλλη πατρίδα: Οι προσφυγουπόλεις στην Ελλάδα*, Πρακτικά Επιστημονικού συμποσίου, 11-12 Απριλίου 1997, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, 1999.

Φιλίππιδης, Δημήτρης, *Νεοελληνική Αρχιτεκτονική. Αρχιτεκτονική θεωρία και πράξη (1830-1980) σαν αντανάκλαση των ιδεολογικών επιλογών της νεοελληνικής κουλτούρας*, Μέλισσα, Αθήνα 1984.

Χαστάογλου, Βίλμα, «Η ανάδυση της νεοελληνικής πόλης: Η σύλληψη της μοντέρνας πόλης και ο εκσυγχρονισμός του αστικού χώρου» στο: Μαυρογορδάτος, Γιώργος- Χρήστος Χατζηϊωσήφ (επιμ.), *Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 1988, σ. 93-112.

Χολέβας, Νίκος, *Αρχιτεκτονική του Μεσοπολέμου στα Βαλκάνια*, Φιλιππότης, Αθήνα 1994.

Χρυσούλα Τζομπανάκη, *Το Ηράκλειο εντός των τειχών: Αστική Αρχιτεκτονική των νεότερων χρόνων από τις αρχές του 19ου αι. έως την τέταρτη δεκαετία του 20ού αιώνα*, ΤΕΕ, Ηράκλειο, 2000.

Ewen, Shane, *What is urban history?*, Polity Press, Malden 2016

Hall, Peter, *Cities of Tomorrow: An Intellectual History of Urban Planning and Design Since 1880*, Wiley-Blackwell, Οξφόρδη 2014.

Hastaoglou-Martinidis, Vilma-Kafkoula, Kiki, Papamichos, Nicos, «Urban modernization and national renaissance: Town planning in 19th century Greece», στο: *Journal of Modern Greek Studies*, τ. 13, αριθ. 1, Μάιος 1995, σελ. 99-123.

Meller, Helen-Elizabeth, *European cities 1890-1930s: history, culture and the built environment*, Chichester, Νέα Υόρκη, 2001

Oikonomou, Maria, The Greek urban block since the establishment of the Greek State in 19th century: A chronicle about morphology and urban form», στο: Hein, Carola (επιμ.), *International planning, Πρακτικά συνεδρίου 17th IPHS, History-Urbanism-Resilience, TU Delf, 17-21 Ιουλίου 2016*, τ.2, Ντέλφ 2016, σελ. 413-422.

Rodger, Richard (επιμ.), *European Urban History: Prospect and Retrospect*, Leicester University Press, Λέστερ 1993

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑ (ΤΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ	ΟΧΙ		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Οι φοιτητές που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς το μάθημα θα αποκτήσουν:

Γενική εποπτεία της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και των σημαντικότερων πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών που επηρέασαν την εξέλιξή της στο χρόνο.

Τις γνώσεις που θα τους/τις επιτρέπουν να συνεξετάζουν την Οθωμανική αυτοκρατορία με τις σημαντικότερες αυτοκρατορίες της Ευρώπης και της Ασίας κατά τη νεότερη περίοδο.

Την ικανότητα να συνδέουν διαφορετικές ιστορικές περιόδους (ύστερο μεσαίωνα και νεότερη περίοδο).

Την κριτική ικανότητα μέσα από τη μελέτη των κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών μετασχηματισμών.

Θα έχουν επίσης: [ενδεικτικά]

α) Γνώση σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν σε μεγάλο μέρος της σημερινής Μέσης Ανατολής κατά τη νεότερη περίοδο.

β) Την ικανότητα να κατανοούν τις αλλαγές σε βάθος χρόνου και τη σημασία τους.

Αναλυτικότερα, ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού, του σχεδιασμού της διδασκαλίας (διαλέξεις, σεμινάρια, εργασίες, ασκήσεις) αλλά και της αξιολόγησης των φοιτητών σκοπεύουν στα Μαθησιακά Αποτελέσματα που θα περιλαμβάνουν:

Α) Γνωσιακά: την εποπτεία των σταδίων της οθωμανικής ιστορίας και των σημαντικότερων χαρακτηριστικών τους

Β) Κατανόηση: θα είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τις σχέσεις των απλών υπηκόων με το κράτος και τους φορείς της εξουσίας και τους παράγοντες που τις διαμόρφωναν.

Γ) Εφαρμογή: θα είναι σε θέση να συγκρίνουν ομοειδή και σύγχρονα μεταξύ τους κρατικά μορφώματα και να εντοπίζουν κοινά σημεία και διαφορές.

Δ) Ανάλυση: θα μπορούν να αναλύουν μεταφρασμένες οθωμανικές πηγές, να θέτουν τα κατάλληλα ερωτήματα και αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο και τη σημασία τους.

Ε) Σύνθεση: θα είναι σε θέση να τοποθετούν γεγονότα, ανθρώπους και κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις στη μακρά διάρκεια.

ΣΤ) Αξιολόγηση: θα αξιολογούν τη σημασία ευρύτερων αλλαγών και θα είναι σε θέση να ασκούν κριτική σε ερμηνευτικά σχήματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων
τεχνολογιών*

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα*

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε
θέματα φύλου*

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και
επαγωγικής σκέψης*

Άλλες...

.....

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζονται οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που οδήγησαν στην ίδρυση του εμιράτου του Οσμάν και την εδραίωση της ισχύος του σε Μικρά Ασία και Βαλκάνια. Περιγράφεται η σταδιακή μετατροπή του εμιράτου σε πολυεθνική και πολυθρησκευτική αυτοκρατορία και αναλύονται οι σημαντικότεροι σταθμοί στην εξέλιξη της αυτοκρατορίας έως τη διάλυσή της. Ειδικότερα εξετάζονται: η κεντρική και περιφερειακή διοίκηση, το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, οι δομές της

αγροτικής και αστικής οικονομίας, ο θεσμός των στρατιωτικών σκλάβων και το παιδομάζωμα, το εξωτερικό εμπόριο της αυτοκρατορίας και οι διομολογήσεις, οι θρησκευτικο-πολιτισμικές εξελίξεις το 17ο-18ο αιώνα, οι πολιτικές αναταραχές, οι μεταρρυθμίσεις του Τανζιμάτ, ο Αμπντουλχαμίτ Β΄ και οι Νεότουρκοι, οι Βαλκανικοί και ο Α' Π.Π.

Περιεχόμενο (Syllabus):

1. Εισαγωγή: τα σημαντικότερα πολιτικά γεγονότα που διαδραματίζονται στην Μ. Ασία τον 13^ο-14^ο αι.- το εμιράτο του Οσμάν και η επικράτησή του έναντι των υπολοίπων.
2. Ιστορικό διάγραμμα, 14^{ος}-17^{ος} αιώνας
3. Ο σουλτανικός οίκος, στρατηγικές αναπαραγωγής, διαδοχή, νομιμοποίηση.
4. Οι δούλοι της Πύλης, το αυτοκρατορικό συμβούλιο.
5. Επαρχίες: σαντζάκια, τιμάρια, μετασχηματισμός
6. Το δίκαιο: ιερός και κοσμικός νόμος, μεντρεσέδες και ουλεμάδες, δικαιικές κοινότητες
7. Ιστορικό διάγραμμα, 18^{ος}-19ος
8. Διεθνές εμπόριο και διομολογήσεις το 18^ο αιώνα, τσιφλίκια και αγιάνηδες, νιζάμ-ι τζεντίντ.
9. Η εκθρόνιση Σελίμ Γ΄, η υποχώρηση της ισχύος των αγιάνηδων, η καταστροφή του γενιτσαρικού σώματος, ελληνική επανάσταση και αιγυπτιακό ζήτημα.
10. Διάταγμα του Γκιουλχανέ και το Χάττι Χουμαγιούν. Βασικά χαρακτηριστικά και αποτίμηση των Μεταρρυθμίσεων. Το αίτημα για οθωμανικό Σύνταγμα.
11. Το Ανατολικό Ζήτημα. Αμπντουλχαμίτ Β΄.
12. Η επανάσταση των Νεότουρκων. Βαλκανικοί Πόλεμοι και Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.
13. Επισκόπηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΜΑΘΗΜΑ ΣΕ ΑΙΘΟΥΣΑ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Στις διαλέξεις χρησιμοποιείται βιντεοπρωτόκολλο για την προβολή χαρτών, εικόνων και πηγών. Χρήση του open e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Γραπτή εξέταση	

Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

D. Howard, Η ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας, Αθήνα 2019
İnalçık H.-Quataert D., Οικονομική και κοινωνική ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας, τ.Α-Β', Αθήνα 2008-2012
İnalçık H., Η οθωμανική αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-1600, μτφρ. Μ. Κοκολάκης, Αθήνα 2005
Quataert D., Η οθωμανική αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922, Αθήνα 2006.
Faroghi S., Η οθωμανική αυτοκρατορία και ο κόσμος γύρω της, Αθήνα 2009

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 247	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6900	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της οθωμανικής και τουρκικής ιστορίας του πρώτου μισού του 20ού αιώνα με άξονα τον βίο και τη δράση του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ,
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία και τη μελέτη και ανάλυση ιστορικών πηγών,
- η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης διά της καλλιέργειας του πνεύματος αμφισβήτησης των καθιερωμένων αυθεντιών και της ιστορικοποίησης των πληροφοριών σχετικά με τον Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ και την εποχή του.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση της ζωής και της δράσης του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ (1881-1938), αξιωματικού του οθωμανικού στρατού, ηγέτη κατόπιν του Τουρκικού Πολέμου Ανεξαρτησίας και θεμελιωτή και πρώτου προέδρου της Δημοκρατίας της Τουρκίας. Το μάθημα θέτει το ζήτημα της σχέσης μεταξύ του προσώπου και του στρατιωτικού και πολιτικού ηγέτη Ατατούρκ και καλύπτει τόσο πτυχές του ιδιωτικού βίου του όσο και τη δημόσια δράση του. Επιπλέον, εντάσσει τον Ατατούρκ στο εσωτερικό και διεθνές πλαίσιο της εποχής του, προκειμένου να ερμηνευθεί ιδίως η πολιτική στάση του, αλλά και πτυχές της προσωπικότητάς του. Τέλος, εξετάζεται η εξέλιξη της κληρονομιάς του στην Τουρκία του 20^{ου} και του 21^{ου} αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα elearn, προβολή με powerpoint, χρήση διαδικτύου) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,</i>	Η διδασκαλία οργανώνεται σε 13 τρίωρα μαθήματα. Σε κάθε μάθημα συνδυάζεται η διάλεξη με την ανάγνωση και τον σχολιασμό ιστορικών πηγών και την προβολή διαφανειών με κείμενο και εικονογράφηση. Οι διαλέξεις επικεντρώνονται στον βίο και τη δράση του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ εντός των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών συμφραζομένων της εποχής του. Τα κύρια σημεία κάθε εβδομαδιαίου μαθήματος είναι διαθέσιμα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω της πλατφόρμας elearn. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνδυάζουν την παρακολούθηση του μαθήματος με τη μελέτη της βιβλιογραφίας που τους έχει προταθεί. Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες Erasmus+ οργανώνονται τρεις συναντήσεις με τον διδάσκοντα στην αγγλική γλώσσα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται βάσει τρίωρης γραπτής εξέτασης στην ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου, ενώ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με μαθησιακές δυσκολίες δικαιούνται συμπληρωματική ή και αποκλειστικά προφορική εξέταση. Η εξέταση περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και ενδεχομένως	

Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Οδηγίες ενόψει της εξέτασης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος και οι βαθμολογικές μονάδες που αποδίδονται σε κάθε θέμα καταγράφονται στο φύλλο με τα θέματα των εξετάσεων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα επαναληπτικής εξέτασης κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι τελειόφοιτοι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα να επανεξεταστούν εκ νέου κατά την εξεταστική περίοδο του επόμενου Ιανουαρίου. Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες Erasmus+, γλώσσα αξιολόγησης είναι η αγγλική. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει δύο γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και μία γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης.
---	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Βαρίκ Ν. ΒΟΛΚΑΝ και Νόρμαν ΙΤΣΚΟΒΙΤΣ, <i>Ατατούρκ: μια ψυχοβιογραφία</i>, μτφρ. Κώστας Ζερβός, Ιδεολόγιο ΙΚΕ, Αθήνα 2026 • Ιπέκ ΤΣΑΛΙΣΛΑΡ, <i>Η κυρία Ατατούρκ. Λατιφέ Χανούμ</i>, μτφρ. Γιώργος Σαγκριώτης, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2014 • Paul DUMONT, <i>Κεμάλ: ο δημιουργός της νέας Τουρκίας</i>, μτφρ. Ιωσήφ Γρηγορίου Κασσεσιάν, Κούριερ Εκδοτική, Αθήνα 1998 • Ryan GINGERAS, <i>Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Ο «πατέρας των Τούρκων»</i>, μτφρ. Μαρίνα Γραμματικοπούλου, Πεδίο, Αθήνα 2020 • Ryan GINGERAS, <i>Οι τελευταίες ημέρες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 1918-1922</i>, μτφρ. Αλέξανδρος Λάμπρου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2025 • M. Şükrü HANİOĞLU, <i>Atatürk: An Intellectual Biography</i>, Princeton University Press, Πρίνστον 2011 • Andrew MANGO, <i>Atatürk: The Biography of the Founder of Modern Turkey</i>, Overlook Press, Γούντστοκ 2002 • Hugh POULTON, <i>Ημίψηλο, γκρίζος λύκος και ημισέληνος: ο τουρκικός εθνικισμός και η Δημοκρατία της Τουρκίας</i>, μτφρ. Εύα Πέππα, Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 2000 • Erik J. ZÜRCHER, <i>Σύγχρονη ιστορία της Τουρκίας</i>, μτφρ. Βαγγέλης Κεχριώτης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2004
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ/ΤΟΥ 356	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδάσκοντας οθωμανική ιστορία σε μαθητές γυμνασίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΙ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ (ΤΟΥ) ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΔΕ 100 («ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ») Ή ΠΔΕ 200 («ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ»)	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6899	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη διδακτική της ιστορίας και τη διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας στο γυμνάσιο,
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,
- η εξοικείωσή τους με την επιστημονική βιβλιογραφία, μεθοδολογία και δεοντολογία,
- η εξάσκησή τους στη σύνταξη σχεδίων διδασκαλίας και τη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- η βελτίωση της ικανότητάς τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητάς τους, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με το θέμα του σεμιναρίου σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επαφή των φοιτητών και των φοιτητριών με τη διδασκαλία της ιστορίας στο γυμνάσιο μέσα από το συγκεκριμένο παράδειγμα της οθωμανικής ιστορίας, που διδάσκεται στο πλαίσιο της νεότερης ιστορίας. Το σεμινάριο ξεκινά με μια εισαγωγή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καθώς και με την παρουσίαση βασικών αρχών διδακτικής της ιστορίας και των όρων διδασκαλίας της στο γυμνάσιο. Στη συνέχεια, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να σχεδιάσουν ένα μάθημα, να το παρουσιάσουν αρχικά ενώπιον των συναδέλφων τους και να το διδάξουν στη συνέχεια σε μαθητές και μαθήτριες γυμνασίου. Κατόπιν πρέπει να υποβάλουν το οριστικό σχέδιο διδασκαλίας και μια έκθεση αποτίμησης της εμπειρίας τους. Η διδασκαλία προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί στο Πειραματικό Γυμνάσιο Ρεθύμνου Πανεπιστημίου Κρήτης, στο 1^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου και στο Γυμνάσιο Ατσιπόπουλου. Το σεμινάριο εντάσσεται στα μαθήματα Πιστοποίησης Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα elearn, προβολή με powerpoint, χρήση διαδικτύου) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια, παρουσίαση, διδασκαλία	39 ώρες
	Μελέτη και προετοιμασία για τη διδασκαλία και τη σύνταξη του σχεδίου διδασκαλίας	211 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
	Το μάθημα οργανώνεται σε 13 τρίωρες εβδομαδιαίες συναντήσεις και τον διδάσκοντα θα επικουρήσει η αποσπασμένη από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ιστορικός κ. Χρυσούλα Χριστοδουλάρα.	
	1 ^η εβδομάδα (21 Σεπτεμβρίου): Επιλογή φοιτητών και φοιτητριών – παρουσίαση πλαισίου σεμιναρίου. 2 ^η εβδομάδα (28 Σεπτεμβρίου): Επισκόπηση της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.	

	3^η εβδομάδα (5 Οκτωβρίου): Βασικές αρχές διδακτικής της ιστορίας. 4^η εβδομάδα (12 Οκτωβρίου): Η διδασκαλία της ιστορίας στο σχολείο – επιλογή θεματικών που θα διδαχτούν. 5^η εβδομάδα (19 Οκτωβρίου): Παρουσίαση μαθημάτων στο σεμινάριο Α΄. 6^η εβδομάδα (26 Οκτωβρίου): Παρουσίαση μαθημάτων στο σεμινάριο Β΄. 7^η εβδομάδα (2 Νοεμβρίου): Παρουσίαση μαθημάτων στο σεμινάριο Γ΄. 8^η εβδομάδα (9 Νοεμβρίου): Παρουσίαση μαθημάτων στο σεμινάριο Δ΄. 9^η εβδομάδα (16 Νοεμβρίου): Διδασκαλία μαθημάτων στο σχολείο Α΄. 10^η εβδομάδα (23 Νοεμβρίου): Διδασκαλία μαθημάτων στο σχολείο Β΄. 11^η εβδομάδα (30 Νοεμβρίου): Διδασκαλία μαθημάτων στο σχολείο Γ΄. 12^η εβδομάδα (7 Δεκεμβρίου): Διδασκαλία μαθημάτων στο σχολείο Δ΄. 13^η εβδομάδα (14 Δεκεμβρίου): Τελική συζήτηση: αποτίμηση του σεμιναρίου και της διδακτικής εμπειρίας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καθοδηγούνται στη διδασκαλία μαθήματος με θέμα οθωμανικής ιστορίας και υποβάλλουν ηλεκτρονικά στον διδάσκοντα σχέδιο διδασκαλίας και έκθεση αποτίμησης της διδακτικής εμπειρίας τους.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση των φοιτητών και των φοιτητριών γίνεται βάσει των παρακάτω: 1) Παρουσία στο σεμινάριο και συνέπεια στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων: 1 μονάδα 2) Δημόσια παρουσίαση στο σεμινάριο: 2 μονάδες 3) Διδασκαλία σε δημόσιο σχολείο (γυμνάσιο): 4 μονάδες 4) Σχέδιο διδασκαλίας και έκθεση αποτίμησης της διδακτικής εμπειρίας: 3 μονάδες Τα κριτήρια αξιολόγησης τίθενται υπόψη των φοιτητών και των φοιτητριών κατά την έναρξη των μαθημάτων και είναι διαθέσιμα στη σελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα elearn. Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διδακτική της ιστορίας

Αποστολίδου, Ελένη, *Μαθήματα διδακτικής της ιστορίας*, Πεδίο, Αθήνα 2019

- Husbands Chris, *Τι σημαίνει διδασκαλία της ιστορίας; Γλώσσα, ιδέες και νοήματα*, μτφρ. Αποστόλης Λυκούργος, Μεταίχμιο, Αθήνα 2004
- Κάββουρα, Δώρα, *Διδακτική της ιστορίας. Επιστήμη, διδασκαλία, μάθηση*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2011
- Κόκκινος, Γιώργος, Δημήτρης Κ. Μαυροσκούφης, Παναγιώτης Γατσωτής, Έλλη Λεμονίδου, *Τα συγκρουσιακά θέματα στη διδασκαλία της ιστορίας*, Νοόγραμμα, Αθήνα 2010
- Κόκκινος, Γιώργος και Παναγιώτης Γατσωτής (επιμ.), *Για μια σφαιρική και πολυδιάστατη ιστορική εκπαίδευση*, Πεδίο, Αθήνα 2020
- Μαυροσκούφης, Δημήτρης Κ., *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*, Αδελφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2016
- Οθωμανική ιστορία*
- Ιναλτζίκ, Χαλίλ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-1600*, μτφρ. Μιχάλης Κοκολάκης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995
- Finkel, Caroline, *Οθωμανική Αυτοκρατορία, 1300-1923*, μτφρ. Μιχάλης Δελέγκος, Διόπτρα, Αθήνα 2021
- Howard, Douglas A., *Η ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, μτφρ. Σοφία Λαΐου, Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019
- Quataert, Donald, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922*, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006
- Γκαρά, Ελένη και Γιώργος Τζεδόπουλος, *Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Θεσμικό πλαίσιο και κοινωνικές δυναμικές*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, [Αθήνα] 2015
- Παπασταματίου, Δημήτρης και Φωκίων Κοτζαγεώργης, *Ιστορία του νέου ελληνισμού κατά τη διάρκεια της οθωμανικής πολιτικής κυριαρχίας*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, [Αθήνα] 2015
- Faroghi, Suraiya, *Κουλτούρα και καθημερινή ζωή στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Από τον μεσαίωνα ως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα*, μτφρ. Κατερίνα Παπακωνσταντίνου, Εξάντας, Αθήνα 2000
- Faroghi, Suraiya, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και ο κόσμος γύρω της*, μτφρ. Γιάννης Καραχρήστος, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2009
- İnalçik, Halil και Donald Quataert (επιμ.), *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τόμος Α΄: 1300-1600*, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2008· *Τόμος Β΄: 1600-1914*, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011
- Σχολικά βιβλία*
- Δημητρούκας, Ιωάννης και Θουκυδίδης Ιωάννου, *Μεσαιωνική και νεότερη ιστορία Β΄ γυμνασίου*, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα 2012
- Λούβη, Ευαγγελία και Δημήτριος Χ. Ξιφαράς, *Νεότερη και σύγχρονη ιστορία Γ΄ γυμνασίου*, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα 2012
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά*
- History Education Research Journal*
- Paedagogica Historica*
- Θέματα Επιστημών Αγωγής*
- Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2026-2027
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημόσια Αρχαιολογία (Π) Public archaeology (L)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=1398		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <i>και Παράρτημα Β</i> - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Η παράδοση σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.
Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	
Λήψη αποφάσεων	
Αυτόνομη εργασία	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την Δημόσια Αρχαιολογία ως διαμεσολαβητή της επιστημονικής έρευνας στη δημόσια σφαίρα. Η Δημόσια Αρχαιολογία ξεκίνησε με κύριο χαρακτηριστικό και αποστολή της να κάνει τα ευρήματα και τις θεωρίες της αρχαιολογίας γνωστά και προσιτά στο ευρύ κοινό. Ως ερευνητικό αντικείμενο έχει αναπτυχθεί περεταίρω και ανιχνεύει την πολυδιάστατη σχέση και την αλληλεπίδραση της Αρχαιολογίας με τη σύγχρονη κοινωνία. Θα ασχοληθούμε με θέματα όπως η αρχαία κληρονομιά στον πυρήνα της ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης, η σημασία των μνημείων, και οι αρχιτεκτονικές, αρχαιολογικές, και μουσειολογικές οπτικές του δημόσιου χώρου. Επίσης θα εξετάσουμε τις κοινωνικές επιπτώσεις και την πρόσληψη των αρχαιολογικών έργων, καθώς και τη συμβολή και τον ρόλο των πολιτών στην προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τέλος, θα δούμε κινήσεις πολιτών οι οποίες έχουν προορισμό τους να χτίσουν γέφυρες μεταξύ της επίσημης αρχαιολογίας και του κοινού στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρώπης, και τον αντίκτυπο αυτών των κινήσεων στην αρχαιολογική επιστήμη καθαυτή και στην σύνδεση της αρχαιολογίας με το ευρύτερο κοινό.

This course will familiarise students with Public Archaeology as a mediator of scientific research in the public sphere. The mission of Public Archaeology since its advent, is to make archaeological finds and archaeological theories known and accessible to wider audiences. As a research field it has been further developed to trace the multidimensional relationship and interaction between Archaeology and modern society. We will address issues such as ancient heritage at the core of life and sustainable development, the importance of monuments, and the architectural, archaeological, and museological perspectives of public space. We will also examine social implications and perception of archaeological projects as well as the contribution and the role of citizens in the protection and promotion of cultural heritage. Finally, we will discuss about citizen movements aiming to bridge the science of Archaeology science to the public in Greece and other European countries, and the impact of these movements on archaeological science itself and on the connection of archaeology with the wider public.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	
	Γραπτή εξέταση	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική εξέταση με πολλαπλής επιλογής ερωτήσεις σε συνδυασμό με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Συμπληρωματική εξέταση με online εργασίες και τεστ. Δύο προαιρετικές γραπτές ασκήσεις	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Avrami, E., Mason, R., & de la Torre, M. (2000). Report on research. *Values and Heritage Conservation: research report*. Los Angeles: The Getty Conservation Institute, 3-11.

Galanidou, N., & Dommasnes, L. H. (Eds.). (2007). *Telling children about the past: an interdisciplinary perspective* (Vol. 6). Berghahn Books.

Galanidou, N. (2008). The Palaeolithic for Children. Text and Identity. *Children, Identities and the Past*, ed. LH Dommasnes and M. Wrigglesworth, 181-205.

Ganiatsas, V. (1993). Heritage management through contemporary design: A Philosophical Approach, In: *Symposium Papers, 11th ICOMOS General Assembly 'THE HERITAGE AND SOCIAL CHANGES'*, 1996, pp. 101-106.

Ganiatsas, V. (2012). Heritage as ethical paradigms of identity and change: In need of new conceptual tools, practices or attitude? In *Paradigm shift in heritage protection? Tolerance for change-limits of change. Session I* (pp. p-151).

Ganiatsas, V. (2014). Heritage values as means and ends of place ethics. In Tsoukala, K., Terzoglou, N. I., & Pantelidou, C. (eds.) *Intersections of Space and Ethos* (pp. 52-62). Routledge.

Hamilakis, Y. (2007) *The Nation and its Ruins*. Oxford: Oxford University Press.

McGimsey, C. R. (2003). The four fields of archaeology. *American Antiquity*, 68(4), 611-618.

Merriman, N. (Ed.). (2004). *Public archaeology*. Routledge.

Moshenska, G., & Zuanni, C. (2010). Public Archaeology. *The Encyclopedia of Archaeological Sciences*, 1-3.

Tully, G. (2007). Community archaeology: general methods and standards of practice. *Public Archaeology*, 6(3), 155-187.

Βιβλιογραφία Ελληνόγλωσση

Αβδελά, Ε. (1998) *Ιστορία και Σχολείο*. Αθήνα: Νήσος.

Δαμάσκος Δ. και Δ. Πλάντζος (επιμ., 2008) *A Singular Antiquity*. Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη, Supplement 3.

Δοξανάκη, Α. (2011) *Τα Αρχαιολογικά Μουσεία της Αθήνας και η Επικοινωνία τους με το Κοινό*, Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Έκο, Ο. (1992) *Πολιτιστικά κοιτάσματα. Προτάσεις για τη διατήρηση και τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Καλπαξής, Θ.Ε. (1990) *Αρχαιολογία και Πολιτική. I Σαμιακά Αρχαιολογικά 1850-1914*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Καλπαξής, Θ.Ε. (1993) *Αρχαιολογία και Πολιτική. II Η Ανασκαφή του Ναού της Αρτέμιδος (Κέρκυρα 1911)*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Κοκκινίδου, Δ. (2005) *Παρελθόν και Εξουσία: Όψεις της Αρχαιολογίας στην Ελληνική Κοινωνία και Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Κωτσάκης, Κ. (2006) «Το Παρελθόν είναι δικό μας. Αναπαραστάσεις της ελληνικής Μακεδονίας» στο L. Meskell (επιμ.) *Η Αρχαιολογία στο Στόχαστρο – Εθνικισμός*,

Πολιτική, και Πολιτιστική Κληρονομιά στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή: 77-106. Αθήνα: Κριτική.

Λαμπρινουδάκης, Β. (2008) *Οδοιπορικό από την Αρχαία Ελληνική Τέχνη στη Σύγχρονη Ζωή*. Αθήνα: Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου – Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη.

Meskeil, L. (επιμ., 2006) *Η Αρχαιολογία στο Στόχαστρο – Εθνικισμός, Πολιτική, και Πολιτιστική Κληρονομιά στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή*. Αθήνα: Κριτική.

Σωφρονίδου, Μ. (2009) *Η Αρχαιολογική Είδηση στις Εφημερίδες*. Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Τουλούμης Κ. (2004) *Διδάσκοντας για το Παρελθόν: Η Αρχαιολογία στη Μέση Εκπαίδευση. Δυνατότητες και Προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2026-2027
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική Τεχνολογία Λαξευμένου και Λειασμένου Λίθου (Σ) Prehistoric Technology of ground and knapped stone tools (S)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από την κατασκευή των πρώτων λίθινων εργαλείων, την ανακάλυψη και χρήση της φωτιάς μέχρι τη γεωργική επανάσταση ο προϊστορικός άνθρωπος διένυσε μια μακρά πορεία τεχνολογικής εξέλιξης. Το σεμινάριο αυτό θα διερευνήσει την πορεία αυτή εξετάζοντας ζητήματα μεθοδολογίας ανάλυσης και ερμηνείας των υλικών τεκμηρίων κατασκευασμένων σε λίθο με λάξευση ή λείανση. Το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθούμε είναι η Παλαιολιθική, Μεσολιθική και η Νεολιθική Εποχή. Το μεθοδολογικό πλαίσιο που υιοθετούμε διακρίνει τεχνικές πρόσκτησης υλικών και προϊόντων και τεχνικές κατανάλωσής τους. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τα λίθινα εργαλεία σύνολα μέσα από πρακτικές ασκήσεις που αξιοποιούν τις διαθέσιμες συλλογές λιθοτεχνιών του Τομέα Αρχαιολογίας.

From the making of the first stone tools to the discovery and use of fire to the agricultural revolution, prehistoric people had a long way of technological evolution. The seminar will explore this course by examining issues of methodology, analysis and interpretation of material remains made in stone by knapping or grinding. The chronological framework covers the Palaeolithic, Mesolithic and Neolithic periods. The methodological framework we adopt distinguishes between techniques for acquiring materials and products and techniques for consuming them. Emphasis will be given on the familiarisation of students with stone tool assemblages through practical exercises and hands-on activity using comparative lithic collections available within the Sector of Archaeology.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διεξαγωγή σεμιναρίου	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις με εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνόγλωσση

1. Αφιέρωμα του περιοδικού *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τεύχος 61, 1996. *Η Παλαιολιθική Εποχή στην Ελλάδα. Τα Λίθινα Εργαλειακά Σύνολα.*
2. Inizan, M.-L., H. Roche, J. Tixier, 1992. *Technology of Knapped Stone*, Meudon: CREP.
3. Ζώης, Α. 1980. *Μαθήματα Αρχαιολογίας*, Πανεπιστήμιο Αθηνών Έδρα Αρχαιολογίας Α, σελ. 163-228.
4. Μουνδρέα-Αγραφιώτη, Α., *Οστέινα-Λίθινα, στο Νεολιθικός Πολιτισμός στην Ελλάδα, Αθήνα Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης*, σελ. 103-106 και 236-240.
5. Μουνδρέα-Αγραφιώτη, Α., *Η λάξευση του λίθου στην Παλαιολιθική Εποχή, στο Αρχαιολογία και τέχνες*, 1996, τεύχος 61, σελ.17-26
6. Μουνδρέα-Αγραφιώτη, Α., *Εισαγωγή στη μεθοδολογία ανάλυσης των προϊστορικών οστέινων εργαλείων, Ανθρωπολογικά*, τεύχος 1, Νοέμβριος 1980, σελ.86-91.
7. Leroi-Goourhan A., 2000. *Το Έργο και η Ομιλία του Ανθρώπου, Τόμος Β. Η Μνήμη και οι Ρυθμοί. Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης*, σελ. 43-74.
8. Τσαγκούλη, Χ. 2002. *Τα Λίθινα λαξεμένα εργαλεία. Στο Δισπηλιό 7500 Χρόνια Μετά*, επιμ. Γ.Χ. Χουρμουζιάδης, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, σελ. 145-154.

Ξενόγλωσση (κάποια διαθέσιμα στο ράφι του Μαθήματος στη Βιβλιοθήκη)

9. Andrefsky, W.,1998, *Lithics, Macroscopic Approaches to Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press.
10. Dibble, H. L., 1993, *Handbook of Paleolithic Typology*.
11. Kuhn, S.L., 1995, *Mousterian Technology, an Ecological Perspective*
12. Odell, G.H., 1996, *Stone Tools, Theoretical Insights into Human Prehistory*
13. Plew, M., Woods, J., Pavesic, M. (eds), 1985, *Stone Tools Analysis*
14. Ericson, J. E., Purdy, B.A.,1984, *Prehistoric Quarries and Lithic Production*, Cambridge: Cambridge University Press.
15. Torrence, R., 1989, *Time, Energy and Stone Tools*, Cambridge: Cambridge University Press.

16. Tixier, J. A, 2012, *Method for the Study of Stone Tools*, CNRS & Musée National d'Histoire et d'Art 20.
17. Brézillon M.N., 1971, *La Dénomination des objets de Pierre Taillée, IV suppl. A Gallia Préhistoire*, Paris: CNRS.
18. Goren-Inbar, N & Sharon, G. 2006. *Axe Age: Acheulian Tool-making from Quarry to Discard*, London & Oakville: Equinox.
19. Toth, N. & Sick, K. 2006, *The Oldowan: Case Studies into the Earliest Stone Age*, Gosport: Stone Age Institute.
20. Sick, K & N. Toth, 1993. *Making Silent Stones Speak*, Weidenfeld & N.
21. Piel-Desruisseaux, J-L. 2011. *Outils Préhistoriques. Du Galet Taillé au Bistouri d'Obsidienne*, Paris: Dunod.
22. Το περιοδικό *Lithic Technology*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΣΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ125	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Θεωρία και Μεθοδολογία της Αρχαιολογίας στο Προϊστορικό Αιγαίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τις θεωρίες και μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο προϊστορικό Αιγαίο
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο Αιγαίο και ευρύτερα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η εισαγωγή στη θεωρία και μεθοδολογία της Αρχαιολογίας στο Προϊστορικό Αιγαίο. Αρχικά, θα γίνει παρουσίαση των θεωριών που επηρέασαν την αρχαιολογία σαν επιστήμη και τον τρόπο ερμηνειών των δεδομένων. Αυτά τα στοιχεία θα αναδειχθούν με τη χρήση συγκεκριμένων παραδειγμάτων από το προϊστορικό Αιγαίο. Σημαντικό κομμάτι του μαθήματος αποτελούν οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται στο πεδίο. Θα αναλυθούν οι μέθοδοι ανασκαφής και συστηματικών εργασιών επιφανείας, με έμφαση στις πιο σύγχρονες μεθόδους. Η κατανόηση των θεωριών και μεθοδολογιών αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της αρχαιολογικής έρευνας τόσο στο πεδίο όσο και στην ερμηνεία του υλικού πολιτισμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hodder, I. 2007 (ed.). *Symbolic and Structural Archaeology*, Cambridge.

Hodder, I. 2009a. *Symbols in Action. Ethnoarchaeological Studies of Material Culture*, Cambridge.

Hodder, I. 2009b (ed.). *The Archaeology of Contextual Meanings*, Cambridge.

Hodder, I. 2012a. *Entangled: A New Archaeology of the Relationships between Humans and Things*, London.

Hodder, I. 2012b. *Archaeological Theory Today*, Cambridge.

Renfrew, C. 1972. *The Emergence of Civilisation: The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium BC*, Λονδίνο.

Renfrew, C. και Bahn, P. 1992. *Archaeology: Theory, Methods and Practice*, Λονδίνο.

Shanks, M. and Tilley, C. 1992. *Reconstructing Archaeology: Theory and Practice*, Λονδίνο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
-------	------------

ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ-306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο υλικός πολιτισμός στο Αιγαίο και την Κρήτη κατά την Εποχή του Χαλκού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του υλικού πολιτισμού στο Αιγαίο κατά την 3^η και 2^η χιλιετία π.Χ.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τον υλικό πολιτισμό στο Αιγαίο, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

• βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα • εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τον υλικό πολιτισμό του Αιγαίου και της Κρήτης κατά την Εποχή του Χαλκού. Θα αναδειχθούν οι δεσμοί και η σημασία των ανταλλαγών σε ολόκληρο το Αιγαίο και θα συζητηθεί ο χαρακτήρας και οι αλλαγές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της 3 ^{ης} και 2 ^{ης} χιλιετίας π.Χ. Η έμφαση θα δοθεί στη μορφή και τα νέα χαρακτηριστικά που εμφανίστηκαν στον υλικό πολιτισμό. Θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν οι ομοιότητες καθώς και οι τοπικές ιδιαιτερότητες που παρατηρούνται σε διαφορετικές περιοχές του ελληνικού χώρου. Η ανάλυση ευρημάτων θα συμπεριλαμβάνει βραχογραφίες, κεραμικά, λίθινα, τοιχογραφίες και άλλες κατηγορίες αντικειμένων από τις Κυκλάδες, τη Μινωική Κρήτη και τη Μυκηναϊκή Ελλάδα.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα

ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης			
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Barber, R.L.N. 1987. <i>The Cyclades in the Bronze Age</i> , Λονδίνο. Betancourt, P.P. 2007. <i>Introduction to Aegean Art</i> . Philadelphia: INSTAP Academic Press. Βασιλικού, Ν. 1995. <i>Ο Μυκηναϊκός Κόσμος</i> , Αθήνα. Cline, E. (επ.) 2010. <i>The Aegean Bronze Age</i> , Οξφόρδη. Crowley, J.L. 1989. <i>The Aegean and the East: An Investigation into the Transference of Artistic Motifs between the Aegean, Egypt, and the Near East in the Bronze Age</i> . SIMA Pocket-book 51. Jonsered. Davis, J.L. 1992. 'Review of Aegean prehistory I: The islands of the Aegean', <i>American Journal of Archaeology</i> 96, 699-756. Hood, S. 1978. <i>The Arts in Prehistoric Greece</i> . New York. Sheldermine, C. (επ.) 2008. <i>The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age</i> , Cambridge. Treuil, R., Darcque, P., Poursat, J.-Vl., και Touchais, G. 1996. <i>Οι Πολιτισμοί του Αιγαίου</i> , Ο. Πολυχρονοπούλου και Α. Φίλιππα-Touchais (μεταφ), Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ181	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προανακτορική και παλαιοανακτορική Κρήτη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ) ΑΓΓΛΙΚΗ ή ΓΑΛΛΙΚΗ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ή ΙΤΑΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6767	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικειώσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για τη γεωγραφική περιοχή στα οποία αφορά το μάθημα (Κρήτη) κατά την Πρώιμη και τη Μέση Εποχή του Χαλκού.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικειώσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του νησιού, αυτή της μινωικής αρχαιολογίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την αρχαιολογία της προανακτορικής και παλαιονακτορικής Κρήτης, ονόματα που δίνουμε στις περιόδους που καλύπτουν, σε γενικές γραμμές, την 3^η χιλ. π.Χ. και το πρώτο μισό της 2^{ης} χιλ. π.Χ. στην Κρήτη. Θα εξεταστούν αρχικά ζητήματα γεωγραφίας και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και γεωλογικά δεδομένα. Κατόπιν, θα εξεταστούν τα αρχαιολογικά δεδομένα της πρωιμότερης κατοίκησης στο νησί κατά τη Νεολιθική περίοδο (7000-3000 π.Χ.). Οι διαλέξεις θα επικεντρωθούν ωστόσο κατά κύριο λόγο στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (3000-1900 π.Χ.), γνωστή και ως Προανακτορική Περίοδος, και, στη συνέχεια, στη Μέση Εποχή του Χαλκού (1900-1700 π.Χ.), γνωστή και ως Παλαιονακτορική ή Πρωτοανακτορική περίοδος. Το κύριο αρχαιολογικό δεδομένο που προσδιορίζει την υπό εξέταση περίοδο και τη χωρίζει σε «Προ-» και «Παλαιο/Πρωτο-» περίοδο είναι η ανέγερση κτηρίων εντυπωσιακών διαστάσεων και κατασκευής σε διάφορες θέσεις της Κρήτης, τα λεγόμενα «ανάκτορα».
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδακτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6767)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Ατομική μελέτη	78 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης. Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα προφορικής, ατομικής εξέτασης σε όλες/όλους (κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα).
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<u>(συγγράμματα Ευδόξου-επιλέγεται ένα από τα δύο)</u> G. Galanakis (επιμ.), <i>The Aegean world</i>, Καπόν 2013. [κωδικός: 33114030] J.-Cl. Poursat-C. Knappett, <i>Η τέχνη στο Αιγαίο της Εποχής του Χαλκού</i>, ΠΕΚ 2026. [κωδικός: 153578451] <u>Εισαγωγικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού στην Ελλάδα (ελληνικά-αγγλικά)</u> P. P. Betancourt, <i>Introduction to Aegean art</i>, INSTAP 2007. A. Βλαχόπουλος (επιμ.), <i>Αρχαιολογία-Νησιά του Αιγαίου</i>, Μέλισσα 2005. A. Βλαχόπουλος (επιμ.), <i>Αρχαιολογία-Εύβοια και Στερεά Ελλάδα</i>, Μέλισσα 2008. A. Βλαχόπουλος (επιμ.), <i>Αρχαιολογία-Πελοπόννησος</i>, Μέλισσα 2012. A. Βλαχόπουλος (επιμ.), <i>Αρχαιολογία-Μακεδονία-Θράκη</i>, Μέλισσα 2017. E. H. Cline (επιμ.), <i>The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)</i>, OUP 2010. T. Cullen (επιμ.), <i>Aegean Prehistory. A review</i>, AJA Supplements 2001. J.-Cl. Poursat, <i>L'art égéen</i>. Vol. 1. <i>Grèce, Cyclades, Crète jusqu'au milieu du IIe millénaire av. J.-C.</i> Vol. 2. <i>Mycènes et le monde mycénien</i>, Paris 2008-2014. [αγγλ. έκδ.] J.-Cl. Poursat, <i>The art and archaeology of the Aegean Bronze Age: a History</i>. C. Knappett (transl.), CUP 2022. [ελλην. έκδ.] J.-Cl. Poursat-C. Knappett, <i>Η τέχνη στο Αιγαίο της Εποχής του Χαλκού</i>, ΠΕΚ 2026. J. Rutter (επιμ.), <i>ονлайн μαθήματα +βιβλιογραφία για την ελληνική προϊστορία:</i> https://sites.dartmouth.edu/aegean-prehistory/ C. W. Shelmerdine (επιμ.), <i>The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age</i>, CUP 2008. R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, <i>Les civilisations égéennes du Néolithique à l'Age du Bronze</i>, Paris 1989. [ελλ. έκδ.] R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, <i>Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού</i>, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015. <u>Μινωική Κρήτη (ελληνικά, αγγλικά)</u> P. P. Betancourt, <i>The history of Minoan pottery</i>, Princeton University Press 1985. [ελλ. έκδ.] P. P. Betancourt, <i>Η ιστορία της μινωικής κεραμικής</i>, Καρδαμίτσας 1985. O. Dickinson, <i>The Aegean Bronze Age</i>, CUP 1994. [ελλ. έκδ.] O. Dickinson, <i>Αιγαίο. Εποχή του Χαλκού</i>, Καρδαμίτσας 2003. E. Μαντζουράνη, <i>Προϊστορική Κρήτη. Τοπογραφία και αρχιτεκτονική</i>, Καρδαμίτσας 2002. L. V. Watrous, <i>Minoan Crete. An introduction</i>, CUP 2021. <u>[νεολιθικά]</u> P. Tomkins, "Neolithic antecedents", E. H. Cline (επιμ.), <i>The Oxford handbook of the Bronze Age Aegean (3000-1000 BC)</i>, 2010, 31-49. <u>[προανακτορικά]</u> D. Wilson, "Early prepalatial Crete", C. W. Shelmerdine (επιμ.), <i>The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age</i>, 2008, 77-104.
--

P. Tomkins, I. Schoep, "Early Bronze Age-Crete", E. H. Cline (επιμ.), *The Oxford handbook of the Bronze Age Aegean (3000-1000 BC)*, 2010, 66-82.

R. Treuil, «Η Πρώιμη Χαλκοκρατία», R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015, 174-212.

[παλαιοανακτορικά]

S. W. Manning, C. Knappett, "Protopalatial Crete", C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, 2008, 105-139.

I. Schoep, "Middle Bronze Age-Crete", E. H. Cline (επιμ.), *The Oxford handbook of the Bronze Age Aegean (3000-1000 BC)*, 2010, 113-148.

J.-Cl. Poursat, «Η Μέση Χαλκοκρατία στην Κρήτη», R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015, 213-251.

J.-P. Olivier, «Οι κρητικές γραφές», R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015, 252-267.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής:

<https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγεύς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:

<https://www.aegeussociety.org/>

Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για την Εποχή του Χαλκού

Βιβλιογραφική βάση με τίτλους ενδιαφέροντος και ανακοινώσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων για την ελληνική προϊστορία, Nestor: <https://classics.uc.edu/nestor/>

Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας:

<https://www.archetai.gr/index.php?p=content§ion=1&id=31&lang=>

Οδηγοί μουσείων και αρχαιολογικών χώρων Ιδρύματος Λάτση: <https://www.latsis-foundation.org/ell/e-library>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορικά ειδώλια		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		

Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΜΙΑ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3 ^η -2 ^η χιλ. π.Χ.)
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6768

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικειώσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και η εξέταση των διαθέσιμων πηγών (αναλογικές και ψηφιακές πηγές),
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικειώσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των προϊστορικών ειδωλίων,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την οικονομία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- μαθαίνουν και εξασκούνται στους τρόπους και στο σκεπτικό των προφορικών παρουσιάσεων (παρουσίαση με χρήση Powerpoint),
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, εξασκούνται στον χειρισμό της τεχνικής ορολογίας,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- εξασκούν και βελτιώνουν τις ικανότητές τους στο γραπτό λόγο μέσω της σύνταξης της τελικής γραπτής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στα ειδώλια της Εποχής του Χαλκού.
Οι εργασίες θα αφορούν στα πρωτοκυκλαδικά ειδώλια (3^η χιλ. π.Χ.), στα κρητικά (3^η-2^η χιλ. π.Χ.) και στα μυκηναϊκά/μετα-μυκηναϊκά (2^η χιλ. π.Χ.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Τακτική και υποχρεωτική χρήση της ιστοσελίδας eLearn του μαθήματος. - Παρουσιάσεις μαθήματος με χρήση powerpoint, η διδασκαλία της χρήσης του οποίου περιλαμβάνεται στους σκοπούς του μαθήματος. - Ειδικά όσον αφορά στη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, προσδιορίζεται ότι δεν επιτρέπεται στο παρόν σεμινάριο.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,	- Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα, - Μικρές, προκαταρκτικές εργασίες, - Δημόσια, προφορική παρουσίαση εργασίας, - Ποιότητα γραπτής εργασίας (παραδίδεται στο τέλος του σεμιναρίου). - Συζήτηση της διδάσκουσας με τον/την εξεταζόμενο/η περί της γραπτής εργασίας μετά από την παράδοσή της.	

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού στην Ελλάδα (ελληνικά-αγγλικά)

P. P. Betancourt, *Introduction to Aegean art*, INSTAP 2007.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Νησιά του Αιγαίου*, Μέλισσα 2005.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Εύβοια και Στερεά Ελλάδα*, Μέλισσα 2008.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Πελοπόννησος*, Μέλισσα 2012.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Μακεδονία-Θράκη*, Μέλισσα 2017.

E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.

T. Cullen (επιμ.), *Aegean Prehistory. A review*, AJA Supplements 2001.

J.-Cl. Poursat, *L'art égéen*. Vol. 1. Grèce, Cyclades, Crète jusqu'au milieu du IIe millenaire av. J.-C. Vol. 2. Mycènes et le monde mycénien, Paris 2008-2014.

[αγγλ. έκδ.] J.-Cl. Poursat, *The art and archaeology of the Aegean Bronze Age: a History*. C. Knappett (transl.), CUP 2022.

[ελλην. έκδ.] J.-Cl. Poursat-C. Knappett, *Η τέχνη στο Αιγαίο της Εποχής του Χαλκού*, ΠΕΚ 2026.

J. Rutter (επιμ.), ονλάιν μαθήματα +βιβλιογραφία για την ελληνική προϊστορία:

<https://sites.dartmouth.edu/aegean-prehistory/>

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.

R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Les civilisations égéennes du Néolithique à l'Age du Bronze*, Paris 1989.

[ελλ. έκδ.] R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής:

<https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγεύς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:

<https://www.aegeussociety.org/>

Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για την Εποχή του Χαλκού

Βιβλιογραφική βάση με τίτλους ενδιαφέροντος και ανακοινώσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων για την ελληνική προϊστορία, Nestor: <https://classics.uc.edu/nestor/>

Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας:

<https://www.archetai.gr/index.php?p=content§ion=1&id=31&lang=>

Οδηγοί μουσείων και αρχαιολογικών χώρων Ιδρύματος Λάτση: <https://www.latsis-foundation.org/ell/e-library>

Ειδώλια: Νεολιθικά

D. W. Bailey, *Prehistoric figurines: representation and corporeality in the Neolithic*, Routledge 2005.

Γ. Χουρμουζιάδης, *Νεολιθικά ειδώλια*, Βάνιας 1994.

K. Gallis, L. Orphanides, *Figurines of Neolithic Thessaly*, Academy of Athens 1996.

P. J. Ucko, *Anthropomorphic Figurines of Predynastic Egypt and Neolithic Crete*, A. Szmidla 1968.

Ειδώλια: Πρωτοκυκλαδικά

X. Γ. Ντούμας, *Κυκλαδική τέχνη. Συλλογή Ν. Π. Γουλανδρή*, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης 2000.

P. Getz-Preziosi, *Early Cycladic Sculpture: An Introduction*, J. P. Getty Museum 1985.

M. Marthari, C. Renfrew, and M. J. Boyd (επιμ.), *Early Cycladic Sculpture in Context*, Oxbow 2017.

M. Mina, *Anthropomorphic Figurines from the Neolithic and Early Bronze Age Aegean: Gender Dynamics and Implications for the Understanding of Early Aegean Prehistory*, BAR 2008.

Ειδώλια: Μινωικά-νεοανακτορικά

M. E. Caskey, *The Temple at Ayia Irini. Keos II.1. The statues*, ASCSA, 1986.

C. E. Morris, 'Configuring the individual: bodies of figurines in Minoan Crete', σε A.-L. D'Agata, A. van de Moortel, M. B. Richardson (επιμ.), *Archaeologies of Cult: Essays on Ritual and Cult in Crete*, Hesperia Supplement 42, 2009, 180-187.

J. L. Myres, 'Excavations at Palaikastro II. The sanctuary-site of Petsofa', *ABSA* 9, 1902/1903, 356-387.

B. Rutkowski, *Petsophas: A Cretan Peak Sanctuary*, Warsaw: Art and Archaeology, 1991.

G. Rethemiotakis, 'Minoan clay figures and figurines: manufacturing techniques', σε R. Laffineur, P. P. Betancourt (επιμ.), *TEXNH: Craftsmen, Craftswomen, and Craftsmanship in the Aegean Bronze Age*, *Aegaeum* 16, 1997, 117-121.

G. Rethemiotakis, 'Images and semiotics in space: the case of the anthropomorphic figurines from Kophinas', *Κρητικά Χρονικά* 34, 2014, 147-162.

Ειδώλια: Μυκηναϊκά και υπομυκηναϊκά

E. French, 'The development of Mycenaean terracotta figurines', *ABSA* 66, 1971, 216-238.

G. C. Gesell, 'From Knossos to Kavousi: the popularizing of the Minoan palace goddess', σε A. P. Chapin (επιμ.), *Charis: Essays in Honor of Sara A. Immerwahr*, *Hesperia Supplement* 33, 2004, 131-150.

C. Renfrew, *The Archaeology of Cult: The Sanctuary at Phylakopi*, Thames & Hudson 1985.

A. D. Moore, W. D. Taylour, *Well Built Mycenae 10: The Temple Complex*, Oxbow 1999.

M. Vetters, 'All the same yet not identical? Mycenaean terracotta figurines in context', E. Alram-Stern, F. Blakolmer, S. Deger-Jalkotzy, R. Laffineur, J. Weilharter (επιμ.), *METAPHYSIS. Ritual, myth and symbolism in the Aegean Bronze Age*, *Aegaeum* 39, 2016, 37-48.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία (Π - ΧΕ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=7041		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του αρχαίου ελληνικού κόσμου και κατά συνέπεια του αντικειμένου της Κλασικής Αρχαιολογίας,

η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη συγκεκριμένη αρχαιογνωστική επιστήμη ως προς το πεδίο της έρευνας, τις αρχές, τις μεθόδους και τη βασική βιβλιογραφία. Μέσα από την προσέγγιση της γεωγραφίας, της ιστορικής τοπογραφίας και των σημαντικότερων μνημείων (κυρίως αρχιτεκτονική, γλυπτική και αγγειογραφία) του ελληνικού κόσμου, από την πρώιμη εποχή του Σιδήρου μέχρι το τέλος της ελληνιστικής εποχής, επιχειρείται, με έμφαση στην παράθεση φιλολογικών – ιστορικών πηγών και αρχαιολογικών μαρτυριών, η κατανόηση και εμβάθυνση μιας πολυσύνθετης και σημαντικής πολιτιστικής ενότητας. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στην εξέλιξη των θεωριών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων καθώς και στην ιστορία της επιστήμης της Κλασικής Αρχαιολογίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα δίδονται κατά την παράδοση.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική βιβλιογραφία (για την παράδοση) - Basic Literature (for the lectures) Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά, Η τέχνη της Αρχαίας Ελλάδας. Σύντομη Ιστορία (1050-50 π.Χ.), Αθήνα 1990, 1994. Tonio Hölscher, Κλασική Αρχαιολογία: Βασικές γνώσεις, 2005 [Klassische Archäologie. Grundwissen. Mit Beiträgen von B. Borg, H. Frielinghaus, D. Graepler, S. Muth, W-D. Niemeyer, M. Trümper, 2002, ελλην. μετ. Π. Παπαγεωργίου, επιμέλεια Παυλίνα Καραναστάση]. Δημήτρης Πλάντζος, Ελληνική Τέχνη και Αρχαιολογία (1100-30 π.Χ.), Αθήνα 2011. Γενική βιβλιογραφία / General Literature William R. Biers, The Archaeology of Greece: An Introduction. 2nd edition. Ithaca: Cornell University Press, 1996. M. Shanks, Classical Archaeology of Greece. Experiences of the discipline, 1996, 2005. A. H. Borbein, T. Hölscher, P. Zanker (επιμ.), Klassische Archäologie: eine Einführung. Berlin: Reimer Verlag, 2000. Susan E. Alcock and Robin Osborne (επιμ.), Classical Archaeology, Second Edition. Blackwell Publishing Ltd. 2012. James Whitley, The Archaeology of Classical Greece. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KAP 304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ (Σ -ΧΕ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=7042	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της δημόσιας μνημειακής τοπογραφίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η παρουσίαση της μνημειακής τοπογραφίας της αρχαίας αγοράς, από την αρχαϊκή περίοδο μέχρι και την ύστερη αρχαιότητα. Με βάση τον πλούτο των γραπτών πηγών και στον απόηχο των ιστορικών γεγονότων θα επιχειρηθεί η ανάδειξη της ποικιλομορφίας των δημόσιων δραστηριοτήτων που λάμβαναν χώρα στο ζωντανότερο τμήμα της πόλης: θρησκευτική, πολιτικο-κοινωνική και πνευματική ζωή, αλλά και οικονομία, βιοτεχνική παραγωγή και εμπορικές συναλλαγές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
John Camp, The Athenian Agora: Excavations in the Heart of Classical Athens (1992) [ελλην. μετάφραση, Η Αρχαία Αγορά της Αθήνας, Οι ανασκαφές στην καρδιά της κλασικής πόλης, 2005]
R.E. Wycherley, Literary and Epigraphical Testimonia, The Athenian Agora III, Princeton 1957.
H.A. Thompson / R.E. Wycherley, The Agora of Athens, The Athenian Agora XIV Princeton 1972.
H. Thompson, The Athenian Agora, A short Guide (1980)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KAP 121	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αρχιτεκτονική και η λειτουργία της στον αρχαίο ελληνικό κόσμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Κατανόηση της εξέλιξης της ελληνικής αρχιτεκτονικής από την Αρχαϊκή έως την Ελληνιστική περίοδο
- Εξοικείωση με τα βασικά οικοδομήματα και τις λειτουργίες τους
- Ανάλυση της σχέσης αρχιτεκτονικής, κοινωνίας, πολιτικής, θρησκείας και οικονομίας
- Απόκτηση δεξιοτήτων ανάγνωσης αρχιτεκτονικών σχεδίων και αρχαιολογικών καταλοίπων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση εξετάζει την αρχιτεκτονική του αρχαίου ελληνικού κόσμου ως έκφραση των κοινωνικών, πολιτικών, θρησκευτικών και πολιτισμικών δομών της αρχαιότητας. Αναλύονται οι βασικοί τύποι κτιρίων (ναοί, δημόσια κτίρια, θέατρα, κατοικίες, οχυρώσεις), οι αρχιτεκτονικοί ρυθμοί, τα υλικά δομής και οι κατασκευαστικές τεχνικές, καθώς και οι αρχές σχεδιασμού και οργάνωσης του δομημένου χώρου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη λειτουργία της αρχιτεκτονικής ως μέσου διαμόρφωσης της συλλογικής ταυτότητας, προβολής της πολιτικής εξουσίας, εξυπηρέτησης της λατρείας και οργάνωσης της καθημερινής ζωής, αναδεικνύοντας τη στενή σχέση μεταξύ αρχιτεκτονικής μορφής, χρήσης και κοινωνικού πλαισίου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση Μία προαιρετική προφορική παρουσίαση μπορεί να προσausήσει τον τελικό βαθμό κατά 2 βαθμούς (μέγιστο)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Α. Ορλάνδος, <i>Τα υλικά δομής των αρχαίων Ελλήνων</i> (1955). • A. Müller-Wiener, <i>Η αρχιτεκτονική στην αρχαία Ελλάδα</i> (1995). • H. Lauter, <i>Αρχιτεκτονική των Ελληνιστικών χρόνων</i> (2016). • M.C. Hellmann, <i>Η αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική</i> (2003). • J. J. Coulton, <i>Ancient Greek Architects at Work</i> (1977). • F. B. Dinsmoor, <i>The Architecture of Ancient Greece</i> (1975).
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 350
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιερά σπήλαια: μύθοι και λατρείες/ Sacred Caves: Myths and Cults		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των πηγών και του αρχαιολογικού υλικού που προέκυψε από τις ανασκαφές
 - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της λατρείας στα σπήλαια
 - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τα ιερά σπήλαια, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα

- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επικεντρώνεται στη μελέτη των σπηλαίων κατά τους ιστορικούς χρόνους ως τόπων λατρείας. Η άσκηση λατρείας στα σπήλαια εξετάζεται μέσα από τις πηγές, τα αρχαιολογικά δεδομένα και τον ρόλο των σπηλαίων στο ευρύτερο θρησκευτικό τοπίο. Θα παρουσιαστούν χαρακτηριστικά ιερά σπήλαια με μακρά διάρκεια λατρευτικής χρήσης, όπως το Ιδαίον Άνδρον, το Δικταίον Άντρο, το σπήλαιο του Ινάτου, το Κωρύκειο Άντρο και τα σπήλαια των Νυμφών και του Πάνα στην Αττική. Αντί να αντιμετωπίσουν τα σπήλαια απλώς ως μεμονωμένους ιερούς τόπους, οι φοιτητές θα εξετάσουν επίσης πώς τα φυσικά χαρακτηριστικά τους, το περιβάλλον που τα περιβάλλει και τα υλικά κατάλοιπα διαμόρφωσαν τη θρησκευτική εμπειρία μέσα σε αυτά.

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες αρχαιολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις για τη μελέτη των ιερών σπηλαίων, ενώ, σε δεύτερο επίπεδο, εξετάζεται η σχέση των χώρων αυτών με τους μύθους και τις τοπικές λατρευτικές παραδόσεις.

Sacred Caves: Myths and Cults

This seminar focuses on the study of caves as places of worship during the historical period. Religious practices in caves are examined through literary sources, archaeological evidence, and the role of caves within the broader sacred landscape. The seminar presents a selection of prominent sacred caves with a long tradition of cult activity, including the Idaean Cave, the Diktaean Cave, the cave at Inatos, the Corycian Cave, and the caves of the Nymphs and Pan in Attica. Rather than treating caves simply as isolated sacred locations, the students will also examine how the physical characteristics, surrounding environments, and material assemblages shaped religious experience in caves.

The aim of the seminar is to familiarize students with current archaeological and historical approaches to the study of sacred caves. In addition, it explores the relationship between these sites, mythological traditions, and local cult practices.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση Written essay and oral presentation	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 250	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινά εικονογραφημένα χειρόγραφα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6921		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων ερευνητικών πηγών και εργαλείων - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής τέχνης και ειδικότερα των εικονογραφημένων χειρογράφων

η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα θα εξετάσουμε το χειρόγραφο βιβλίο καταρχάς ως αντικείμενο του υλικού πολιτισμού του Βυζαντίου, δηλ. θα αναφερθούμε στα υλικά και τον τρόπο κατασκευής του, στους δημιουργούς του, γραφείς και μικρογράφους, και στην οργάνωση των βιβλιογραφικών εργαστηρίων. Θα προσεγγίσουμε επίσης το βιβλίο - και ειδικότερα το εικονογραφημένο βιβλίο- μέσα στο πλαίσιο της βυζαντινής κοινωνίας, δηλ. θα εξετάσουμε το κοινό, την χρήση, την οικονομική και συμβολική του αξία. Θα μελετήσουμε επίσης τα διαφορετικά είδη εικονογραφημένων βιβλίων ανάλογα με το περιεχόμενό τους και θα εστιάσουμε σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα από κάθε περίοδο της βυζαντινής τέχνης. Στόχος του μαθήματος είναι μέσα από τις παραπάνω ενότητες να προσεγγίσουμε το εικονογραφημένο χειρόγραφο βιβλίο ως τεκμήριο της πνευματικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας της εποχής του.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο *κατ' εξαίρεση για το χειμερινό εξάμηνο 2020-21 με εξ αποστάσεως μεθόδους	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Γραπτή εξέταση	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση (αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης-ερωτήσεις ανάπτυξης πάνω σε ειδικά θέματα που συζητήθηκαν στη διάρκεια της παράδοσης)		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Weitzmann Kurt, <i>Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination</i>, H.L. Kessler (επιστ. επιμ.), Σικάγο 1971. • Weitzmann Kurt (επιστ. επιμ.), <i>The Place of Byzantine Book Illumination in the Byzantine Art</i>, Princeton/ N.J. 1975. • Γαλάβαρης Γεώργιος, <i>Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική βυζαντινών χειρογράφων</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995. • Hunger Herbert, <i>Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου: γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο</i>, (μετ. Βασίλαρος), Αθήνα 1995. • The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era A.D. 843-1261, H.C. Evans, W.D. Wixom (επιστ. επιμ.), Κατάλογος έκθεσης, The Metropolitan Museum of Art, Νέα Υόρκη 1997. • Cavallo Guglielmo, <i>Η ανάγνωση στο Βυζάντιο</i> (μετ. Σμαράγδα Τσοχανταρίδου – Paolo Odorico), Αθήνα (Εκδ. Άγρα) 2006. • Tsamakda Vasiliki (επιστ. επιμ.), <i>A Companion to Byzantine Illustrated Manuscripts</i> (Brill's Companions to the Byzantine World), Λάυντεν 2017. • Κ. Λινάρδου, <i>BIBLIO MEMBRINO ΧΡΟΥΣΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΧΟΝ</i>: Γνωριμία με τα βυζαντινά χειρόγραφα, Εκδόσεις ΠΕΚ Ηράκλειο 2026.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 357	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα εικονογραφίας της βυζαντινής ζωγραφικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6920		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής ζωγραφικής και ειδικότερα ζητημάτων που άπτονται της εικονογραφίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα

Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών		Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης		

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση με τον κλάδο της ιστορίας της βυζαντινής τέχνης που ασχολείται με το θέμα, τη σημασία και το περιεχόμενο των ζωγραφικών έργων. Οι διαφορετικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις της εικονογραφικής ανάλυσης της βυζαντινής ζωγραφικής, οι νέες κατευθύνσεις της έρευνας και το έργο των σημαντικότερων μελετητών της θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενα του μαθήματος. Για το λόγο αυτό θα μελετήσουμε και θα σχολιάσουμε στα μαθήματα επιστημονικές συμβολές, άρθρα ή κεφάλαια από βιβλία, που αποτελούν έργα αναφοράς, δηλ. μελέτες που έφεραν μια τομή στην έρευνα των σχετικών ζητημάτων. Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση μικρές εργασίες που οι φοιτητές-τριες θα εκπονήσουν τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων και από μία μεγαλύτερη εργασία που θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα καταθέσουν σε γραπτή μορφή. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας (κυρίως αγγλικά) και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων ΒΑΡ
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	3 ώρες

ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης			
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- **Belting Hans**, *The image and its public in the Middle Ages: form and function of early paintings of the Passion* (μτφρ. από τα γερμανικά Mark Bartusis, Raymond Meyer), New Rochelle, N.Y. 1990.
- **Ο ίδιος**, *Likeness and Presence: A History of Image Before the Era of Art*, Σικάγο 1994 (μτφρ. από τα γερμανικά E. Jephcott).
- **Brubaker Leslie**, «Critical approaches to Art History», στο *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, (επιστ. επιμ.) E. Jeffreys, J. Haldon, R. Cormack, Οξφόρδη – Νέα Υόρκη 2008, σελ. 59-66 (με επιπλέον βιβλιογραφία)
- **Cormack Robin**, *Writing in Gold. Byzantine Society and its Icons*, Λονδίνο 1985.
- **Ο ίδιος**, *The Byzantine Eye: Studies in Art and Patronage*, Λονδίνο 1989.
- **Corrigan Kathleen**, «Iconography», στο *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, ό.π., σελ. 67-76 (με επιπλέον βιβλιογραφία).
- **Demus Otto**, *Byzantine Mosaic Decoration: Aspects of Monumental Art in Byzantium*, Λονδίνο 1948
- **Grabar André**, *Christian Iconography: a Study of its Origins* (A.W. Mellon Lectures in the Fine Arts, 1961), Princeton 1968.
- **Kitzinger Ernst**, *Η βυζαντινή τέχνη εν τω γενέσθαι*, Ηράκλειο (Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης) 2004, (μετ. Στ. Παπαδάκη-Ökland).
- **Ο ίδιος**, *The Art of Byzantium and the Medieval West: Selected Studies*, (επιστ. επιμ.) W. E. Kleinbauer, Bloomington 1976.
- **Maguire Henry**, *Art and Eloquence in Byzantium*, Princeton, N.J. 1981.
- **Ο ίδιος**, «Byzantine art history in the second half of the twentieth century», στο *Byzantium: A World Civilization*, (επιστ. επιμ.) A. E. Laiou, H. Maguire, Ουάσιγκτον 1992 119-55.

- **Weitzmann Kurt**, *Illustrations in Roll and Codex: A Study in the Origin and Method of Text Illustration*, Princeton 1947.
- **Ο ίδιος**, «The Character and Intellectual Origins of the Macedonian Renaissance», και «The Classical Heritage in the Art of Constantinople», στο Weitzmann Kurt, *Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination*, (επιστμ. επιμ.) H. L. Kessler, Σικάγο 197 (μελέτες αρ. 8. και 6).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ρώμη, Ραβέννα, Κωνσταντινούπολη: η καλλιτεχνική παραγωγή κατά την πρωτοβυζαντινή περίοδο (4 ^{ος} - 8 ^{ος} αι.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τουλάχιστον 2 παραδόσεις Βυζαντινής Αρχαιολογίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/editsection.php?id=95757		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει στόχο να μελετήσει τις διαφορετικές εκφάνσεις της τέχνης στο δυτικό και ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας, επικεντρώνοντας στην καλλιτεχνική παραγωγή από τον 4ο έως και τον 8ο αιώνα σε τρεις πρωτεύουσες της αυτοκρατορίας: τη Ρώμη και τη Ραβέννα στη Δύση και την Κωνσταντινούπολη στην Ανατολή. Έργα ζωγραφικής και μικροτεχνίας θα αποτελέσουν τα ιδιαίτερα θέματα των σεμιναριακών εργασιών. Στόχος του σεμιναρίου είναι μέσω της τεχνοτροπικής και εικονογραφικής ανάλυσης των έργων, οι φοιτητές να κατανοήσουν πως αυτά εντάσσονται στο ιστορικό πλαίσιο της κοινωνίας που τα παρήγαγε.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Σύνολο Μαθήματος 250 ώρες	
	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Brandenburg Hugo, *Die frühchristlichen Kirchen Roms vom 4. bis zum 7. Jahrhundert: der Beginn der abendländischen Kirchenbaukunst*, Regensburg: Schnell und Steiner; Milano: Jaca Book, c2004

Deichmann Friedrich Wilhelm, *Ravenna: Hauptstadt des spatantiken Abendlandes*, Wiesbaden : F. Steiner, 1969-1989

Deliyannis Deborah, *Ravenna in late antiquity*, Cambridge University Press, 2010

Kitzinger Ernst, *Η βυζαντινή τέχνη εν τω γενέσθαι, Τα κύρια τεχνοτροπικά ρεύματα στην περιοχή της Μεσογείου (3ος-7^{ος} αιώνας)*, μτφ. Στέλλα Παπαδάκη-Okland, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2004

Weitzmann Kurt, *Age of Spirituality: Late Antique and Early Christian Art, Third to Seventh Century : Catalogue of the Exhibition at the Metropolitan Museum of Art*, New York 1979

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ (ΙΤΔ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ151	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο καθρέφτης της φύσης: ολλανδική ζωγραφική του 17ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6954		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι να: - αναγνωρίζουν τα βασικά είδη και τις κύριες τάσεις της ολλανδικής ζωγραφικής του 17ου αιώνα, - τοποθετούν έργα και καλλιτέχνες στο ιστορικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,

• αναλύουν ένα έργο ζωγραφικής με βάση τη σύνθεση, το χρώμα, το φως, τον χώρο και την εικονογραφία, • συσχετίζουν τις εικαστικές μορφές με κοινωνικές, οικονομικές και θρησκευτικές μεταβολές, • χρησιμοποιούν βασική βιβλιογραφία και επιστημονικές πηγές της Ιστορίας της Τέχνης, • διατυπώνουν τεκμηριωμένες ερμηνείες προφορικά και γραπτά.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η ολλανδική ζωγραφική του 17ου αιώνα μέσα στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό πλαίσιο της Ολλανδικής Δημοκρατίας. Κεντρικό ερώτημα του μαθήματος είναι πώς η ολλανδική ζωγραφική του 17ου αιώνα λειτουργεί ως «καθρέφτης» της φύσης και της πραγματικότητας, αλλά και ως ένας τρόπος να τις ερμηνεύει και να τις αναδιαμορφώνει. Το μάθημα εστιάζει στο τοπίο, την προσωπογραφία, τις σκηνές καθημερινής ζωής, τους εσωτερικούς χώρους και τη νεκρή φύση, διερευνώντας τον τρόπο με τον οποίο οι ζωγράφοι της εποχής μετατρέπουν την παρατήρηση του φυσικού και καθημερινού κόσμου σε εικόνα. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται και αναλύονται έργα συγκεκριμένων καλλιτεχνών, όπως ο Frans Hals, ο Jan Steen, ο Pieter de Hooch, ο Vermeer, ο Jacob van Ruisdael, κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr> <tr> <td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																				
Διαλέξεις	39 ώρες																				
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																				
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																				
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: -αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης που συζητήθηκαν στο μάθημα -απάντηση σε ένα ζήτημα γενικού περιεχομένου από τα θέματα που εξετάστηκαν στη διάρκεια του μαθήματος																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alpers S., <i>The Art of Describing. Dutch Art in Seventeenth century</i>, Pelican Books, Λονδίνο, 1983. - Hauser A., <i>The social history of art</i> (1951)· Κοινωνική ιστορία της τέχνης, μτφρ. Τάκης Κονδύλης, Αθήνα, 1984, τόμ. 2. - Grijzenhout F. –van Veen H. (εκδ.), <i>The Golden Age of Dutch painting in historical perspective</i>, Cambridge University press, 1999 - Franits W. E., <i>Dutch seventeenth-century genre painting :its stylistic and thematic evolution</i>, Yale University Press, New Haven, 2008. - Fuchs R.H, <i>Dutch painting</i>, Λονδίνο, Thames and Hudson (1^η έκδ. 1978), 1996 - Kettering A., <i>The Dutch Arcadia: pastoral art and its audience in the Golden Age</i>, Allanheld and Schram , Totowa, 1983 - Riegl A., <i>The group portraiture in Holland</i>, (1^η εκδ.1902), Getty Research Institute publishing, Λος Άντζελες, 2005 - Westermann M., <i>The art of the Dutch Republic, 1585-1718</i>, Laurence King Publishing, Λονδίνο, 2004. - Rosenberg J. –Slive S., <i>Dutch painting 1600-1800</i>, (1^η εκδ. 1966), Yale University press, 1995 - Λιτσαρδοπούλου Ν., <i>Η ζωγραφική παραγωγή των Κάτω Χωρών κατά τον 17ο αιώνα</i>, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα, 2015. - Ταμβάκη Α., <i>Ο χρυσός αιώνας της ολλανδικής ζωγραφικής από τη συλλογή του μουσείου της Dordrecht</i>, κατ. εκθ. ΕΠΜΑΣ, Αθήνα, 2002. - Ταμβάκη Α., <i>Έλληνες θεοί και ήρωες στα χρόνια του Ρούμπενς και του Ρέμπραντ</i>, κατ. εκθ. ΕΠΜΑΣ, Αθήνα, 2000.

- Χρήστου Χ. , *Ευρωπαϊκή ζωγραφική του 17ου αιώνα: το μπαρόκ*, Θεσσαλονίκη, 1973

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 358	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βίοι καλλιτεχνών στην εποχή του μπαρόκ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΜΙΑΣ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6953		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- αναλύουν και να ερμηνεύουν πρωτογενείς βιογραφικές πηγές,
- έχουν εξοικειωθεί με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- έχουν αναπτύξει την κριτική τους ικανότητα, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις

που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο • να αξιοποιούν κριτικά πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές στην ακαδημαϊκή έρευνα. Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: • βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα • εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής βιογραφίας κατά τον 17ο αιώνα, με επίκεντρο τις πραγματείες, συλλογές βίων και κριτικά κείμενα της εποχής του Μπαρόκ. Αντί να χρησιμοποιεί τις βιογραφίες απλώς ως πηγές για τη ζωή επιμέρους καλλιτεχνών, τα ίδια τα κείμενα αντιμετωπίζονται ως αντικείμενα ιστορικής και φιλολογικής μελέτης: ως λόγους μέσω των οποίων ο 17ος αιώνας ορίζει τι είναι ο καλλιτέχνης, ποια χαρακτηριστικά συγκροτούν την καλλιτεχνική αριστεία και ποια σχέση συνδέει τον βίο, το έργο, το ήθος και τη φήμη. Το σεμινάριο βασίζεται στη μελέτη πρωτογενών πηγών/κειμένων σε συνδυασμό με επιλεγμένη σύγχρονη βιβλιογραφία.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εβδομαδιαίες αναθέσεις/παρουσιάσεις/συμμετοχή 60% Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση 40%		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

ΠΗΓΕΣ

Giorgio Vasari, *Le vite de' più eccellenti pittori, scultori e architettori* (1550, 1568).

Giovanni Pietro Bellori, *Le vite de' pittori, scultori et architetti moderni* (1672).

Filippo Baldinucci, *Notizie de' professori del disegno da Cimabue in qua* (1681 κ.ε.).

André Félibien, *Entretiens sur les vies et sur les ouvrages des plus excellents peintres anciens et modernes* (1666–1688).

Joachim von Sandrart, *Teutsche Academie der Edlen Bau-, Bild- und Mahlerey-Künste* (1675-1689)

ΜΕΛΕΤΕΣ

Barasch Moshe, *Theories of Art: From Plato to Winckelmann*, Routledge, 2000

Bell Janis - Willette Thomas (επιμ.), *Art History in the Age of Bellori: Scholarship and Cultural Politics in Seventeenth-Century Rome*, Cambridge University Press, 2002

Bohn Babette - Saslow James M. (επιμ.), *A Companion to Renaissance and Baroque Art*, Wiley-Blackwell, 2013.

Filippo Baldinucci, *The Life of Bernini*, μτφρ. Catherine Enggass, εισαγωγή Maarten Delbeke-Evonne Levy - Steven F. Ostrow, Pennsylvania State University Press, 2006

Giovanni Pietro Bellori, *The Lives of the Modern Painters, Sculptors and Architects*, επιμ. Alice Sedgwick Wohl, μτφρ. Helen Langdon - Jessica C. E. Johnson, Cambridge University Press, 2005.

Kris Ernst – Kurz Otto, *Legend, Myth, and Magic in the Image of the Artist: A Historical Experiment*, (1^η εκδ. 1934), πρόλογος E. Gombrich, Yale University press, 1978 (διαθέσιμο μέσω jstor)

Rudolf και Margot Wittkower, *Born under Saturn: The Character and Conduct of Artists* (1^η εκδ. 1963), Νέα Υόρκη, 2006

- Συμπληρωματική βιβλιογραφία θα δοθεί κατά την έναρξη του σεμιναρίου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ172	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τάσεις του ρεαλισμού στη Γαλλική ζωγραφική: Γκυστάβ Κουρμπέ, Ονορέ Ντωμιέ, Ζαν-Μπατίστ Καμίγ Κορό, Ζαν Φρανσουά Μιγιέ, Εντουάρ Μανέ, (1840-1870)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων κειμενικών και οπτικών πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Ρεαλισμού ως αισθητικού και κοινωνικού ρεύματος, το οποίο αποτέλεσε κομβικό σταθμό και προάγγελο της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά και τους βασικούς εκπροσώπους των ρεαλιστικών τάσεων μέσα από μια επιλογή έργων τέχνης και να αντιληφθούν τον Ρεαλισμό ως αισθητικό και κοινωνικό ρεύμα που λειτούργησε ως κατώφλι για τη μοντέρνα και σύγχρονη τέχνη.
- Να κατανοήσουν τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, τις τεχνολογικές καινοτομίες, αλλά και τους βασικούς διανοητικούς και αισθητικούς παράγοντες που πλαισιώνουν και ερμηνεύουν τις διαφορετικές εκφράσεις του Ρεαλισμού.
- Να γνωρίσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των έργων τέχνης και να μπορούν να αναλύουν ρεαλιστικά έργα ζωγραφικής με βάση τόσο τη μορφολογία όσο και κοινωνικοιστορικό τους πλαίσιο,
- Να αντιληφθούν τον ρόλο και την επίδραση των θεσμών, των παραγόντων και της αγοράς της τέχνης στην παραγωγή της τέχνης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος συνιστούν οι διαφορετικές εκφάνσεις του ρεαλισμού στη γαλλική ζωγραφική κατά την περίοδο 1840-1870. Οι βαθιές πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές που σημειώθηκαν στη Γαλλία κατά τον 19ο αιώνα, οι οποίες περιλαμβάνουν την Ιουλιανή Μοναρχία, την Επανάσταση του 1848, τη Δεύτερη Δημοκρατία και τη Δεύτερη Αυτοκρατορία, την ταχεία εκβιομηχάνιση, την αστικοποίηση, τη διαμόρφωση νέων κοινωνικών, ταξικών και εργασιακών σχέσεων, τη φτώχεια, την πολιτική αστάθεια και τις επαναστατικές διεκδικήσεις, δημιούργησαν ένα νέο κοινωνικό και οπτικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο επαναπροσδιορίστηκαν τόσο τα θέματα όσο και οι λειτουργίες της τέχνης. Το μάθημα θα εξετάσει πώς σε αυτό το πλαίσιο οι ρεαλιστές ζωγράφοι αμφισβήτησαν τις κυρίαρχες ακαδημαϊκές συμβάσεις του νεοκλασικισμού, του ρομαντισμού και της ιστορικής ζωγραφικής και στράφηκαν σε θέματα της σύγχρονης ζωής: εργάτες, αγρότες, αστοί και άλλοι κάτοικοι των πόλεων, άνθρωποι που βρίσκονταν στο κοινωνικό περιθώριο, αλλά και καθημερινές σκηνές εργασίας και αναψυχής μετατρέπονται σε κεντρικά θέματα της ζωγραφικής. Κεντρικό άξονα του μαθήματος αποτελεί η μελέτη του έργου των Gustave Courbet, Honoré Daumier, Jean-Baptiste-Camille Corot, Jean-François Millet και Édouard Manet, παράλληλα με την εξέταση άλλων καλλιτεχνών και τάσεων της περιόδου, όπως η Σχολή της Barbizon και η ανανέωση της τοπιογραφίας, καθώς και οι διάφορες τάσεις ως προς στην παρατήρηση της πραγματικότητας, τις αισθητικές επιλογές και την κοινωνική ερμηνεία της εικόνας. Επιπλέον θα μελετηθούν οι θεσμοί και οι μηχανισμοί που ρυθμίζουν την παραγωγή, έκθεση, κυκλοφορία και πρόσληψη των έργων, όπως η Ακαδημία, τα Σαλόν, οι Διεθνείς Εκθέσεις και η αγορά της τέχνης, καθώς και η ανάδυση του επαγγέλματος του τεχνοκρίτη και ο ρόλος του τεχνοκριτικού λόγου στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής αξίας και της δημόσιας πρόσληψης των έργων. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση της κληρονομιάς του Ρεαλισμού στον χώρο και τον χρόνο αλλά και του πώς λειτούργησε ως κατώφλι και σημείο αναφοράς για τον Ιμπρεσιονισμό και τις καλλιτεχνικές πρωτοπορίες του 20ού αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (προβολές powerpoint, πλατφόρμα elearn) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.		
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Αργκάν, Τζούλιο Κάρλο, <i>Η Μοντέρνα Τέχνη</i>, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008. • Boime, Albert, <i>Art in an age of civil struggle, 1848-1871</i>, Σικάγο: University of Chicago Press, 2007. • Callen, Anthea, <i>The work of art: plein-air painting and artistic identity in nineteenth-century France</i>, Λονδίνο: Reaktion Books, 2015. • Clark, T. J., <i>The absolute bourgeois: artists and politics in France 1848-1851</i>, Μπέρκλεϋ: California University Press 1999 (ά εκδ. 1973). • Δασκαλοθανάσης, Νίκος, <i>Μοντέρνα Τέχνη: 1850-1940</i>, Αθήνα: Άγρα, 2024. • Eisenman, Stephen (επιμ.), <i>Nineteenth century art: a critical history</i>, Νέα Υόρκη: Thames & Hudson, 2002. • Frascina, Francis κ.α., <i>Modernity and modernism: French painting in the nineteenth century</i>, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 1993. • Herbert, Robert L., <i>From Millet to Léger: essays in social art history</i>, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 2002. • Joyeux-Prunel, Béatrice, <i>Nul n'est prophète en son pays? : l'internationalisation de la peinture des avant-gardes parisiennes, 1855-1914</i>, Παρίσι: Musée d'Orsay, 2009. • Joyeux-Prunel, Béatrice, <i>Les avant-gardes artistiques 1848-1918: une histoire transnationale</i>, Παρίσι: Gallimard, 2015. • Kearns, James and Alister Mill (επιμ.), <i>Paris fine art salon / Le salon, 1791-1881</i>, Οξφόρδη: Peter Lang, 2015. • Malpas, James, <i>Realism</i>, Κέμπριτζ: Cambridge University Press, 1997. • Nochlin Linda, <i>Realism</i>, Χαρμοντσγουόρθ: Penguin, 1971. • Nochlin Linda, <i>Realism and tradition in art, 1848-1900; sources and documents</i>, Ινγκλγουντ Κλιφς: Prentice-Hall, 1966. • Boris Röhr, <i>Realismus in der bildenden Kunst: Europa und Nordamerika 1830 bis 2000</i>, Βερολίνο: Mann, 2013.

- Sloane, Joseph C., *French painting between the past and the present: artists, critics, and traditions, from 1848 to 1870*, Πρίνστον: Princeton University Press, 1951.
- Tillier, Bertrand, *Le réalisme: «puisque réalisme il y a »*, Παρίσι: Citadelles & Mazenod, 2024.
- Truesdell, Matthew, *Spectacular politics: Louis-Napoleon Bonaparte and the Fete imperiale, 1849-1870*, Οξφόρδη: Oxford University Press, 1997.
- Weisberg, Gabriel P., *The realist tradition: French painting and drawing, 1830-1900*, Κλίβελαντ: Cleveland Museum of Art, 1981.
- White, Harrison και White Cynthia, *Canvases and careers: institutional change in the French painting world*, with a new foreword and a new afterword, Σικάγο: University of Chicago Press, 1993.
- Χρήστου, Χρύσανθος, *Η ευρωπαϊκή ζωγραφική του δεκάτου ενάτου αιώνα*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1993.
- Young, Marnin, *Realism in the age of impressionism: painting and the politics of time*, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 2015.
- Rosen, Charles and Henri, Zerner, *Romanticism and realism: the mythology of nineteenth-century art*, Λονδίνο: Faber and Faber, 1984.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ340	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η τέχνη στις Παγκόσμιες και Διεθνείς Εκθέσεις κατά τον 19ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικειώσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικειώσή τους με τον θεσμό των Παγκόσμιων και Διεθνών Εκθέσεων ως νεωτερικές πολιτισμικές πρακτικές κατανοώντας: i) τις συνθήκες λειτουργίας τους (αισθητικές, ιδεολογικές, οικονομικές, κοινωνικές, γεωπολιτικές), ii) τον ρόλο τους μέσα από το παράδειγμα της τέχνης στη συγκρότηση και προβολή πολιτισμικών ιεραρχιών, εθνικών ταυτοτήτων, και διεθνών ανταγωνισμών, iii) την επίδραση τους στην παραγωγή, αξιολόγηση και διακίνηση της τέχνης αλλά και iv) το καλλιτεχνικό αποτύπωμα τους μέσα από χαρακτηριστικά, πίνακες και φωτογραφία.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας πάνω σε κύρια ζητήματα που αφορούν την ιστορία και τη χρησιμότητα της μελέτης των θεσμών της τέχνης όπως οι Παγκόσμιες και Διεθνείς Εκθέσεις, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- η ανάπτυξη της ικανότητας να αλληλεπιδρούν και να συζητούν επιστημονικά με τους / τις συναδέλφους τους γύρω από τα θέματα που

Επιπλέον μέσα από τη σύνθεση και την παρουσίαση μιας μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- αποκτούν βασικές δεξιότητες για τον εντοπισμό, επεξεργασία και αξιοποίηση της βιβλιογραφίας και των πηγών
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η μελέτη των Παγκόσμιων και Διεθνών Εκθέσεων του 19ου αιώνα, ως ένας κατεξοχήν θεσμός της νεωτερικότητας με γεωπολιτικές και οικονομικές διαστάσεις, στο πλαίσιο του οποίου η τέχνη διασταυρώνεται με την τεχνολογία και την επιστήμη. Με αφετηρία τη Μεγάλη Έκθεση του Λονδίνου το 1851, παγκόσμιες και διεθνείς εκθέσεις διοργανώθηκαν σε σημαντικά αστικά κέντρα της Ευρώπης (Παρίσι, Λονδίνο, Άμστερνταμ, Βιέννη, Βερολίνο, Πράγα, Αμβέρσα, Βαρκελώνη κλπ.) και των Η.Π.Α. (Νέα Υόρκη, Φιλαδέλφεια, Σικάγο) ως θεσμοί που πρόβαλλαν την πρόοδο του υλικού πολιτισμού και τις ραγδαίες αλλαγές στον πολιτισμό, την κοινωνία, την πολιτική και την οικονομία που έλαβαν χώρα κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα μελετηθεί η λειτουργία του θεσμού των Παγκόσμιων και Διεθνών Εκθέσεων με έμφαση στην ενσωμάτωση και τον ρόλο των εικαστικών τεχνών και στην πρωτοκαθεδρία της Γαλλίας ως καλλιτεχνικού κέντρου. Θα εξεταστούν πτυχές όπως: i) η συγκρότηση και ο ρόλος των «εθνικών σχολών» στη διαμόρφωση εθνικών ταυτοτήτων, πολιτισμικών ιεραρχιών και διεθνών ανταγωνισμών, ii) η ενσωμάτωση μη ευρωπαϊκών κοινωνιών και πολιτισμών στις εκθέσεις μέσα από το πρίσμα της αποικιοκρατίας, του εξωτισμού, του ρατσισμού και του ευρωκεντρισμού, iii) οι εκθέσεις ως θέαμα της νεωτερικότητας και ως μηχανισμός οργάνωσης της μαζικής θέασης, iv) το οπτικό αποτύπωμα των εκθέσεων μέσα από τα χαρακτηριστικά, τα εικαστικά έργα τέχνης και τη φωτογραφία, v) ο τεχνοκριτικός λόγος γύρω από τις εκθέσεις και ο ρόλος του στην πρόσληψη της τέχνης και τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, vi) η συμβολή των εκθέσεων στη διεθνοποίηση της καλλιτεχνικής παραγωγής και στην ανάδυση μιας παγκοσμιοποιημένης αγοράς τέχνης, που περιλαμβάνει διεθνείς εκθέσεις, όπως οι Μπιενάλε και Ντοκουμέντα. Μέσα από χαρακτηριστικά παραδείγματα, οι εκθέσεις θα προσεγγιστούν όχι μόνο ως μια σειρά εφήμερων ιστορικών γεγονότων, αλλά ως ένας νέος θεσμός που άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο η τέχνη εκτίθεται, προσλαμβάνεται, αξιολογείται και κυκλοφορεί διεθνώς έως σήμερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (προβολές powerpoint, πλατφόρμα elearn) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή εργασία Δημόσια παρουσίαση Παρουσία και ενεργή συμμετοχή στη διάρκεια του μαθήματος		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Adriaenssens, Werner κ.α., <i>La belle Europe: le temps des expositions universelles, 1851-1913</i>, Βρυξέλλες: Musées royaux d'art et d'histoire, 2001. • Ageorges, Sylvain, <i>Sur les traces des expositions universelles: Paris, 1855-1937: à la recherche des pavillons et des monuments oubliés</i>, Παρίσι: Parigramme, 2022 • Aimone, Linda, και Carlo Olmo, <i>Les expositions universelles, 1851-1900</i>, Παρίσι: Belin, 1993. • Altshuler Bruce, <i>From Salon to Biennial. Exhibitions that Made Art History</i>, 2 τόμοι, Νέα Υόρκη: Phaidon, 2008 (τομ.1: 1863-1959). • Bacha, Myriam (επιμ.), <i>Les expositions universelles à Paris de 1855 à 1937</i>, Παρίσι: Action artistique de la ville de Paris, 2005. • Bennett, Tony, <i>Museums, Power, Knowledge. Selected Essays</i>, Λονδίνο: Routledge, 2018. • Bennett, Tony, «The Exhibitionary Complex», <i>New Formations</i>, 4 (Άνοιξη 1988), 73-102. • Carré, Anne-Laure (επιμ.), <i>Les expositions universelles en France au XIXe siècle: techniques publics patrimoines</i>, Παρίσι: CNRS Éditions, 2012. • Chalet-Bailhache, Isabelle (επιμ.), <i>Paris et ses expositions universelles: architectures</i>,
--

1855-1937, Παρίσι: Editions du patrimoine, 2009.

- Demeulenaere-Douyère, Christiane, *Exotiques expositions: les expositions universelles et les cultures extra-européennes, France, 1855-1937*, Παρίσι: Somogy : Archives nationales, 2010.
- Fischer, Diane P. (επιμ.), *Paris 1900: the "American school" at the Universal Exposition*, Νιου Μπράνσγουικ: Rutgers University Press, 1999.
- Glicenstein, Jerome, *L'art: une histoire d'expositions*, Παρίσι: Presses universitaires de France, 2009.
- Greenhalgh, Paul, *Ephemeral vistas: a history of the expositions universelles, great exhibitions and world's fairs, 1851-1939*, Μάντσεστερ: Manchester University Press, 1988.
- Holt, Elizabeth Gilmore, *The expanding world of art, 1874-1902*, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, c1988.
- Jackson, Anna, *Expo: international expositions 1851-2010*, Λονδίνο: V & A Publishing, 2008.
- Jones, Caroline A., *The global work of art: world's fairs, biennials, and the aesthetics of experience*, Σικάγο: The University of Chicago Press, 2017.
- Mainardi, Patricia, *Art and Politics of the Second Empire: The Universal Expositions of 1855 and 1867*, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 1987.
- Mattie, Erik, *World's fairs*, Νέα Υόρκη: Princeton Architectural Press, 1998.
- Mitchell, Timothy, «The World as Exhibition», *Comparative Studies in Society and History* 31/2 (Απρίλιος 1989), 217-236.
- Raizman David και Ethan Robey (επιμ.), *Expanding Nationalisms at World's Fairs: Identity, Diversity, and Exchange, 1851-1915*, Λονδίνο: Routledge, 2018.
- Rydell, Robert W., *All the World's a Fair: Visions of Empire at American International Expositions, 1876-1916*, Σικάγο: University of Chicago Press, 1984.
- Siberchicot, Clément και Ségolène Le Men. *L'exposition Volpini, 1889 : Paul Gauguin, Emile Bernard, Charles Laval: une avant-garde au coeur de l'exposition universelle*, Παρίσι: Classiques Garnier, 2010.
- Stoklund, Bjarne, «The Role of the International Exhibitions in the Construction of National Cultures in the 19th Century», *Ethnologia Europaea* 24 (1994), 35-44.

Σημείωση: Κατάλογοι, μονογραφίες και άρθρα στον τύπο της εποχής, καθώς και φωτογραφικό ή άλλο έντυπο υλικό που συνόδευε τις εκθέσεις είναι ψηφιοποιημένα και διαθέσιμα σε πλατφόρμες μεγάλων βιβλιοθηκών και μουσείων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα καθοδηγηθούν στον εντοπισμό τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6973		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: Εξοικείωση, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, με την ευρωπαϊκή καλλιτεχνική παραγωγή από τον ύστερο Μεσαίωνα και μετά, όπως επίσης και με την επιστήμη της ιστορίας της τέχνης. -																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία																	

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην παράδοση εξετάζονται τα εξής ζητήματα: - βασική περιοδολόγηση της ιστορίας της τέχνης - ειδική ορολογία - βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις - θέματα ιστοριογραφίας και θεωρίας της τέχνης - καλλιτεχνική γεωγραφία
--

Στην παράδοση εξετάζονται τα εξής ζητήματα: - βασική περιοδολόγηση της ιστορίας της τέχνης - ειδική ορολογία - βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις - θέματα ιστοριογραφίας και θεωρίας της τέχνης - καλλιτεχνική γεωγραφία

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες			Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	39 ώρες																						
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																						
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																						
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση.																						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έρβιν Πανόφσκι, *Μελέτες Εικονολογίας. Ουμανιστικά θέματα στην τέχνη της Αναγέννησης*, Αθήνα, Νεφέλη, 1991

Heinrich Wölfflin, *Βασικές έννοιες της Ιστορίας της Τέχνης*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1992

Φρέντερικ Άνταλ, *Μελέτες ιστορίας της τέχνης*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1999

Francis Haskell, *Η ιστορία και οι εικόνες της*, Αθήνα, Νεφέλη, 2012

Hans Belting κ.ά., *Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης*, Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 1995

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Μεθοδολογία της ιστορίας της τέχνης*, Αθήνα, futura, 2026

Michael Hatt - Charlotte Klonk, *Art history: a critical introduction to its methods*, Manchester University Press, 2006

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ366	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3, 5, 7,
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΗΓΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	12
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6972		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι τα εξής:

- η εξοικείωση με την ιστοριογραφία και τις πηγές της ιστορίας της τέχνης ιδιαίτερα αναφορικά με τη μελέτη των καλλιτεχνικών περιόδων της Αναγέννησης, του Μανιερισμού και του Μπαρόκ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και συνεργατική εργασία στο πλαίσιο ομάδας
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις γραπτές πηγές της ιστορίας της τέχνης, επί το πλείστον τις πραγματικές θεωρητικού και τεχνικού χαρακτήρα αλλά όχι μόνον. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, κυρίως των περιόδων της Αναγέννησης, του Μανιερισμού και του Μπαρόκ, εξετάζεται ο τρόπος προσέγγισης των πηγών κατά κύριο λόγο μέσα από την κριτική ανάλυσή τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διεξαγωγή σεμιναρίου</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>70 ώρες</td></tr> <tr> <td>Προετοιμασία παρουσιάσεων</td><td>41 ώρες</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασιών</td><td>100 ώρες</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>250 ώρες</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διεξαγωγή σεμιναρίου	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες	Προετοιμασία παρουσιάσεων	41 ώρες	Συγγραφή εργασιών	100 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διεξαγωγή σεμιναρίου	39 ώρες												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες												
Προετοιμασία παρουσιάσεων	41 ώρες												
Συγγραφή εργασιών	100 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτές εργασίες: 60% Παρουσία στο μάθημα: 20% Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα: 20% Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hans Belting κ.ά., *Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης*, Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 1995

Hans Belting, *The end of the history of art?*, Σικάγο, University of Chicago Press, 1987

E. H. Gombrich, "The Literature of Art", *Art documentation: Journal of the Art Libraries Society of North America*, 1992

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΤΑ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 1 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 010		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6104		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (010) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

– η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή στην υπό εκμάθηση γλώσσα, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών·

– η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 10 του μαθήματος οι φοιτητές, ως βασικοί χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη βοήθεια λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο απλών και σύντομων κείμενων στην Ιταλική γλώσσα σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική τις λέξεις ορολογίας που περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να “κατακτήσουν” στοιχειώδεις γνώσεις αναφορικά με τις βασικότερες μορφοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να παράγουν σύντομα και απλά γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της

Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και απόδοση περιεχομένου σύντομου και απλού άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην Ελληνική γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και	

	- τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: - μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, - ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σύντομα και απλά ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών. - Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση. - Milioni, G. (2025). <i>Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali</i>. Salonicco: Edizioni Disigma. - Drakouli, A. (2012 [2011]), <i>Le prime lezioni in italiano</i>, 3a ediz., Irakleio (Creta): Ed. Itanos. - Δρακούλη, Α. & Μαμιδάκη, Σ. (2019). <i>L'italiano non è solo...una lingua straniera!</i>, Atene: Edizioni Disigma. - Kapatu, G. (2015). <i>Grammatica della lingua italiana</i>, Atene: Primus Edizioni. - Rapacciuolo-Strani, A. (1999). <i>La lingua italiana. Esercizi</i>, vol. I, Αθήνα: εκδόσεις Σιδέρη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 3 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 030		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ 010 ΚΑΙ 020 ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6103

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (030) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά επιστημονικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 30 του μαθήματος οι φοιτητές, ως σχετικά ανεξάρτητοι χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη χρήση λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο εκτενέστερων (μέτριας δυσκολίας) κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική γλώσσα τις λέξεις ορολογίας οι οποίες περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να κατακτήσουν τις μορφοσυντακτικές δομές που περιέχονται στα κείμενα που αναλύονται στην τάξη,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να συντάσσουν μέτριας δυσκολίας γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα,
- να εκφράζονται προφορικά στη μελετώμενη γλώσσα σε επιμελημένο λόγο και ύφος, διατυπώνοντας απόψεις, κρίσεις, επιχειρήματα, αντίθεση ή αποδοχή,

να αξιοποιούν με τρόπο κατάλληλο επιστημονικά συγγράμματα της Ιταλικής για τις ακαδημαϊκές σπουδές τους (εκπόνηση εργασιών, σεμιναρίων, ...).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης μέτριας δυσκολίας κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και περίληψη εκτενέστερου και πιο σύνθετου άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην υπό εκμάθηση γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: - μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, - ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού - παραγωγή γραπτού λόγου στην ιταλική γλώσσα.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

– Εκτενέστερα και πιο σύνθετα ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών. – Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση. – Milioni, G. (2025). <i>Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali</i>. Salonicco: Edizioni Disigma. – Δρακούλη Α. & Μαμιδάκη Σ. (2019). <i>L'italiano non è solo...una lingua straniera!</i>. Atene: Edizioni Disigma. – Μηλιώνη, Γ. & Δρακούλη, Α. (2015). <i>Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso</i> (Parte I). Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα. – Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). <i>Grammatica Italiana</i>, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i. – Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). <i>La lingua italiana</i>, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη. – Kapatu, G. (2015). <i>Grammatica della lingua italiana</i>. Atene: Primus Edizioni.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΛ ΕΝΙΣΧ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ 010, 020, 030 & 040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, 2ο, 3ο, 4ο (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία – Ενισχυτική Διδασκαλία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου, Ανάπτυξης γνώσεων, δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκ μέρους των φοιτητών:

- ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με επίκεντρο τον ακαδημαϊκό λόγο, για ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς και
- εξοικείωσή τους με την επιστημονική βιβλιογραφία των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα.

Κάθε Ενισχυτικό Τμήμα λειτουργεί παράλληλα και υποστηρικτικά προς τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο κυρίως Τμήματα της *Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας* και αποσκοπεί στην παροχή κατάλληλης διδακτικής υποστήριξης στους φοιτητές οι οποίοι επιθυμούν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στις βασικότερες (ανά επίπεδο γλωσσομάθειας) δομές της Ιταλικής γλώσσας με σκοπό να αυξήσουν την αποδοτικότητά τους στην υπό εκμάθηση γλώσσα-στόχο και να ολοκληρώσουν, με μεγαλύτερη ευχέρεια, τα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα (επιτυχή ολοκλήρωση του βασικού εξαμηνιαίου πρόγραμμα σπουδών της γλώσσας στόχου, κατανόηση και αξιοποίηση ακαδημαϊκής Ιταλικής ορολογίας στην εκπόνηση σεμιναρίων ή εργασιών, προγράμματα *Erasmus* στην Ιταλία, κλπ.).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν απλά και μέτριας δυσκολίας κείμενα και να αποδίδουν, γραπτά και προφορικά, τα κυριότερα σημεία του περιεχομένου τους·
- να μεταφράζουν στην Ελληνική γλώσσα ιταλικά ακαδημαϊκά κείμενα τα οποία διδάσκονται στο κυρίως τμήμα *Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας* στο οποίο φοιτούν·
- να εκτελούν ικανοποιητικά ποικίλες ασκήσεις οι οποίες αφορούν τόσο το βασικό όσο και το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο της Ιταλικής καθώς και τις κυριότερες γραμματοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας·
- να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των κοινωνιογλωσσολογικών και πολιτισμικών διαφορών που διέπουν τη χρήση της γλώσσας-στόχου σε σχέση με τη μητρική για την καταλληλότερη χρήση της για ακαδημαϊκούς-επαγγελματικούς σκοπούς.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό περιέχεται διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών σπουδών και του Ιταλικού πολιτισμού. Επιπλέον περιλαμβάνει διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, αναζήτησης πληροφοριών και δεδομένων με χρήση των νέων τεχνολογιών, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης ενεργητικής και

παθητικής πρόσληψης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου (ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης ασκήσεις μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	19 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	19 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	38 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων. Η αξιολόγηση γίνεται βάση των περιγραφητών του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ) και αφορούν: αξιολόγηση επίτευξης, επάρκειας και γνώσης ανά μάθημα, αξιολόγηση σε καθορισμένα σημεία (χρονικά και πεδίου), αυτο-αξιολόγηση και συνολική αξιολόγηση.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.

- Drakouli, A. & Mamidaki, S. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*. Atene: Edizioni Disigma.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*. Atene: Primus Edizioni.
- Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). *Grammatica Italiana*, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i.
- Milioni, G. & Drakouli, A. (2015). *Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). *La lingua italiana*, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο
- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται

- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture), ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες, εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το μάθημα αποτελείται από τέσσερις ενότητες:

A. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων

B. Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Δεδομένα & Διαδίκτυο | Πνευματικά δικαιώματα, Ανοικτή πρόσβαση, Ανοικτός κώδικας

Γ. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης

Δ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας

Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται διαφορετικοί τρόποι ψηφιοποίησης δεδομένων και παραδείγματα χρήσης τους στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Παρουσιάζονται επίσης οι ποικίλοι τρόποι με τους οποίους αντλούμε δεδομένα από έργα-προγράμματα ΨΑΕ. Τέλος, γίνεται αναφορά στη μεγάλη ποικιλία θεμάτων **πνευματικής ιδιοκτησίας** που κυμαίνονται από τα δεδομένα και τους τύπους των πηγών που μπορεί να θέλει κάποιος/α να χρησιμοποιήσει σε ένα project ΨΑΕ, μέχρι τον τρόπο που επιθυμεί να δημοσιεύσει ή να μοιραστεί το έργο του/της με άλλους και αρκετά ακόμα.

Στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.

Τέλος, στην **τέταρτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:

- επιστημονικά περιοδικά

- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντρων, Βιβλιοθηκών κλπ
- ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες κλπ
- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος
- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.
- εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.		
	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς».		
	Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βασικές υπολογιστικές εφαρμογές και χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις και διαδικτυακές υπηρεσίες ιστού)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-001&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει θεωρητικές γνώσεις γύρω από: - την ιστορική αναδρομή των Τεχνολογιών Επικοινωνιών και Πληροφορικής (Τ.Π.Ε.) - την τεχνολογική και κοινωνική διάσταση των Τ.Π.Ε. - τις επιδράσεις της χρήσης των υπολογιστών - την Κοινωνία της Πληροφορίας - το υλικό - Λογισμικό υπολογιστών - την αναπαράσταση δεδομένων - την τεχνητή νοημοσύνη και τα έμπειρα συστήματα - τα πληροφοριακά συστήματα

- τα δίκτυα υπολογιστών
- το Διαδίκτυο: Ιστότοποι - Ιστοσελίδες- Ιστολόγια
- τις διαδικτυακές υπηρεσίες
- τις τηλεματικές εφαρμογές
- τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες

Επίσης, με την επιτυχή ολοκλήρωση των εργαστηριακών ασκήσεων οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει δεξιότητες στη χρήση:

- λειτουργικών συστημάτων Windows / MacOS / Linux
- λογισμικού επεξεργασίας κειμένου
- προγράμματος παρουσιάσεων
- λογιστικών φύλλων
- Διαδικτύου (e-mail, www, ftp, news, μέσων κοινωνικής δικτύωσης κ.ά.)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εισαγωγικής κατάρτισης στις Τ.Π.Ε. και της χρήσης των εφαρμογών της επιστήμης της Πληροφορικής από τους φοιτητές του Τμήματος με πρόσθετη εμβάθυνση στις δυνατότητες των βασικών εργαλείων ενός υπολογιστή, όπως είναι οι εφαρμογές γραφείου και η χρήση του Διαδικτύου.

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Πρακτικά αναμένεται να αποκτήσουν ικανότητες όχι μόνο στην δημιουργία αξιοπρεπών εγγράφων, αλλά και πιο εξειδικευμένων ηλεκτρονικών παρουσιάσεων των εργασιών τους.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αρχικά εισάγονται σε βασικές έννοιες με σκοπό την κατανόηση της δομής και της λειτουργίας του υπολογιστή ως εργαλείο και την εξοικείωση τους στη χρήση των ΤΠΕ. Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων η φοιτήτρια ή ο φοιτητής αναμένεται να έχει αποκτήσει γνώσεις να κατανοεί την αποδοτική χρήση του υπολογιστή.

Η πρακτική εξάσκηση του μαθήματος προσφέρει υλοποίηση εφαρμογών πάνω στον υπολογιστή, ενώ το εργαστήριο θεωρείται απαραίτητο για την ανάδειξη των δεξιοτήτων της φοιτήτριας ή του φοιτητή.

Βασικές έννοιες της Πληροφορικής.

1.Τεχνολογία Υπολογιστών (Υλικό-περιφερειακές συσκευές υπολογιστικού συστήματος.

2.Ανάλυση της δομής και των λειτουργιών Λειτουργικού συστήματος

3.Επεξεργασία κειμένου

4.Υπολογιστικά φύλλα (Διαχείριση λογιστικών φύλλων-συναρτήσεις-γραφήματα)

5.Παρουσιάσεις

6.Χρήση Διαδικτύου (Γενικές έννοιες, φυλλομετρητής ιστού, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μηχανές αναζήτησης, πύλες).

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Βασικά σημεία της διδακτέας ύλης του μαθήματος είναι η χρήση εφαρμογών ανοιχτού λογισμικού.

Επίσης, στο εργαστήριο παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και υπηρεσίες του διαδικτύου/ Internet (προγράμματα πλοήγησης, μηχανές εύρεσης, βιβλιοθήκες κτλ.) σε συνδυασμό με εφαρμογές σε κειμενογράφο και λογιστικά φύλλα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνόμενο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ	
ΤΜΗΜΑ		ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε. για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχομένου στις ανθρωπιστικές επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-005&areaid=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα μάθουν: - να σχεδιάζουν ψηφιακό υλικό (ιστοσελίδα, ιστολόγιο, κλπ) αξιοποιώντας την εμπειρία τους από τις εργαστηριακές ασκήσεις - να επιλέγουν ψηφιακά εργαλεία τα οποία έχουν τη βέλτιστη δυνατή απόδοση Παράλληλα, οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν και θα μάθουν πώς να χρησιμοποιούν διάφορες κατηγορίες σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, όπως: - διαδραστικά περιβάλλοντα - προσομοιώσεις - διαδικτυακές ή/και πολυμεσικές εφαρμογές - ψηφιακές αφηγήσεις - ψηφιακό βίντεο - εικονικά περιβάλλοντα - ψηφιακά παιχνίδια																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων σχετικά με την αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε., για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχομένου.

Απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν βασική γνώση δεξιοτήτων Τ.Π.Ε., αλλά και ενδιαφέρον για τις νέες τεχνολογίες.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Κυρίαρχη αντίληψη σήμερα αποτελεί η πεποίθηση ότι οι φοιτητές στο πλαίσιο των σπουδών τους πρέπει να έχουν δεξιότητες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου και όχι να είναι απλοί χρήστες του περιεχομένου αυτού. Στο Τμήμα μας οι φοιτητές θεωρείται ότι πλέον έχουν τη δυνατότητα εκμάθησης δεξιοτήτων απλής χρήσης υπολογιστών και διαδικτύου από άλλα εργαστηριακά μαθήματα. Έτσι ο φοιτητής/-τρια έχει την ευχέρεια να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει εφαρμογές Τ.Π.Ε., κυρίως ανοιχτού λογισμικού, για να υλοποιήσει ακαδημαϊκές εργασίες και ερευνητικές δράσεις, ώστε να αξιοποιήσει με ψηφιακά εργαλεία το επιστημονικό περιεχόμενο των σπουδών του/της με σκοπό τη βελτίωση των ικανοτήτων του/της στα μαθήματα της επιστήμης του/της. Το εργαστήριο στοχεύει στην ανάπτυξη, προσαρμογή και επικαιροποίηση ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων και στην ανάδειξη και προβολή καλών πρακτικών αξιοποίησης ψηφιακού περιεχομένου.

Περιεχόμενα Μαθήματος:

1. Βασικές έννοιες ψηφιακών εργαλείων/Τεχνολογία Πολυμέσων
2. Ιστολόγια
3. Εργαλεία Web 2.0
4. Wiki
5. Ιστοσελίδες
6. Χρήση Διαδικτύου

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--